



Kommunedelplan Stavern

Vedtatt av kommunestyret i Larvik, 14. juni 2006



Kommunedelplan Stavern

Vedtatt av kommunestyret i Larvik kommune, 14. juni 2006

Innholdsfortegnelse

Planbeskrivelse	3
Planprosess	4
Stavern – Stedets historiske utvikling & nåværende situasjon	4
Planområdets historiske utvikling	4
Planområdet – nåværende struktur	7
Mål & retningsvalg	11
Bærekraftig utvikling	12
Befolkningsutvikling	13
Bylandskap & landskap	13
Offentlige & private tilbud & funksjoner i byen	14
Veisystem	15
Bygg & bebyggelsesstruktur	16
Staverns sterke sider - oppsummering	17
Viktige tema i planen	18
Befolkning & bylivet	18
Urbanitet & bystruktur	19
Kulturminner, kulturmiljø & kystkultur	20
Skole, idrett & grønnstruktur	23
Næring, handel & arbeid	27
Boliger & fritidsbebyggelse	28
Trafikksystem	30
Samfunnssikkerhet	32
Hovedgrep i planen - delområder	36
Sentrum	37
Risøya	39
Agnes industriområde	40
Akvakultur	41
Områder tidligere regulert med formål båndlegging for Forsvaret	42
Kaken	44
Jahreagen- Hauskau	44
Byggeområder - bolig	45
Byggeområder – offentlige bygninger	46
Byggeområde – blandet sentrumsformål	46
Båndlegging - områder som skal reguleres etter plan- og bygningsloven	46
Bestemmelser og retningslinjer for arealplankart	47
§1. Formål med planen	48
§2. Fellesbestemmelser & retningslinjer - planforvaltning	48
§3. Fellesbestemmelser & retningslinjer – plantema	52
§4. Arealbruk – byggeområder (PBL § 20-4 nr.1)	54
§5. Landbruks-, natur- & friluftsområder (PBL § 20-4)	57
§6. Båndlagte områder (PBL § 20-4 nr.4)	58
§7. Områder for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag (PBL § 20-4 nr.5)	58
§8. Viktige ledd i kommunikasjonssystemet (PBL § 20-4 nr.6)	58
§9. Byform – bebyggelsen	60
§10. Byform – Historiske byrom i Stavern	61
Handlingsprogram	63
Larvik kommunes plansystem	65

Planbeskrivelse

Kommunestyret i Larvik kommune vedtok 12.09.2001 med følgende begrunnelse å starte arbeidet med en kommunedelplan Stavern (Kdp Stavern): «*Stavern har mange utfordringer, både tilknyttet fremtiden for Fredriksvern verft og forholdet til videre by- og boligutvikling, offentlige tjenester, miljøforvaltning, friluftsliv og kulturminneverdier, barn og unges interesser og næringslivets kår. Kommunestyret ber administrasjonen utvikle en kommunedelplan for Stavern med verneplan.*»

Oppstart av planarbeidet ble initiert i forbindelse med nedtrappingen av Luftforsvarets virksomhet i Fredriksvern Verft (LSS), samt for å sikre en helhetlig, langsiktig og bærekraftig byutvikling i Stavern og utvikling av Stavernsamfunnet.

Kdp Stavern er et redskap for å styre arealbruken i ønsket retning og sikre en helhetlig utvikling i planområdet. Intensjonen er å legge rammer for og tilrettelegge for nyetableringer i området og samtidig som planen skal være en arealplan som tar vare på de verdier planområdet byr på og som gir forutsigbarhet med hensyn til framtidig bruk og forvaltning av areal i planområdet. Byutviklingen er en kontinuerlig prosess og forutsetter revisjon av Kdp Stavern. Dette for å tilpasse planen i forhold til ønsket utviklingsretning og i forhold til realisert utvikling som har skjedd fram til revisjon. En rullering skal fange opp de endringer og erfaringer som gjøres gjennom praktisk bruk av plandokumentene. I mulighetsrommet mellom vekst og vern skal sentrum og bystrukturen danne en fysisk ramme for kommunedelplanens mål.

Følgende prinsipper har styrt planprosessen:

- Åpenhet om utfordringer, alternativer, løsningsforslag og valg.
- Deling av all tilgjengelig kunnskap.
- Bred lokal medvirkning.
- Politisk forankring av mål og retningsvalg.
(Vedtak av Fase 1, 16.06.2005)

I Fase 1 av planarbeidet ble det utarbeidet en rekke rapporter, analyser og notater. Disse lå til grunn for kommunestyrets vedtak: Kommunedelplan Stavern – *Fase 1: Mål, retningsvalg og enkeltprosjekter*, juni 2005. *Fase 2: Plan og handling* bygger videre på Fase 1 vedtaket og utgjør vedtatt kommunedelplan (14.06.2006) og består av følgende juridisk bindende plandokument; arealplankart, bestemmelser og retningslinjer, som følges av en planbeskrivelse og et handlingsprogram som skal bygge opp under forståelsen og gjennomføringen av planen.

Handlingsprogrammet skal sikre gjennomføring for å nå målene i planen og det er lagt opp til samarbeid mellom Larvik kommune og andre offentlige og ikke-offentlige aktører for gjennomføring av planen. Tiltakene i handlingsprogrammet følges opp gjennom kommunens strategidokument som rulleres årlig.

I tillegg til plandokumentene foreligger det analyser, rapporter og sentrale dokumenter som er utarbeidet i løpet av planprosessen.

Planprosess

Administrasjonen i Larvik kommune startet opp planprosessen Kdp Stavern i januar 2002. I planprosessen har samhandling med befolkning og forvaltning, lokalt engasjement, lokale møteplasser, og god dialog mellom administrasjonen i Larvik kommune og berørte parter og interessentene for planområdet stått sentralt. Prinsippet har vært at de som medvirker i planarbeidet skal være med på å designe den prosessen de deltar i, og at brukere og borgere tar ansvar i forhold til planprosessen, framdrift og innhold. Eksempler på medvirkning fra planprosessen er ressursgruppe, arbeidsgrupper, folkemøter, temakvelder/ verksted og høringsuttalelser.

Fase 1 av Kdp Stavern, «Mål og retningsvalg», ble

lagt ut på offentlig høring i perioden mars- april 2005. I høringsperioden kom det inn 31 høringsuttalelser fra private og offentlige aktører. Høringsperioden resulterte 16.06.2005 i et kommunestyrevedtak som omhandler mål og retningsvalg rundt byutvikling og bystruktur, Fredriksvern verft, kulturminner og historie, grønnsstruktur og friluftsliv, sjøfronten, kultur og idrett, næring og arbeid, trafikk, boliger.

Fase 1 ligger til grunn for det videre planarbeidet i Fase 2 og fram til endelig vedtak av planen. Fase 2- Mål og handling ble lagt ut på høring i perioden 03.04.2006- 15.05.2006. Kommunedelplan Stavern ble vedtatt av kommunestyret i Larvik kommune 14.06.2006.

Stavern

– Stedets historiske utvikling & nåværende situasjon

PLANOMRÅDETS HISTORISKE UTVIKLING

Staverns historie er satt sammen av to parallelle deler, historien til strandstedet Stavern og historien til Fredriksvern Verft. Den sivile bystrukturen og den militære strukturen innenfor verftsområdet, henviser til to helt forskjellige samfunnssystemer. Vi finner i kulturmiljøet et historisk mangfold, plassert i et variert og inntrykkssterkt landskapsrom. Stedsnavnet Stavern har en ukjent opprinnelse, men en teori er at navnet er beskrivende for topografien, og at det kommer av den gamle storgården Staurum. Stavern har trolig vært kjent som havn og ankerplass helt siden oldtiden. Navnet, i formen «Staferni», har man funnet i skriftlige kilder fra 1100-tallet. Navnet kan være sammensatt av «stafr», noe som stikker opp.

Strandstedet Stavern vokste antagelig fram fra 1650-årene som utskipingssted for Fritzøe jernverk. Citadellet på Karlsøy sto ferdig 1689 til forsvar av utskipingen av kanoner og kuler fra jernverket. Etter etableringen av Fredriksvern verft oppstod et skille mellom verftet, flåtebasen og forlegningen og det gamle Stavern. Fredriksvern og Stavern hadde felles kirke fra 1799, men ikke felles skole og fattigkasse før i 1881. I 1837 ble kommunalt selvstyre innført i Norge, og Stavern og Fredriksvern fikk felles formannskap. Kommunen fikk navnet Fredriksvern, men ble skiftet til Stavern i 1930. Stavern fikk bystatus i 1943. Stavern kommune ble – sammen med Brunlanes, Hedrum, Larvik og Tjølling – slått sammen til den nåværende Larvik kommune fra 1988.



Gammelt bilde over Stavern tatt fra sjøen.

Kortversjon av Staverns historie

1200-tallet: En uthavn kalt Staferni

1664: 30 strandsittere/ husmenn, gjestgiver, snekker, smed, sagmester

1675: All postgang til og fra Larvik skulle gå over Stavern

1676-77: Gyldenløvefeiden. Batterier og forskanser anlagt i havnen for å sikre postgangen og utskipingen til Fritzøe jernverk.

1685: Kong Kristian den 5 besøkte Stavern og ga tillatelse til å oppføre et fort på Karlsøy.

1689: Stavern fort sto ferdig, lå under Fredrikstad festning fram til 1752

1720: Organisert lostjeneste innført. 11 losere.

1750: Anlegget Fredriksvern påbegynnes.

1762: 158 innbyggere

1769: 586 innbyggere

1788-92: befestningen styrket med 3 blokkhus og palisader

1799: Utskilt fra Tanum kirkesogn, innlemmet i Fredriksvern menighet.

1801: 470 innbyggere

1825: 744 innbyggere (Fredriksvern 899)

1827: Knutepunkt for dampskipsfarten til København, Göteborg og Kristiansand.

1844: Hotell Wassilioff grunnlegges av russisk flyktning.

1853: Brann ved Mølleberget, 18 hus gikk med.

1855: 1100 innbyggere. Fyret på Stavernsodden opprettes.

1883: Storbrann i sentrum. 89 hus gikk med.

1880: årene: industrielle nyetableringer og Stavern stadig mer populært som feriested

1890: 1103 innbyggere

1894: Vannverk

1903: Kommunen kjøper statens eiendommer utenfor vollene.

1904: Murtvang i sentrum

1922: Hotell Wassilioff brant

1930: Kommunen skiftet navn til Stavern

1943: Bystatus

1980: 2660 innbyggere i kommunen

1987: Kommunesammenslåing

2006: 4335 innbyggere innenfor planområdet Kdp Stavern

Stavern har vokst fram i historiske sekvenser. Tabellen nedenfor viser de enhetlige områdetypene fra ulike tidsepoker. Inndelingen i landskapsrom fordeler de ulike delområdene i 3 soner; kulturellandskapet, overgangssonen og kystbyen.

Kystbyen– skjærgårds-landskapet

- Citadellet (1785)
- Fredriksvern verft med Kaken, Barakkene og kirken (1750)
- Fjerdings (1790–1800–)
- Kvaderaturen, byen fra 1883
- Agnes, fabrikk, arbeiderboliger, bebyggelse langs Larviksveien (1915–30)
- «Parken» (1920–1933)
- Ohlselia (1980)
- Buktakvartalet (felt med samme kvartalstruktur som 100 år tidligere) (1985)
- Risøya «landsbyen» (2000)

Overgangssonen

- Auserød-feltet (1950–65)
- Varden (1960–75)
- Solstad (1960–80)

Kulturlandskapet- omlandet

- Agnes gård
- Gravfeltet på Solstad
- Torsrød (1970)
- Nyere boligområder

Kong Kristian 5. gav i 1685 tillatelse til å oppføre en festning på Karlsøy, kalt Stavern fort. Beslutningen om verft og flåtebase ble fattet under kong Fredrik 5. i 1748. Marinekorpset ble opprettet i 1750. Det besto til å begynne med av en garnison på 20-30 mann og 25 kanoner. Bemanningen øket gradvis fram mot slutten av 1700 tallet og befestingen mot land ble styrket.

Bygningene og det stjerneformede festingsverket ble anlagt i årene etter 1750. Kvartalet med barakkene ble oppført i perioden 1751-1792. Kirken ble fullført i 1756. I 1789 ble de ytre fortifikasjoner oppført. Bygging av galeiflåten skjedde mellom 1761 og 1772. I 1818 vedtok Stortinget bygging av ny marinebase i Horten. I 1864 flytter Sjøkadettinstituttet, og det blir en nedgang i forsvarets virksomhet. Stortinget besluttet å nedlegge verftet i 1896.

Etter 1896 var Fredriksvern verft sommerleir for Krigsskolen fram til 1934 da Luftvernregimentet overtok. Under andre verdenskrig (1940-45) oppførte tyskerne en rekke bygninger på området, men de fleste av disse er siden revet. Både norske studenter og russiske krigsfanger ble holdt internert på verftet av den tyske okkupasjonsmakten. Etter krigen var Fredriksvern verft viktig for Forsvaret som utdanningsinstitusjon. Luftvernartilleriets skyteskole og øvingsavdeling ble etablert i 1946. Fram til nedleggelsen i august 2002 hadde Luftforsvaret en rekke skoler i «Leier'n», som området blir kalt på folkemunne. Siden 2002 har Justisdepartementets Kurs- og Øvingssenter (JKØ) overtatt som en stor og sentral aktør i Luftforsvarets tidligere rolle.



Bildet over er fra Fredriksvern verft med Kommandantboligen til høyre.

Kortversjonen av Fredriksvern Verfts historie:

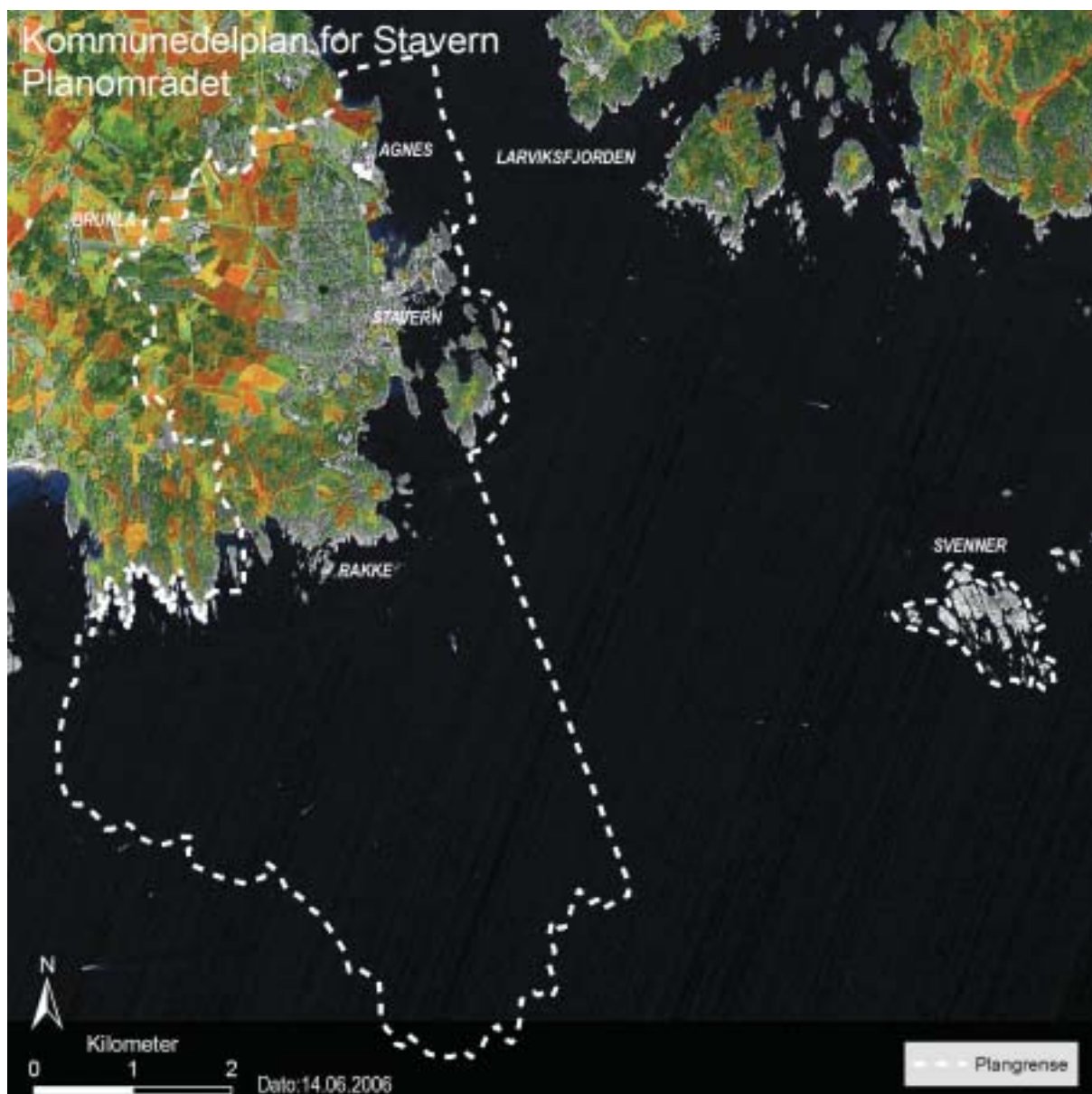
1750 Beslutningen om etableringen fattet og utbyggingen påbegynt
1750–1814 Dansk/norsk flåtestasjon og verft
1814 Hovedstasjon for den norske flåte
1817 Sjøkadettinstituttet etablert
1818 Etablering av ny hovedstasjon for flåten bestemt
1850 Nedlagt som hovedstasjon og flyttet til Horten
1864 Sjøkadettinstituttet flyttet til Horten
1896 Fredriksvern verft nedlagt som marinestasjon
1896–1934 Ekserseplass for Krigsskolens sommerøvelser
1934–1940 Standkvarter for Luftvernregimentet

1940–1945 Tysk depot, forlegning og fangeleir
1945–1946 Under Marinekommando Østlandets administrasjon
1946–1960 Luftvernartilleriets skole- og øvingsavdeling med befalsskole og skyte- og våpenskole
1960 Luftforsvarets befals- og administrasjonsskole
1973 Skolesenter for Luftforsvaret under navnet Luftforsvarets skoler Stavern
1997 Luftforsvarets skolesenter Stavern
2002 Forsvarets virksomhet ved Fredriksvern verft nedlegges - Justissektorens kurs- og øvingssenter etableres.

PLANOMRÅDET – NÅVÆRENDE STRUKTUR

Planområdet i Kdp Stavern representerer et variert og frodig kystlandskap med Stavern sentrum sentralt plassert ved kysten. Planområdet strekker seg fra Rakke i syd, til

Agnesområdet i nord, og fra Svenner i øst, til Grevle i vest. Planområdet avgrenses fysisk i øst og sør av strandsonen med tilgrensende sjøareal i Larviksfjorden og ytre Oslofjorden.



Planområdets avgrensning. (Satellittbilde, Vestfold Fylkeskommune)

Landområdet i planområdet «deles på midten» i nord-sør retning av koller med viktig grønnstruktur og med en overgang til landbruksområder i vest. Stor tilgang til natur- og rekreasjonsområder er gjennomgående innenfor det meste av planområdet – både til lands og til vanns. Slike kvaliteter er viktige for fastboende og besøkende, og er viktig å bevare og verne for å sikre de verdiene dette utgjør.

De kystnære områdene i planområdet består i hovedsak av boliger, fritidsboliger (hytter), sentrumsfunksjoner og frilufts- og friområder. Sentralt i planen er å sikre natur- og rekreasjonsområder som tilgjengeliggjør

res for folk flest, bla. barn og unge, eldre, bevegelseshemmede, og for framtidens generasjoner.

«Øygruppa» Svenner ligger øst i planområdet og øst i innseilingen til Larviksfjorden. Området er en perle i skjærgården og området benyttes i dag som fyr, Svenner Fyr, (helautomatisk) og som overnattingstilbud om sommeren. Området er om sommeren mye besøkt av fritidsbåtkbrukere.

For fastboende og for korttidsbesøkende har Stavern konkurransefortrinn i bl.a. beliggenhet, natur- og rekreasjonsområder, identitet som sommerby/ ferieby, kunst og kultur. Historiske fakta, personlige forestillinger,



Bildet viser deler av Stavern sentrum. (2003)

lokal mentalitet og lokal praksis er samvirkende i mange av de prosesser som former en bys identitet og image. Derfor bør disse elementene ses i sammenheng når byen skal utvikles og profileres. Lokal forståelse om byens ressurser og muligheter, særpreg og kvaliteter, samsvarer ikke alltid med de forestillinger utenforstående har om stedet og byen, og må derfor markedsføres for å øke kjennskapet til stedet og byen i omverdenen for å tydeliggjøre de kvalitetene og konkurransefortrinnene Stavern har. Sentralt i planområdet ligger Stavern by - et forholdsvis konsentrert og tydelig sentrum, med et variert næringsliv preget av sesongvariasjoner. Sommersesongen endrer sentrum ved bla. økt næringslivsaktivitet, gater gjøres om til gågater og kulturtilbudene er mange og varierte. Handels- og servicevirksomhet er en viktig del av næringslivet og kan i stor grad være med på å generere nye virksomheter. Et attraktivt handels- og servicetilbud får folk til å komme til byen og prege by- og gatelivet. Det er derfor viktig at Stavern forblir et kompakt handelssentrum, at tilbudene er variert og så mangfoldig som mulig, for å opprettholde by- og gatelivet hele året.

Torget, Pumpeparken, Kronprinsen, Stavern havn og deler av Fredriksvern verft er eksempler på attraktive byrom i sentrum. Slike byrom er viktige for den positive og helhetlige opplevelsen av Stavern, og de er viktige som samlingsplasser. Samlingsplasser i kraft av å være fine å oppleve og å tilby historie og kulturminner, kunst og kultur, rekreasjon og handel o.l. Bykjernen er kompakt og innenfor bykjernen er byfunksjonene lokalisert – bank, forskjellige typer butikker, restauranter, kafeer og utesteder, overnattingssteder, kirke, havn, osv. Noen av disse byfunksjonene er kun aktive/åpne i sommersesongen.

Hovedveiene gjennom planområdet er greie å orientere seg ut fra, men kjøring inne i kvadraturen i sentrum er uoversiktlig på grunn av envegsregulering og gatestengninger. Verftsporten inn til Fredriksvern verft gir en

lett forståelig inngang til det historiske miljøet av området og langs gangvegen ned mot badeplassen Korntin. Verftsområdet oppleves innenfor vollene som et sted i stedet. Miljøet her med Kommandantboligen, smia og den store kuppelsteinsbelagte plassen, er autentisk og spennende. Sammenhengende plener strekker seg over det som tidligere var bedding, og båtene er borte. Den historiske dybden i uteanlegget mangler og forståelsen for historien blir borte når man forenkler og opparbeider «bypark-preg» i slike områder. På Dampskipsbrygga står man i skjæringspunktet mellom trehusbyen og Fredriksvern. Dette er et svært viktig punkt for orientering på stedet og med kort vei til gågate og handlesone.

Strekningen fra Kronprinstomta til småbåthavna er en forbindelse mellom sentrum og båt miljøet. Mellom Dampskipsbrygga og strandpromenaden er det dårlig kontakt og det er dårlig sammenheng mellom gågata og strandpromenaden. Kronprinstomta ligger som et til tider «dødt» parkareal, avgrenset ut mot vannet av en avvisende skrå steinplastring. Tollboden ligger som privat boligeiendom og danner barriere mot Dampskipsbrygga. Parkerte biler danner barriere mot parken og det er ikke mulig for båter å legge til mot Kronprinstomta.

Risøya strekker seg fra sjektekanalen og mot nord og øst. Den sørlige delen for Risøyaveien tilhører «fotgjengerbyen». Utover på Risøya ligger bolig- og næringsområder, avstandene er store og beregnet for bilbruk. Strandsonen på nordsiden er lite attraktivt og tilgjengelig og Risøya oppfattes som et landskap utenfor byen.

Det er i dag lite industri igjen i planområdet. Agnesområdet representerte inntil for noen år siden et stort industriområde, med forskjellig produksjon innenfor trevirke som hovedaktivitet gjennom historien. I dag er området i startgropen av en transformasjonsprosess fra industri til mer tidsaktuelle funksjoner.

Fredriksvern Verft utgjør en del av sentrum og skil-



Bildet viser Svenner fra nord-øst. Den fredede bebyggelsen på Svenner ses så vidt litt til venstre for midten av bildet, bl.a. det røde fyrtårnet.

ler seg vesentlig ut fra Stavern som et historisk militært anlegg. Sentrum er omkranset av bebyggelse fra mange byggeperioder og med ulik byggestil fra historisk trehusbebyggelse til moderne bebyggelse. Den eldste boligstrukturen i planområdet kan følges tilbake til første halvdel av 1800-tallet (Fjerdingen). Storbrannen i 1883 utslettet all bebyggelse fra eldre tider i sentrum, med unntak av de gjenværende barakkene og tollboden. Dagens boligstruktur er en utpreget eneboligstruktur med tilhørende hager i hele planområdet, både av gammel og nyere karakter. Dette er en struktur som har vokst gradvis over tid, og gjenspeiler både ulike tidsperioder og stilperioder. Enkelte områder er preget av en blanding av byggestiler, mens andre områder er mer homogene. Stavern sentrum med kvartalsvis trehusbebyggelse fra etter brannen i 1883 er eksempel på det siste.

Stavern har bevart sitt sjarmerende særpreg med smågater og eldre trehus. Norges smilehull er ett av mange kallenavn, kunstnerbyen, Herman Wildenvey og Jonas Lie's by er andre. Stavern er et kjært sted for tusenvis av turister og for mange kunstnere. Det finnes gallerier og utstillinger «på annet hvert hjørne». Næringer med et kulturelt og kreativt tilsnitt viser i dag på mange måter å ha overtatt rollen som IKT-næringene hadde for ti år siden, nemlig det «alle byer» satser på i en omstillingsprosess. Alle byer kan ikke bli spesielle kulturbyer nasjonalt, selv om alle kan stimulere kulturvirksomhet og kreative næringer lokalt. Stavern har en betydelig andel kunst- og kulturelleterte næringer og aktiviteter, hvor av mange er sesongbetonte.

Om sommeren økes innbyggertallet i form av mange besøkende og Stavern byr på et mylder av sommeraktiviteter. Turisme er viktig for profilering og for næringsliv, og et attraktivitetsmål i Stavern. Turismen er sesongbetont, sommersesongen, og dette påvirker også næringslivet og by- og gatelivet resten av året. Mange av de som besøker Stavern i sommersesongen er hytteboere. Stavern har også gode sommerinstitusjoner i form av hotell, Stavern havn og campingplasser.

Etter kommunesammenslåingen i 1988 ble den kommunale administrasjonen samlet i Larvik by. Stavern har sine alders-, syke- og pleiehjem (både kommunale og

nasjonale) og Kysthospitalet som sterke institusjoner for temaet helse. Etter at Luftforsvaret trakk seg ut av Fredriksvern verft har Forsvarsbygg, Nasjonale Festningsverk (NFV) og Justissektorens kurs- og øvings-senter (JKØ) overtatt den nasjonale rollen i leirområdet. Denne endringen har medført forandring både innenfor og utenfor vollene. NFV er i dag forvalter av Fredriksvern verft på en moderne og profesjonell måte, og åpner for variert og spennende utvikling av de historiske omgivelsene.

Larvik brannvesen har en framskutt post i Fredriksvern Verft, og denne bemannes ved behov av frivillige. I Stavern havn er Redningsselskapet fast stasjonert med sin redningsskøyte og hjelper folk i havsnød hele året.

Innenfor planområdet bodde det ca. 435 personer per 31.01.2006. Av disse var 2217 kvinner og 2118 menn. 478 av disse var i skolepliktig alder og gjennomsnittsalderen var 45 år. Stavern har to kommunale skoler, Stavern barneskole like ved sentrum og Brunla ungdomsskole litt utenfor oppe ved Solstad. Disse to skolene utfyller i dag Staverns behov for skoleplasser i klassetrinnene 1-10. klasse. I tillegg ligger Fredtun folkehøgskole innenfor planområdet, rett ved Kaken, og tiltrekker seg elever fra hele landet. Luftforsvaret flyttet sin virksomhet fra Fredriksvern Verft i 2002, og i dag fungerer Justissektorens kurs- og øvings-senter (JKØ) som arvtager for kunnskaps- og kompetanseutviklingen og er et felt med stort potensial i de tidligere militære og historiske omgivelsene.

I planområdet er det tre kommunale barnehager; Varden, Solstad og Blokkhus barnehager. Det er i tillegg noen private barnehager, men likevel dekker ikke barnehagetilbudet i Stavern behovet for barnehageplasser. Barn og unge er en menneskegruppe som oppholder seg og ferdes på andre steder enn hva den eldre delen av en befolkning gjør. Barnetråkkregistreringen som ble utført av skolene i planområdet i 2004/ 2005 viser hvor barn og unge i alderen 10-15 år, ferdes, oppholder seg, hvor de leker, hva de gjør hvor og når på året.

Barn og unge har store bevegelsesrom i planområdet, men det er ikke mange tilbud for denne befolknings-

gruppen utover skole og idrett. Barn og unge har behov for gode treffsteder for fritidsaktiviteter i selve byen, og kanskje også en base for pedagogisk virksomhet utover skoleaktiviteter.

Idrettsmiljøet i Stavern er stort, veletablert og variert med gode anlegg og tilbud. Det er i dag 2 gressbaner, en grusbane og en idrettshall i STAG idrettsforenings drift, i tillegg finnes det innen- og utendørs tennisanlegg og et stisystem for ferdsel i friområder og friluftsområder langs sjø og i innlandet.

I Stavern sentrum finnes følgende parkområder; Pumpeparken, Kronprinsentomta, parken rundt festningsmuren, Mølleberget og Bukta-parken. Felles for disse parkområdene er prydplantinger og et høyt vedlike-

holds nivå. For Pumpeparken passer dette godt med parkens karakter og funksjon. For områdene ved festningen kan parken forenkles for ikke å forstyrre kulturmiljøet som vollgraver og fine former på vollene utgjør. Lekeområder i byparker er vanskelig, for tradisjonelt lekeutstyr kan oppfattes som fremmedelementer i miljøet. Detaljert utstyrte lekeområder bør rammes inn og legges som egne rom i parken. Det finnes mange store viktige «bytrær» i byområdet. Trerekkene av klippede trær som gateplantinger og parkmessig beplantning rundt festningen har stor betydning i det fysiske miljøet. Friske, gamle lauvtrær med fri krone har særlig stor betydning for det visuelle uttrykket.

Sammenlikning av statistikk for planområdene Kdp Stavern og Kdp Larvik by, per dato: 31.01.2006, Folkeregisteret, GAB registeret, Larvik kommune.

	Stavern	Larvik
<i>Antall personer</i>	4335	16384
<i>Antall menn</i>	2118	7832
<i>Antall kvinner</i>	2217	8552
<i>Antall barn i skolepliktig alder</i>	478	1935
<i>Gjennomsnittsalder</i>	45 år	42 år
<i>Totalt planareal</i>	36 km ²	15 km ²
<i>Totalt landareal</i>	12.5 km ²	11.4 km ²
<i>Totalt boligareal, eksisterende</i>	1.3 km ²	3.4 km ²
<i>Totalt boligareal, planlagt</i>	0.085 km ² (uten Agnesområdet)	0.3 km ²
<i>Totalt friområde, eksisterende</i>	0.6 km ²	0.02 km ²
<i>Totalt friområde, planlagt</i>	0.55 km ²	0.13 km ²
<i>Totalt blandet sentrumsområde, eksisterende</i>	0.03 km ²	0.2 km ²
<i>Totalt blandet sentrumsområde, planlagt</i>	0	0.08 km ²
<i>Svenner, totalt areal i planen</i>	1.0 km ²	-

Mål & retningsvalg

Hensikten og intensjonen med Kommunedelplan (Kdp) Stavern er på den ene siden å være en overordnet måte å oppdatere og supplere det plangrunnlaget som gir faglige og juridiske rammer for kommunens plan- og byggesaksbehandling, og på den andre siden å være et verktøy for by- og stedsutviklingen i Stavern innenfor planområdet. I dette kapittelet beskrives utfordringer i planområdet som følges opp med målsettinger og hovedgrep for den videre utviklingen av Stavern by, og resten av planområdet.

Kommunestyret i Larvik kommune vedtok i Fase 1 følgende mål (føringene for Kdp Stavern i kursiv):

Kommunestyret ber administrasjonen legge følgende mål til grunn for det videre arbeidet med «Kommunedelplan Stavern»;

- A. Det nasjonale festningsverket skal bidra til videreutvikling av byen.
Området vises konkret med framtidig offentlig og offentlig allmennyttig formål i kombinasjon med bevaring av kulturminner og gir mulighet for utvikling av området.
- B. Stavern skal ta vare på og profilere seg gjennom sin kulturarv.
De viktige kulturminner, gaterom, bygningsstrukturer og bebyggelse bevares og stimuleres utviklet i en positiv retning.
- C. Det skal brukes fornybare energikilder i alle større utviklingsprosjekter.
Dette avklares gjennom konkrete prosjekter som for eksempel for Agnes området.
- D. Naturkvaliteter og topografisk særpreg skal sikres og fremheves.
Viktige grønne areal tilrettelegges som friområder og sikres med hensyn til naturkvaliteter på land og i sjø.
- E. Friluft- og friområder skal sikres og gjøres tilgjengelige.
Dette ivaretas som LNF formål og eksisterende og planlagte fri- og friluftsområder.
- F. Barn og unge skal oppleve både trygghet og utfordringer i byen.
Dette ivaretas som LNF formål og eksisterende og planlagte fri- og friluftsområder.
- G. Rammevilkårene for kultur- og idrett skal sikres.
Områder tilrettelegges som offentlige arealer i kombinasjon med bevaring og landskapskvaliteter.
- H. Kvalitet skal fremmes i stedstilpasset ny arkitektur og lokal byggeskikk.
Krav til stedstilpasset estetikk og arkitektur samt veiledere.
- I. Sjøfronten skal utvikles med fokus på estetikk og allmenn tilgjengelighet.
Nye friområder må tilpasses universell utforming. Arkitektkonkurranse for sjøfronten i byen, havna.
- J. Stavern skal ha Norges mest attraktive småbåthavn.
Havnerelatert næringsliv. Arkitektkonkurranse for sjøfronten i byen, havna.
- K. Det skal legges til rette for et levende by- og handelssentrum.
Fokus på et konsentrert handelssentrum, kunst og kulturtilbud. Utforming av Stavern Torg.
- L. Utvikle trafikk løsninger for et godt bymiljø med fokus på myke trafikanter.
Utbygging/ forbedring av gang-/ sykkelveinettet – økt trafiksikkerhet.
- M. Sykkelbyen Stavern skal bidra til å bedre folkehelsen, natur- og nærmiljø.
Utbygging/forbedring av gang-/sykkelveinettet. Legge til rette for myke trafikanter.
- N. Det skal stimuleres til arbeidsplasser innen samfunnssikkerhet, miljø og helse.
Utviklingsmulighetene ligger hovedsakelig i områdene Agnes og Fredriksvern Verft.
- O. Det skal legges til rette for et helårs reiselivstilbud.
Fokus på tema som kunst, kultur, kystkultur, handel, rekreasjon og helse.
- P. Det skal legges til rette for en aldersmessig representativ befolkningssammensetning.
Analysere situasjonen og ha fokus på barn og unges fritidsaktiviteter. Tilrettelegge for ungboprosjekter.
- Q. Det skal sikres gode arealer for offentlige tjenester og institusjoner.
Muligheter for utvidelser og utvikling av offentlige tjenester og institusjoner i planområdet. Fredriksvern verft med Nasjonale Festningsverk og JKØ/PHS utgjør en hovedtyngde innen offentlige tjenester og institusjoner i planområdet.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Larvik kommune sluttet seg til Fredrikstaderklæringen i januar 1999. Det overordnede målet i Fredrikstaderklæringen er at Larvik kommune bidrar til en bærekraftig samfunnsutvikling.

Fredrikstaderklæringen:

Målene er;

- En bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet og livsgrunnlag både i dag og for kommende generasjoner.
- At aktivitetene i våre lokalsamfunn skjer innenfor naturens bæreevne både lokalt og globalt og at vi derfor ønsker å redusere ressursforbruk og miljøbelastningen.

Kommunen vil;

- Legge til grunn at arbeidet for en bærekraftig utvikling er et ansvar for alle samfunnssektorer.
- Sikre at arbeidet med bærekraftig utvikling preges av langsiktighet, systematikk og ønske om kontinuerlig forbedring.
- Gjøre kommuneplanleggingen og andre styrings- og rapporteringsdokumenter til praktiske og forpliktende verktøy i arbeidet for en bærekraftig samfunnsutvikling.

Særlig skal innsatsen rettes mot å;

- Gå over fra fossile til alternative og fornybare energikilder.
- Utvikle lokale utbyggingsmønstre, spesielt i byer og tettsteder, som reduserer behovet for bilbruk og forbruk av areal.
- Sikre en lokal ressursforvaltning som både bevarer det biologiske mangfoldet og gir grunnlag for livskraftige lokalsamfunn.
- Synliggjøre sammenhengen mellom helse, miljø og trivsel.
- Finne fram til hvordan vi kan innrette egen virksomhet slik at vi kan gå foran i arbeidet for å redusere ressursforbruk og miljøbelastning.
- Ta vare på kulturminner og kulturmiljø som en del av miljøet og vår identitet.

Kommuneplanens samfunnsdel:

Samfunnsdelen av kommuneplan for Larvik kommune er utarbeidet i et generasjons-perspektiv og rulleres hvert 4. år, og vedtas dermed av hvert nytt kommunestyre. Planen angir overordnede mål og strategier for samfunns-, areal- og tjenesteutvikling.

Demokratiutvikling og styrking av lokaldemokratiet er den primære målsettingen med samfunnsdelen, slik at alle muligheter for medvirkning blir ivarettatt og styrket. Utviklingen skal ivareta bærekraft i vid betydning, slik at en ikke forbruker framtidige generasjoners ressurser og

muligheter. Gjennom en bred medvirkningsprosess med lag, foreninger, eksterne samarbeidsmiljø og engasjerte enkeltpersoner, er det utviklet mål og strategier for Larviksamfunnet i helhet.

Kommunestyret vedtok i 2005 kommuneplanens langsiktige mål. Hovedmålene er organisert under hovedoverskriftene «Bærekraft og strategier for arealutvikling», «Samfunns- og tjenesteutvikling» og «Økonomisk handlefrihet». Å legge bærekraftige prinsipper til grunn for planen betyr at Larvik kommune skal leveres til neste generasjon i minst like god tilstand som den er i dag.

- Kommuneplanens samfunnsdel har en rekke utfordringer som er innarbeidet i Kdp Stavern:
- Samordnet transportplanlegging med fokus på kollektivsatsning.
- Tilrettelegging for friluftsliv og mulighet for bedring av folkehelsen.
- En bevisst forvaltning av dyrkbar jord. (LNF-L område)
- Sikre naturverdier.
- Sikre biologisk mangfold gjennom bevaring av grønnsstruktur.
- Gode muligheter for barn og unge til å drive med fysisk aktivitet.
- Demokratiske prosesser, med spesielt tanke på medvirkning av barn og unge.
- Satsning på lokal næringsvirksomhet, med spesiell vekt på samspill mellom næring, kultur og utdanning.
- Bygge opp under lokalsamfunnenes identitet.
- Sikre lik atkomst gjennom universell utforming.
- Vern av kulturarv gjennom bruk.
- Gode bomiljø og trygge lokalsamfunn.
- Fokus på samfunnssikkerhet og beredskap.
- Bærekraftig utvikling, blant annet i form av tett utbyggingsmønster.
- Skape levende og estetiske byer med åpenhet mot sjøen.

Målene fra samfunnsdelen er innarbeidet i planbeskrivelsen, bestemmelser/retningslinjer og i handlingsprogrammet.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningstilveksten for Larvik kommune har i perioden 1995-1999 vært på omkring 0,6%. I kommuneplanens arealdel 2003-2015 ligger det til grunn en årlig gjennomsnittlig vekst i folketallet på 0,8% frem til 2015. Dette samsvarer med befolkningsprognosene som ligger til grunn for fylkesplanarbeidet. Befolkningen i Stavern har vist en jevn vekst på ca. 10% i perioden 1988-2000, en gjennomsnittlig årlig vekst på ca. 0,8%. Sammenlignes befolkningstilveksten i Stavern med Larvik kommune fremgår det at veksten i Stavern har vært litt større enn i Larvik kommune som helhet. Årsaken til dette kan begrunnes i en forholdsvis stor boligutbygging bla. på Risøya.

En befolkningstilvekst på 0,8% pr. år de kommende 9 årene gir en økning på 390 personer. Den gjennomsnittlige husstandstørrelse (beboere pr. bolig) er 2,3 på landsbasis. Dette resulterer i et demografisk

behov for nye boliger på 170 boenheter. Planlagte og eksisterende nye boligområder som vises i planen ligger til sammen på ca 160 mål og gir en reserve for ca 400 boenheter.

I perioden 1991-2003 økte andelen av befolkningen over 67 år med 18 % i Stavern, mot 1 % i hele Larvik kommune. Gjennomsnittsalder i Stavern er 45 år i motsetning til Larvik by (Kdp Larvik) på 42 år og landsgjennomsnittet på 38.7 år (01.01.2005). Det er viktig at denne trenden snus for å utvikle Stavern til et livskraftig samfunn.

Arbeidsgruppen for bolig og grønnstruktur har vurdert at det ikke er behov for utlegg av nye areal til boligformål i Kdp Stavern utover det som ligger i allerede eksisterende planer med tanke på en framskrevet utvikling av Stavern inntil 2015. Tilretteleggingen for utviklingen av Agnesområdet er ikke tatt med i arbeidsgruppas vurdering.

BYLANDSKAP & LANDSKAP

Byens utgangspunkt er dens egenart – *genius locus* – og er avgjørende for byens kvalitet, utvikling og attraktivitet for beboere og besøkende. Stavern ligger ytterst sørvest i Larviksfjorden og landskapet består av tre hovedelementer; flate landbruksområder, grønne koller og sjøen med skjærgården. Landbruksområdene danner en landskapsgrense mot vest og et grunnlag for arbeidsplasser og næringsliv. Kollene stikker opp som «øyer» og danner en positiv barriere mellom sjøen og innlandet og er med på å gi byen et særpreg og gode bomiljø. Sjøen og skjærgården danner grensen i sør og øst og tilbyr gode rekreasjonsmuligheter, nærhet til sjøen og et grunnlag for arbeidsplasser og næringsliv. De mest synlige landemerkene i Stavern er Minnehallen, Citadellet, Kikut, Svenner, Stavernsøya, Fredriksvern verft, Signalen, blokkhusene og de grønne kollene.

Bykjernen er kompakt og inneholder i liten skala et mangfold av servicefunksjoner, forskjellige typer butikker, restauranter, kafeer og utesteder, overnattingssteder, kirke, havn, osv. Noen av disse funksjonene er kun aktive/ åpne i sommersesongen.

Opplevelsen av et enkeltelement med høy egenverdi, er avhengig av omgivelsene de står i. Det er viktig å behandle områdene med en følelse for den historien som det enkelte objektet bærer med seg. Det kan gi et dårlig resultat å overpleie områdene rundt, slik at elementene til slutt blir liggende i en moderne struktur som ikke har noen funksjon. Følsomhet i utformingen av plasser og parker er derfor viktige når det gjelder å styrke områdenes karakter. Der elementene ligger som landemerker i naturlig terreng, er det viktig at det settes en inngrepsone rundt objektet.

Utfordringer – bylandskap & struktur

- Kontakt mellom eksisterende sentrumsområde, nye transformasjonsområder og sjøfronten.
- Aktivt sentrum og helhetlig bruk gjennom hele året.
- Potensial i grønnstrukturen i forhold til barn og unge.
- Utvikle grønnstrukturkvalitetene i transformasjonsområder.
- Bevaring av natur- og kulturlandskapskvalitetene.
- Viktige gater og veier transformeres til positive elementer i bylandskapet.
- Kontakt mellom Fredriksvern verft, torget, Stavern sentrum og videre til Stavern havn og Risøya.
- Siktlinjer mot sjøen og kulturlandskapet i sjøen.
- Forhold mellom Stavern sentrum og nye funksjoner i transformasjonsområder etter nedlagt industri.
- Eksisterende og nye landemerker (utforming og estetiske kvaliteter).

OFFENTLIGE & PRIVATE TILBUD & FUNKSJONER I BYEN

De fleste offentlige og private tilbud finnes i området fra Kaken - Stavern sentrum - Risøya. Størst andel næringsliv, i betydning handel/ service, ligger i Stavern sentrum og rundt torget, med utløpere først og fremst mot Kaken og Risøya. Næringsliv beliggende utenfor sentrum kan være en utfordrer for Stavern sentrum utenom sommersesongen.

Tilgjengeligheten med bil og buss er rimelig god, men sentrum kan bli mer kompakt. Det er store sesongvariasjoner med tanke på fotgjengervennlighet og parkering i sentrum. Det trafikale tyngdepunktet går gjennom Stavern sentrum i form av riksvei (Rv) 301, Larviksveien og Helgeroveien.

Det meste av boligbebyggelsen i Stavern ligger som et belte i nord-sør retning langsmed og på kollene som ligger mellom sjøen og innlandet. Boligområdene har varierende forbindelse inn til sentrum og er stort sett vel-etablerte og med tilstrekkelig private og offentlige nærmiljø. I mange av boligområdene er det store fortettpotensial, men dette må behandles varsomt for ikke å bygge ned/ inn grønnstrukturen som anses som viktig for kollenes egenskap, Staverns karakteristikk og biologisk mangfold. Stavern har store og verdifulle friområder tett inntil sentrum hvor tilgang og tilgjengelighet til strandsonen er det mest brukte og tradisjonelle som rekreasjonsområde. Skjærgården er verdifulle rekreasjonsområder og Stavern har sentrale småbåthavner for Stavern

Båtforening og gjesteplasser samt småbåtplasser i Verftskanalen og på Agnes. Boligområder, grønnstruktur og rekreasjonsområder ligger tett på Stavern sentrum og er en sentral del i utviklingen av offentlige og private tilbud og funksjoner i byen.

Sesongvariasjonene mellom sommersesongen og resten av året er en utfordring i forhold til visjonen «Stavern hele året». Stavern er attraktiv for mange ekstra besøkende og korttidsbeboende i sommermånedene, og attraktiv for en svakt økende og betydelig mengde fastboende. Sommermånedene preges av høy aktivitet, mens resten av året er en del roligere. Det er liten tvil om at Stavern er et attraktivt sted å bo, og like liten tvil om at Stavern er et mindre aktivt sted utenom sommermånedene.

For å jobbe opp mot visjonen «Stavern hele året» må det skapes mer enn boattraktivitet i Stavern. Det må utvikles en stor og/eller flere mindre «motorer» som kan skape aktivitet i Stavern hele året – utover juni, juli og august. Noen av mulighetene for slike motorer som planen legger opp til er følgende faktorer; Stavern golf, Risøyakanalen, Kystkultursenter, transformasjon av Agnesområdet og videre utvikling og aktivitet i Fredriksvern verft. Kunst og kultur er sterke motorer i Stavern allerede og kan med fordel utvikles til en enda sterkere motor.



Bildet over viser del av Storgata, ved Pumpeparken.

Utfordringer – funksjoner i byen

- Forholdet mellom sentrum, Kaken, Risøya og Agnes.
- Forholdet Stavern sentrum og fjorden/sjøfronten.
- Tilgang til natur og sjøfront - universell utforming og tilgjengelighet for alle.
- Kulturminnenes (byrom og byform) status og forhold til transformasjon og innovasjon.
- Separering av bolig, mest trafikkerte veier og næring.
- Tilgjengelighet til offentlige institusjoner og servicefunksjoner.
- Konkurransen og funksjonsdeling i sentrumsområdet.
- Lokalisering og kvaliteter i byrommene, attraksjoner og kystkulturbygg.
- Samarbeid mellom grunneiere og foreninger/ organisasjoner for å danne et kompakt og helårsfungerende sentrum.

VEISYSTEM

Hovedveinettet i Stavern følger viktige landskapsdrag og splitter det aller meste av byens bebyggelse. Larviksveien og Helgeroveien (RV 301) danner hovedforbindelsen til/fra Stavern i nord-sørvest retning. Larviksveien og Helgeroveien går ut fra torget. Et torg som i gamle dager var et kjerneområde, rett foran Stavern kirke og inngangen til Fredriksvern Verft. I dag fremstår det utenom som-

mersesongen som et feildimensjonert kryss som er vanskelig å lese trafikkalt og som opptar unødvendig mye plass og rom. I sommersesongen er det noe mer aktivitet på det avgrensede området som kan oppfattes som et torg, og det er mye trafikk som presses gjennom trafikk-løsningen i området. Enten som gjennomgangs-trafikk eller som trafikk på søken etter en parkeringsplass.



Kartet over viser veisystemet i planområdet inndelt etter veityper.

Det er generelt god parkeringskapasitet i sentrum utenom sommersesongen, og parkeringsplassen rett nord for torget er sjelden full. I sommersesongen er situasjonen noe annerledes. De parkeringsplassene som er i Stavern sentrum fylles lett opp. Rundt bykjernen preges området av en bebyggelsesstruktur med brede gater som tillater gateparkering og som til dels fungerer som avlastningsparkering for parkeringsplassene i sentrum. Men som fremmed i byen er det ikke så lett å finne disse mulighetene.

Stavern har et rimelig godt utviklet bussrutenett til og fra andre steder i kommunen. Busser og taxi har holdeplass ved torget som er en sentral beliggenhet, men som er med på å øke trafikkbelastningen på området. Tross i et godt kollektivtilbud, er likevel andelen kollektivreisende lav. Ambisjonen er å tilrettelegge enda mer for å øke andelen kollektivreisende, for å redusere trafikken i sentrum og i forhold til miljøhensyn.

Grad av sikker og universell fremkommelighet for gående og syklende varierer sterkt i planområdet. Det er anlagt fortau og/ eller gang- og sykkelveier i tilknytning til de mest trafikkerte gatene. Boligområdene ligger hovedsakelig i kort avstand til sentrum for myke trafikkkanter, men veisystemet har varierende grad av trafikksikring.

Utfordringer – veistemet

- Sammenheng mellom hovedveisystemet og byen.
- Vei- og gatesystemets estetiske utforming.
- Trafikken til og fra sentrum (Rv 301 og Fv 45).
- Miljøhensyn for myke trafikkkanter og beboere - universell utforming.
- Kollektivtrafikktilbudet i planområdet.
- Gjennomgangstrafikken på Riksvei 301.
- Trafikksikkerhet.
- Sesongvariasjoner i forhold til trafikkmengde og parkeringskapasitet.

BYGG & BEBYGGELSESSTRUKTUR

Byggehøyden i Stavern sentrum er forholdsvis lav, sentrum ligger topografisk lavt og det eksisterer en sammenbinding av kvadratisk gatestruktur parallelt og på tvers av sjøfronten. Eksisterende bystruktur består hovedsakelig av trehusbebyggelse i 2-3 etasjer som står i en kvadraturstruktur i store deler av sentrum og med nærhet mot sjøen.

Det er flere fine muligheter for utsyn fra høyereliggende boområder, fra kollene, mot sjøen og innlandet. Dette gjelder de store sentrale boligområde i nord- sør retning utenfor sentrum.

Boligområdene representerer i stor grad mange byggeperioder og byggestiler og områdene har dermed ingen særpreg annet enn å være godt etablerte boligområder for de fleste av beboerne innenfor planområdet.

Tabellen til høyre viser en inndeling av bygningsstrukturen i planområdet. Eneboliger representerer den største andelen bygninger. Dette er gjennomgående for hele Larvik kommune, og ikke noe typisk for Stavern. Tabellen viser ikke overraskende også et stort antall fritidsbygg, noe som er typisk spesielt for de sjønære områdene i Larvik Kommune.

Utfordringer – bygninger og bebyggelsesstruktur

- Bevaring av gode og forming av nyskapende byrom og siktlinjer.
- Arkitektur (gammelt og nytt), utforming, estetiske kvaliteter og gode byromsopplevelser.
- Transformasjonsområdet Agnes – utforming og byggefaser.
- Kulturminner og kulturmiljø som aktive element i byen.
- Transportårer som barrierer – transformering til positive elementer i byrommene.
- Bevare grøntområder, grønne lunger rundt og inne i boligområdene, og i sentrum.
- Sikre gode lekeplasser og uteoppholdsareal for barn og unge.

Type bygg	Antall boenheter
Enebolig	1133
To eller flermannsbolig, horisontalt-/vertikaldelt	451
Fritidsbygg	182
Garasje, uthus, annekst til bolig/fritidsbolig	1137
Annen boligbygning	10
Verkstedbygning, produksjonshall, lagerhall, annet	91
Driftsbygg landbruk, fiske, fangst	66
Kontor, service, forretning, hotell, hospits, restaurant, cafe, gatekjøkken	99
Barnehage, skole, lekepark	24
Idrettshall, idrettsbygg	13
Kirke, kapell, religiøst relaterte bygg	7
Spesialsykehus, sykehjem, rehabiliteringssenter, annen helsebygning	10
Brannstasjon	2
Annen beredskapsbygning	53
Sum bygg	3280

(Statistiske data fra GAB registeret, 2005, Larvik kommune)

STAVERNS STERKE SIDER – OPPSUMMERING

BYENS STERKE SIDER

- Innbyggernes engasjement og identitet.
- Mobilisering med et felles ønske om et krafttak for byen – ref. visjon: «Stavern hele året».
- Rike naturressurser (land- og sjøareal).
- Rik historie – kystkultur.
- Rekreasjonsområder av høy kvalitet.
- Havn og kystlinje med stort potensial.
- Næringsliv i endring - transformasjon og utvikling (Fredriksvern verft/ Agnesområdet).
- Utvikling av kunnskap- og kompetansemiljø (Fredriksvern verft/ Agnesområdet).
- Sommersesongen – sommeraktiviteter.
- Helsetilbud.
- Attraktivt bosted for nyetablerte, etablerte og eldre.
- Sterke og aktive frivillige organisasjoner – over 50 lag/ foreninger som setter sine preg på Stavern.

Prioriteringer og fokusområder

- Næringsliv (handel) og sentrumsfunksjoner.
- Bærekraft og grønstruktur.
- Kulturminner, kulturmiljø og kystkultur.
- Arkitektur og estetikk.
- Kultur og sosiale forhold i byen.
- Trafikksystemet.
- Planoppfølging.
- Risøyakanalen.
- Kunst, kultur, kompetanse og helse.



Viktige tema i planen

I dette kapittelet beskrives viktige tema som gjelder for hele planområdet. For de enkelte temaene beskrives viktige problemstillinger, intensjoner og tiltak. I store trekk er det sammenfall mellom de utviklingsmål som defineres av offentlige planer og av markedet. I en god utvikling etableres allianser mellom kommunen, næringslivet og andre aktører, slik at felles mål kan realiseres. Kdp Stavern legger føringer for utviklingen ut fra en serie med tematiske hovedgrep. De tematiske analysene som er lagt til grunn er ikke teoretisk ideelle, men er basert på de verdier Stavern faktisk har. Som en mer teoretisk målestokk for byen kan man imidlertid si at alle vurderinger av nye tiltak skal vurderes med bakgrunn i følgende fire grunnprinsipper:

1. FUNKSJONALITET – bygninger, rom og innretninger skal fungere hensiktsmessig for alle – universell utforming.
2. MANGFOLD og VITALITET – Stavernsamfunnet skal stimulere til et bredt spekter av aktiviteter og opplevelser hele året.
3. IDENTITET – samvirket mellom tilhørighet og aktivitet skal styrke følelsesmessig forankring.
4. TILGJENGELIGHET – de ulike steder og tjenester skal fysisk og visuelt kunne oppleves av alle – universell utforming.

BEFOLKNING & BYLIVET

For Staverns identitet er de tydeligste faktorene knyttet til historie, kulturliv, byens omgivelser, byens småbypreg, naturens sterke tilstedeværelse («byen i det grønne, det grønne i byen, byen og sjøen»), karakteristisk trehusbebyggelse med arkitektonisk og estetisk kvalitet og et sesongbetont levende bysentrum. Stavern sentrum og byens omland er i stor grad orientert mot sommer og sol, og mange aktiviteter og arrangement er lagt til denne tiden for å trekke flest mulig besøkende.

En forutsetning for et velutviklet Stavernsamfunn er at mennesker trives og ønsker å oppholde seg i byen og innenfor planområdet. Et sterkt handels- og kultursentrum styrkes ved boligbygging nært opp til bykjernen. Dette skaper økonomisk grunnlag for mangfold i tilbud. Et særpreg i Stavern er et stort innslag av eneboliger og et begrenset mangfold i boligtilbudet rundt bykjernen. Hensynet til kulturminnevernet tilsier også at det er begrensninger i fortetting inn til bykjernen, men det er et stort utviklingspotensial knyttet til omkringliggende områder og sentrale transformasjonsområder.

Et godt byliv forutsetter en tett bystruktur som er et bilde av at mange funksjoner er samlet på et definert og komprimert område slik at de styrker hverandre. Dagens bysentrum defineres til området fra Stavern torg, ned til Dampskipsbrygga, bort til Sjektekanalen og tilbake til torget. I hovedsak ligger servicefunksjoner og handel i dette området. Kdp Stavern skal bidra til utviklingen av et levende bysentrum, med kombinasjoner av kultur og handel, arbeidsliv, bomiljø, rekreasjon og opplevelser hele året. En integrering mellom aktiviteter i sentrum og omkringliggende områder, handel, kultur og rekreasjonsområder, er viktig for å realisere målet om et mer aktivt byliv; dag og kveld, hverdag og helg, sommer og vinter. For å oppnå dette målet er det et behov for sterke koblinger både innen handel og kultur, både rundt torget og i omkringliggende områder.

Hovedgrep i planen – befolkning og bylivet

- Videreutvikling av Fredriksvern verft og Agnesområdet og kobling mot sentrum.
- Arkitektkonkurranse og helhetlig planarbeid vil konkretisere potensialet og forsterke kvalitet mellom sentrum og sjøfronten.
- Tilrettelegging for næringsliv i områdene Fredriksvern verft, Risøya og Agnes.
- Krav om god estetisk utforming og tilbud til alle grupper, hvor en lett kan gå fra en attraksjon til en annen med universell utforming.
- Sentrum, Fredriksvern verft og havna er hovedområde med hensyn til en helhetlig handels-, kultur- og byopplevelse.
- Lik tilgang til byfunksjonene gjennom universell utforming og fokus på byform.
- Kulturarven sikres gjennom aktiv bruk, vern og konkretisering av bygnings- og miljøkvaliteter.
- Helse og det sosiale liv styrkes gjennom å tilrettelegge for fysisk aktivitet og gode møteplasser.
- Gode bomiljø sikres gjennom god sosial boligbygging.
- Det legges til rette for alle trafikkgrupper og prioritering av barn og unge.
- Synergi mellom handel og kunst/ kultur.
- Handelstilbudet i sentrum - kvalitetsheving av tilbud og mangfold.
- Sjøfronten som attraksjon og tilrettelegging for allmenn tilgjengelighet.
- Transformasjon av de fysiske barrierene til positive elementer i byen.
- Oppgradere torget til et sentralt og viktig byrom og møteplass.

URBANITET & BYSTRUKTUR

Hvordan Stavern by skal forvaltes og utvikles, er avhengig av mange forhold. I denne sammenheng vises det til noen hovedtrekk som tilhører den fysiske bystrukturen og dens visuelle framtrede, i spenningsfeltet mellom verdiene vekst og vern. Med vekst menes her den ønskede og nødvendige utviklingen av bystrukturen som fysisk, sosialt og økonomisk system. Med vern menes opprettholdelse av Staverns spesielle verdier, som nettopp utgjør grunnlaget for en slik utvikling. Sentrum må spille på sin attraktivitet og sine konkurransefortrinn det har for å skape rom for de funksjoner og aktiviteter folk ønsker av en by hele året. For å få til dette er det viktig at aktørene i sentrum samarbeider. Det er behov for å forbedre samordning av interesser mellom handel, bolig, kunst- og kulturbaserte næringer.

Stavern by har elementer som danner grunnlag for urbanitet: «En sterk bygningsmessig tetthet som ramme om byrom befolket av mange mennesker, med et konsentrert mangfold av muligheter til å ta stedet i bruk.» Spørsmålet er om sentrumsarealet er stort nok til å framstå som virkelig urbant og om det er nok mennesker gjennom hele året til å skape nok aktivitet og attraktivitet? Det er kanskje ikke ønskelig av alle at Stavern skal fremstå urban og det er kanskje ikke nødvendig for Stavern å fremstå som urban, men for byutviklingen vil en større grad av urbanitet innebære noen åpenbare utfordringer for Stavern. Forholdet mellom krav til bokvalitet på den ene siden, og rom for kultur, handel og arbeidsplasser på den andre siden. Avgrensning av byens handelssentrum, lokalisering og utforming av boligtilvekst og forholdet mellom sentrum og trafikksystemet er andre utfordringer. Summen av løsninger på slike utfordringer kan føre til en positiv utvikling av Stavern i tråd med visjonen: «Stavern hele året!».

I sommersesongen er Fredriksvern og området rundt torget preget av handel og kultur. De attraktive områdene i Stavern sentrum er variert i kvalitet - både estetisk og som handels- og kulturområde. I sum har Stavern en sentrumsstruktur som utenom sommersesongen fremmer bilbruk og til en viss grad gir merverdi for ulike byfunksjoner, for eksempel mellom kultur og handel hele året. Avgrensningen av Stavern sentrum er blitt mer utydelig og svekket i mangel av et sterkt handelsområde. Forståelsen av hvor byen starter/ slutter og hvor omlandet starter/ slutter er viktig å få tydeliggjort for å få til tydeligere overgangssoner.

Den største utfordringen knytter seg til å utvikle et lesbart sentrum og et sentrum som er attraktivt hele året. Stavern sentrum har ikke et nært beliggende avlastingsområde i forhold til handel og næring. Det foreligger planer om transformasjon og utbygging av Agnesområdet til bolig, næring og institusjonsformål. Området er i planen avsatt til formål planlagt område som skal reguleres etter Plan- og bygningsloven (PBL). Intensjonene for området

er at det skal gjennom en transformasjon fra tradisjonell industri til funksjoner som bolig, næring, institusjoner m.m. Det er veldig viktig for Stavern som by at Agnesområdet ikke blir en konkurrent til byfunksjonene og attraktiviteten Stavern by har og som bør utvikles ytterligere.

Enkel tilgang til bykjernen er viktig for et levende sentrum og gjelder for alle trafikkgrupper. Det er de myke trafikanter som skaper det sosiale livet i byen, og disse må skjermes fra gjennomgangstrafikk og gis gode byrom. Det legges stor vekt på gode bevegelseslinjer for gående i sentrum. Krav om universell utforming av bygninger og uterom skal sikre tilgjengelighet for alle. I homogene, sluttede kvartaler, hvor det tydelig mangler biter i kvartalsveggen mot gate eller plass, kan fortetting bidra til å reparere og styrke rammen om byrommet. Kvartalsrommene byr på et mangfold av funksjoner og visuelle opplevelser. Det er nærliggende å tenke seg at noe av dette potensialet kan utnyttes til nærmiljøsoner som er tilbaketrukket fra gaterommene og som kan utnyttes som uteoppholdsareal for barn og unge.

Hovedgrep i planen – urbanitet & bystruktur

- Blandet sentrumsformål innen sentrum gir fleksibilitet i sentrumsutviklingen. Fokus på handel, bolig og byromsutvikling.
- Sentrum avgrenses og utvikles fra torget i retning Kronprinstomta og Stavern havn.
- Mulighetene for større forretninger utenfor randsonen til sentrum begrenses.
- Viktige siktlinjer og sammenhenger i byrommet og til sjøen opprettes, reetableres og utvikles.
- Plankrav til større tiltak innen planområdet graderes slik at flere tiltak kan gjøres direkte etter Kdp Stavern.
- Gjennom konsekvensutredning og detaljregulering legges det til rette for transformasjon av Agnesområdet.
- Det er lagt stor vekt på eksisterende miljø og estetiske kvaliteter og grønnstruktur.
- Det legges til rette for utvikling på Risøya i forhold til blandet sentrumsformål. Eksisterende næringsliv kan fortsatt drive videre med sin virksomhet.
- Handelsvirksomhet innenfor sentrumsområdet skal i hovedsak avgrenses til første etasje – blandet sentrumsformål.
- Det legges til rette for videreutvikling av Staverns småbypreg og identitet.
- Opparbeide torget som handels og møteplass.

KULTURMINNER, KULTURMILJØ & KYSTKULTUR

I løpet av planprosessen har det vært gjennomført en kulturminnefaglig analyse av deler av planområdet med utgangspunkt i byens historie, vekst, sosiale historie, arkitektoniske særtrekk og byggeskikk. Kulturminneanalysen for Stavern ble ferdigstilt av arkitekt MNAL Lars Jacob Hvinden-Haug i 2002. Den baserte seg på SEFRAK-registreringen, skriftlige kilder og Hvinden-Haug sine egne undersøkelser våren 2002. En arbeidsgruppe gjennomgikk deretter kulturminneanalysen og gjorde sine vurderinger på grunnlag av Hvinden-Haug sine arbeid.

Kulturminneanalysen tok for seg det som i Stedsanalyse for Stavern 2002 kalles for Det sentrale byrommet. SEFRAK-registreringen som i sin tid ble foretatt for gamle Stavern kommune er mest utfyllende for disse områdene. Det er vist bekymring på at bygg og bygningsmiljø både innenfor og utenfor det analyserte området er utsatt for press på ulike måter: trafikk, fortetting, bygningsendringer og riving. Utenfor det analyserte området ligger det verdifulle bygninger og bygningsmiljø og det understrekes at kulturminneanalysen som er foretatt ikke er komplett i den forstand at alle bygg og bygningsmiljø i planområdet er vurdert. Likeledes kan det også være bygg, objekt og miljø innenfor det undersøkte området som er av kulturminneverdig verdi, men som ikke er med i analysen. Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Med kulturmiljø menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng.

Området som tilhører Fredriksvern verft har i dag bebyggelse som går helt tilbake til 1700-tallet. I 1883 brant hele det gamle Stavern som har ført til at den eldste bebyggelsen ligger i området Fjeringen/

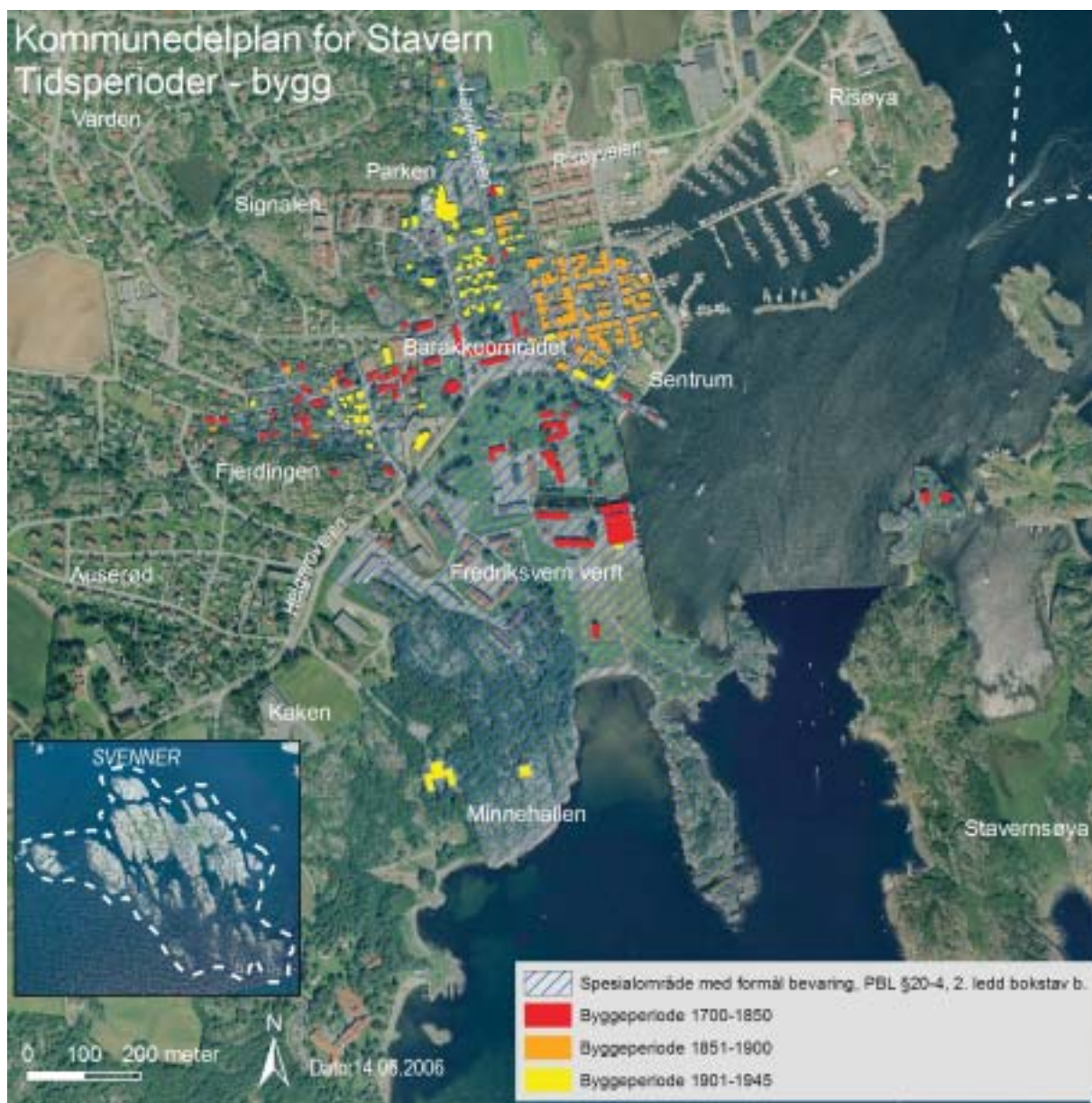
Fantefjeringen. I det «nye» Stavern sentrum er svært lite revet siden 1883. Stavern har således et stort antall kulturminner og kulturmiljø. Stavern et relativt stort antall allerede fredete bygg, f.eks. Minnehallen, bygningene på Svenner, en del av bygningene innenfor Fredriksvern verft og på Stavernsøya. Av disse bygningene skiller signalbygget Minnehallen seg spesielt ut fra resten. Minnehallen stod ferdig i 1927 og er et viktig krigsminnesmerke av nasjonal verdi. Den ble bygget til minne for sjømenn som omkom i 1. verdenskrig. Siden 1945 har den også vært et minnesmerke for sjømenn som omkom i 2. verdenskrig. Bygningen ligger rett utenfor Fredriksvern verft og er et karakteristisk og tidstypisk eksempel på denne periodens nyklassiske formspråk. Minnehallen er formet som en pyramide og bygget i betong og stein. Innvendig består bygningen av en søylehall med kuppelformet tak og en krypt.

Området som er vurdert i kulturminneanalysen er begrenset til fire delområder med forskjellig arkitektonisk preg:

- **Barakkeområdet** ved Torget og verftsområdet ble tidligere regnet til Fredriksvern verft og har et monumentalt 1700-tallspreg, annerledes enn Stavern forøvrig.
- **Fjeringen** er betegnelsen på bebyggelsen vest for barakkene opp mot Torsrød. Den preges av 1800-tallet før sveitserstilen, og er delt i to områder: nedre del, og øvre del som uoffisielt kalles «Fantefjeringen».
- **«Parken»** er området nord for Pumpeparken og ble bygget ut i 1920-årene med hovedsaklig jugendpreg. Larviksveien tilhører også delområdet.
- **Sentrum** fra 1883 har sveitserstil-bebyggelse. Dette området tilsvarte strandstedet Stavern, bygget opp etter brannen i 1883.



Gammelt bilde over Kronprinstomta og Fredriksvern i bakgrunnen.



Temakartet over viser bygninger fra tre tidsperioder, som også forklarer noe av forskjellen på områdene: Den eldste bebyggelsen er konsentrert til Fjerdings og Fredriksvern. Sentrum har i hovedsak bebyggelse fra etter 1883, som for en stor grad er i behold. Parken har enhetlig bebyggelse fra 1920-årene.

Sammen med arkitekt Hvinden-Haug har arbeidsgruppen kommet med konkrete forslag til tiltak og konkrete innspill til bestemmelser og retningslinjer for temaene kulturminner og kulturmiljø. For detaljer vises det til arbeidsgruppens dokument av 19.02.2004.

Gjeldende båndlegging av kulturminner i kommuneplanens arealdel, 2003-2015, er foreldet med hensyn til PBL paragraf om båndlegging i 4+2 år. Derfor er områdene i kulturminne-analysen foreslått regulert til spesialområde med formål bevaring etter PBL §20.4, 2. ledd bokstav b. Formålet vises på temakart og arealplankart med blå skravur. Ny bebyggelse er fremtidens kulturminner, og i et så historisk og kulturminnerikholdig område som Stavern, er det viktig å stille krav til nye byggeprosjekter slik at disse bygger opp om byens kvaliteter innenfor byggeskikk og arkitektur. Estetiske hensyn skal være gjennomgående i all planlegging og utforming av

fysiske miljø. Bevaring av kulturminner og bygningsarv skal prioriteres ved fortetting og boligutvikling.

Allerede i seinmiddelalderen var Svenner ei viktig uthavn for lokale fiskere. Fra 1500-tallet brukte også fiskere fra Bohuslänkysten ofte de fine havnene på øygruppa. I 1794 besluttet Admiralitetet at en fast los skulle ha tilhold på Svenner. Det første fyret på Svenner ble oppført i 1874, etter initiativ bl.a. fra Larvik Sjømannsforening. I år 1900 satte man opp det 18,7 meter høye støpejærstårnet, og bygde bolig og uthus. Fyrstasjonen ble fredet i 1997. Ved utgangen av 2002 ble fyret på Svenner automatisert. I 2003 åpnet fyrområdet på Svenner for allmennheten, med formålet om å være til kulturens, naturens og allmennhetens beste. Som en del av Kystled Vestfold tilbys overnatting med enkel standard. Kystlaget i Vestfold står nå for driften av Svenner fyrstasjon. Området er i gjeldende kommuneplans arealdel avsatt til

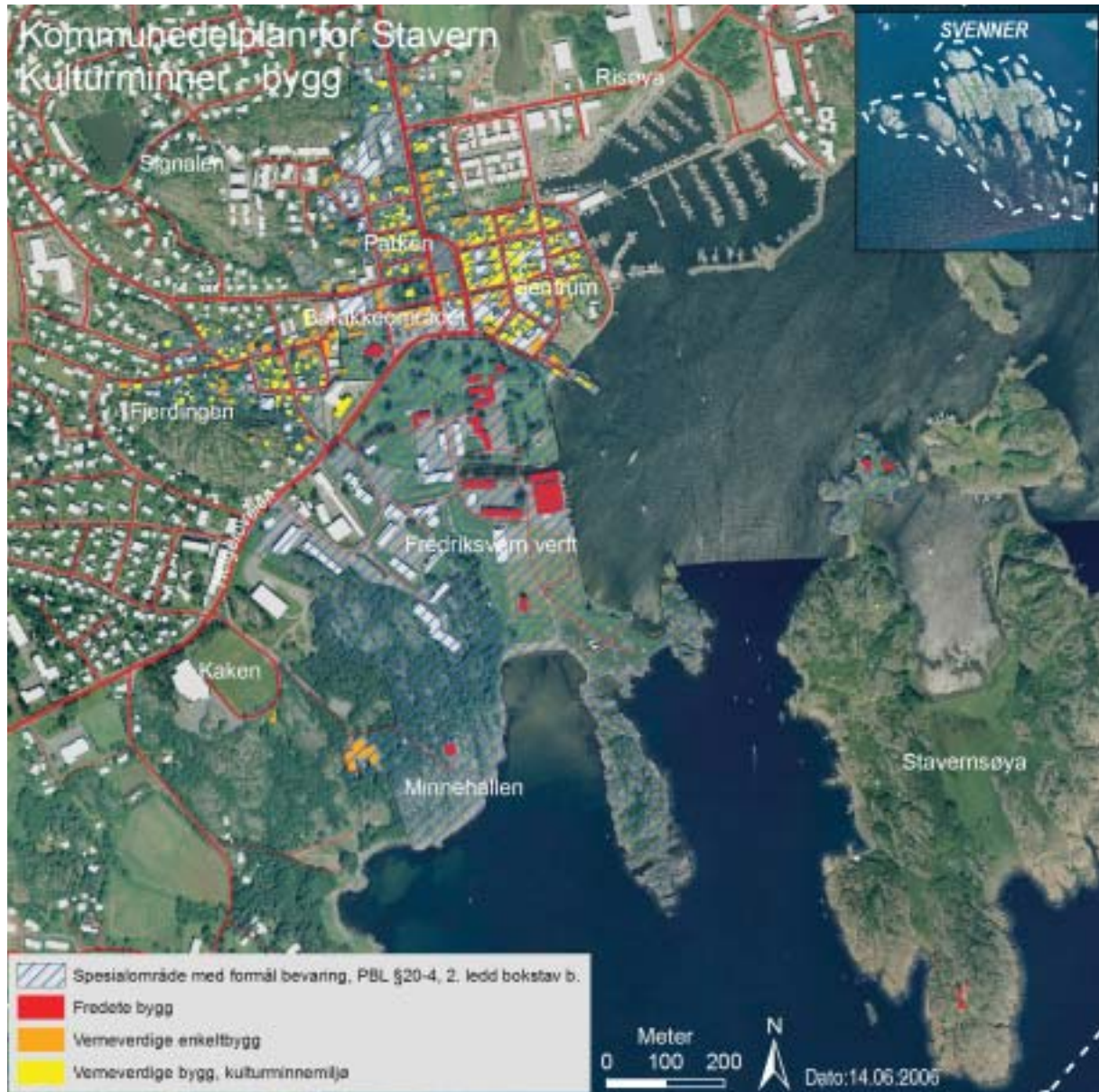
LNF-formål, og ligger i planen med LNF-F formål. Det gjør ingen endringer for området. Bygningene på Svenner er fredet og ivaretas gjennom bruk og vernemyndighetene.

Temakartet under henviser til følgende tre kategorier for vern av bygninger:

Fredninger/foreslåtte fredninger Verftsområdet (Forsvarets kommende verneplan), tilhørende sivil og forsvarsmessig bebyggelse utenfor vollene må vurderes som fredningsverdig.

Verneverdige som del av et miljø De fire spesialområdene for bevaring har en stor andel av bygninger som er verneverdige som del av et miljø. Vern etter plan og bygningsloven anbefales.

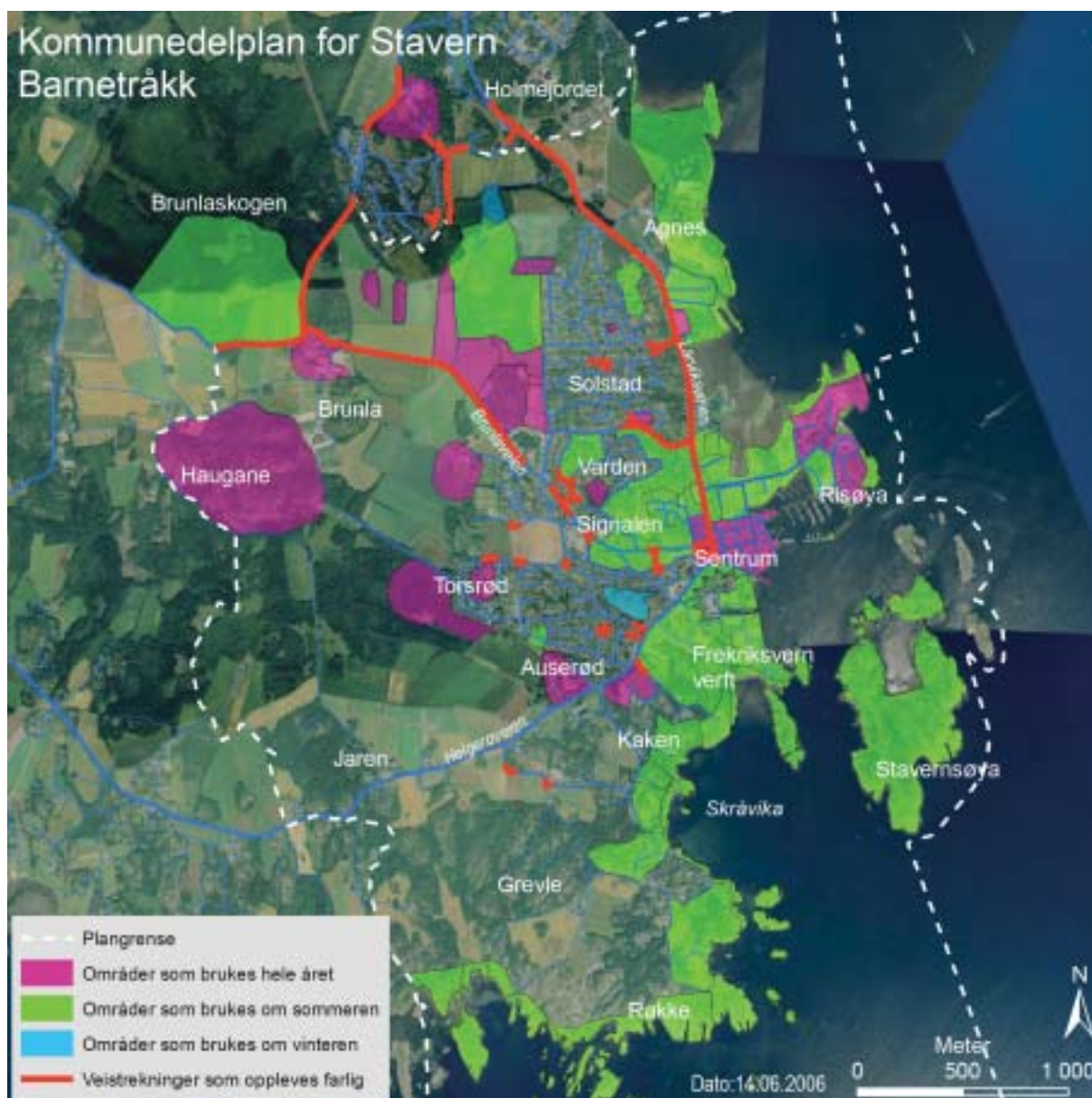
Verneverdige etter individuelle egenskaper Alle områder har relativt mange verneverdige enkeltbygninger og anlegg. I størst mulig grad bør disse sikres gjennom plan- og bygningslovens bestemmelser, men i enkelte tilfeller kan forslag om fredning være hensiktsmessig.



Hovedgrep i planen – kulturminner, kulturmiljø og kystkultur

- Delområdene i kulturminneanalysen fra 2002 reguleres til spesialområde bevaring etter plan- og bygningslovens §20.4, 2. ledd bokstav b.
- Egne bestemmelser og retningslinjer for andre viktige kulturminneområder innenfor planen som gir bedre vern for enkeltbygninger, kulturmiljøer og områder.
- Bestemmelser og retningslinjer for estetikk og landskapsmessig tilpasning.
- Krav til visualisering og begrunnede valg for bygningsestetikk og byggeskikk.
- For all næringsbebyggelse skal det legges særlig vekt på bygningers og uteområdenes estetiske utforming.
- Nye bygg og anlegg av offentlig og allmennyttig karakter skal ha høy estetisk og arkitektonisk kvalitet.
- Opprettholdelse og forsterkning av siktlinjer.
- Byggelinjer i kvartalsbebyggelsen opprettholdes.
- Krav til kvaliteter i byrommene med hensyn til bruk av materialer, skilt- og reklameinnretninger, markiser/baldakiner, belysning, møblering og annet inventar.
- Tilrettelegging for etablering av kystkultursenter i tilknytning til Risøya kanalen.
- Veileder for gater og byrom i Stavern vedtas sammen med Kdp Stavern.

SKOLE, IDRETT & GRØNNSTRUKTUR



Barnetråkkregistrering, 2004-2005

Det er av stor viktighet at barn og unge har gode oppvekstvilkår, og derunder også gode skoler som lærings- og oppholdsarena. I planområdet er det to kommunale skoler; Stavern skole (1-7. klassetrinn) og Brunla skole (8-10. klassetrinn). I Larvik kommune er det fritt skolevalg som betyr at elevene kan velge hvilken skole de vil gå på. Like nord, utenfor planområdet, ligger Jordet skole som også fungerer som skole for en del av de som bor innenfor planområdet. De fleste velger å gå på en skole som er i nærheten av bo- og oppvekstmiljøet.

Per 31.01.2006 bodde det i underkant av 500 personer i skolepliktig alder i planområdet. Prognosene for befolkningsutviklingen tilsier at dette tallet trolig kommer til å øke litt de neste 10 årene. Basert på historisk utvikling kan vi beregne en ca. befolkningstilvekst på 0,8% pr. år de kommende 9 årene som gir en økning på 390 personer. Dette tallet er en prognose, i tillegg til at vi ikke kan si med sikkerhet hvor stort antall av disse igjen som vil være i skolepliktig alder. Dagens skolekapasitet på Stavern skole er 225 elever, og på Brunla skole er kapasiteten 225 elever. Framtidig skolekapasitet og skoleplassbehov er vanskelig å beregne eksakt. Å beregne slikt avhenger av en del variable faktorer, bla. befolkningsutvikling i området og kommunen som helhet, inn- og utflyttingsstrømmer, utbyggingstakt av boliger for å nevne noen.

Diskusjonen rundt ny skole i Stavern har vært en del av Kdp Stavern planprosessen. Grunnlaget for diskusjonen ligger ikke i at skolekapasiteten for tiden er for lav, men at dagens beliggenhet, uteareal og skolebygninger er for dårlig. Dette gjelder i hovedsak for Stavern skole. Beliggenheten anses som uheldig i forhold til Helgeroveien, byggene er i for dårlig stand og at skolegården er for liten til gode skoleaktiviteter. Med bakgrunn i denne skolediskusjonen er det tatt hensyn til muligheten for å bygge en ny skole i Stavern, i Kdp Stavern er det satt av et område for en framtidig skole på Torsrød. (Område O2)

Barn og unge fra Stavern og Brunla skole har utført kartregistreringer og merket av områder de benytter mest, hvilke kommunikasjonslinjer de benytter og som de opplever som «farlige». Denne barnetråkkregistreringen fra 2004/ 2005 er viktig informasjon som ligger til grunn i Kdp Stavern. Kartet nedenfor viser registreringen og sammenfaller i mange områder med grønstrukturkartet på den måten at barn og unge bruker en stor andel av grønstrukturen i planområdet til sine fritidsaktiviteter.

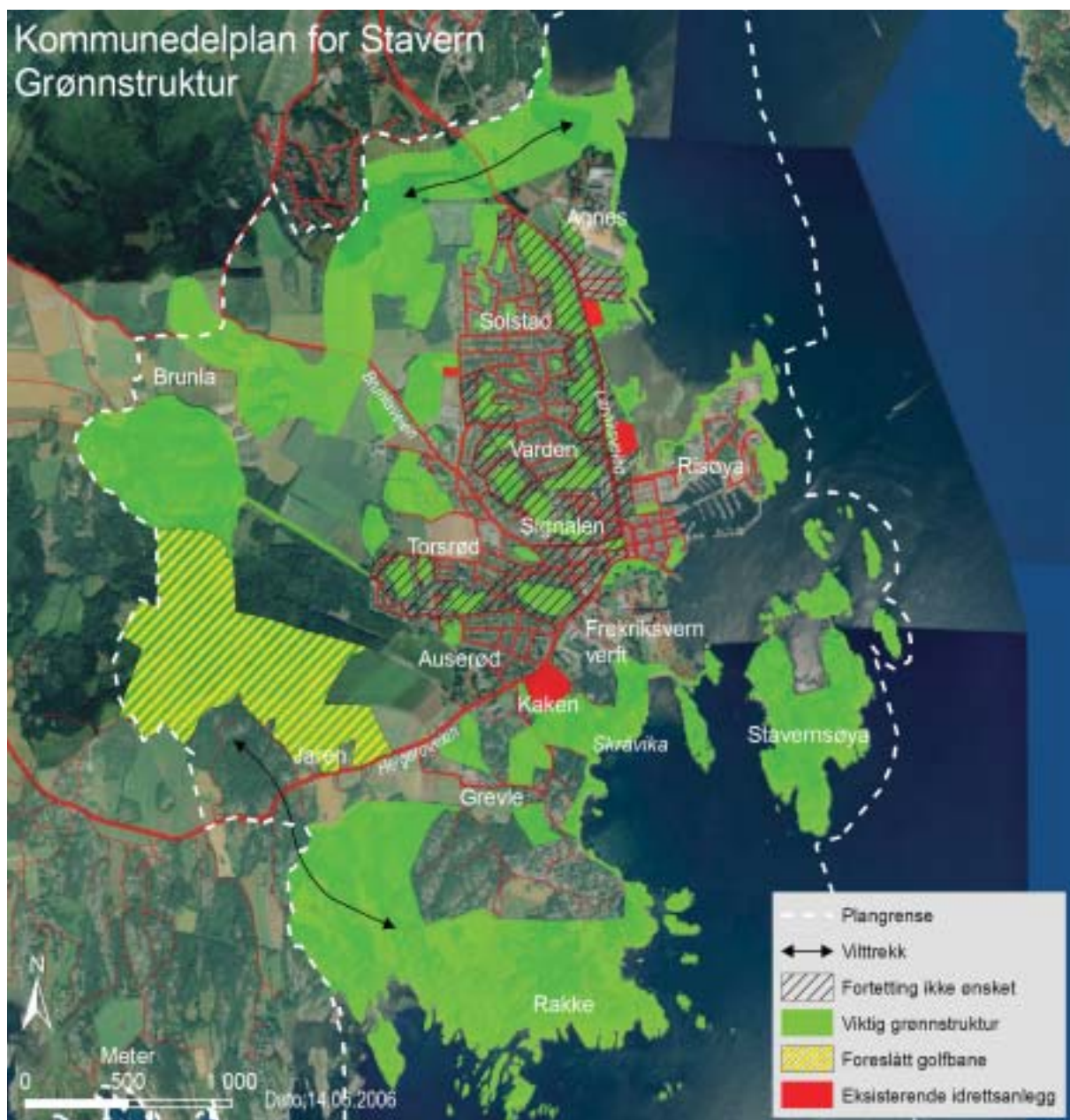
Idrett er en viktig aktivitet for mennesker i alle aldre. I planområdet ligger det mange muligheter til rette for å benytte naturen til friluftsliv, rekreasjon og idrett i tillegg til en del organisert idrett for mange aldersgrupper. Idrettsforeningen STAG er hovedaktøren for idrett i planområdet, stiftet i 1945 og med ca. 1300 medlemmer og hovedaktiviteter innen ballsport og turn. Aktivitetene til STAG foregår på Kaken (området Kaken omtales mer under kapittelet Hovedgrep i planen –

delområder), med en naturgressbane og en stor innendørshall, Stavernshallen. På sjøsiden av Larviksveien ligger hovednaturgressbanen til STAG og litt lenger mot nord ligger en grusbane.

I tillegg til Staverns «naturlige frilufts- og idrettsanlegg» og anleggene til STAG er det et tennisanlegg nord for Brunla skole med både innendørs- og utendørsbaner. Barnetråkkregistreringen viser også at barn og unge bruker skolegårdene i stor grad også utenom skoletiden til idrett og som uteoppholdsplasser.

Bruken av begrepet grønstruktur i dette dokumentet omhandler «grønne» og «blå» områder, bla. parker, grønstruktur, biologisk mangfold, kollene, landbruksområder, fri- og friluftsområder, strandsonen og sjøen. Begrepet dekker natur- og kulturlandskapet i og rundt Stavern, som løkker, parker, skolegårder, kirkegårder, turveier, idrettsanlegg, hager, bekker og sjø-/fjordområder. Kdp Stavern omfatter 36 km² flateareal, hvor av 12.5 km² er landareal. Per i dag er totalt areal for eksisterende friområde ca. 0.6 km² og totalt areal for planlagt friområde er 0.55 km². Annen grønstruktur som friluftsområder, landbruksområder og grønne koller i boligområder samt parker og private hager kommer i tillegg. Typisk grønstruktur i boligområdene er mindre fjellknauser og det som kan kalles park er områder som f.eks. innenfor og utenfor vollene ved Fredriksvern Verft, Pumpeparken og Kronprinstomta. Grønstrukturen i parkene er viktige elementer for å opprettholde attraktiviteten, men det bør også legges til rette for å drive forskjellige typer aktiviteter i områdene. Sjøfronten til Kronprinstomta er i dag lite tilgjengelig og det bør ses på muligheten med å endre den eksisterende skrånende steinplastringen til en mer trappeformet steinplastring. Den bynære sjøfronten må ses på i en arkitektkonkurranse for området for å tilrettelegge for mer aktiv bruk av denne delen. I planen sikres friområder og friluftsområder for allmennheten som eksisterende og planlagte areal.

Naturgitte verdier rettet mot barn, unge og allmenn tilgjengelighet skal legge premissene for forvaltning av områdets grønstruktur. Grønstruktur skaper harmoni og opplevelse, og er grunnleggende for gode levekår og tilfredshet hos byens innbyggere og gjester. Befolkningens tilgjengelighet til «blå» og «grønne» element i hverdagen er viktig for trivsel og folkehelse. Grønstrukturen er en viktig del av infrastrukturen i Stavern by som myker opp andre fysiske strukturer som bygg og veier, og skaper en sammenheng mellom naturgitte og menneskeskapt form. Stavern by har en fragmentert og spredt grønstruktur delt opp av veier og boliger. Slike barrierer har negativ innvirkning på spredningskorridorene for det biologiske mangfoldet (plante- og dyreliv). Kdp Stavern legger til rette for å unngå nedbygging av grøntarealer i byen og oppstyking av kulturlandskapet i byens omland og beholde skillet mellom lokalområdene om byen.



Grønnstrukturanalyse, 2005

Store deler av boligområdene i Stavern preges av eneboliger med til dels store tilhørende hager - villaområder. Hagene er å betrakte som del av grønnstrukturen i planområdet, og det bør utvises stor forsiktighet slik at hagene ikke ødelegges ved fortetting/ utbygging/ formålsendringer. Hagene har en verdi og er en karakteristika for området og må bevares. Grønne drag og lunger inne i byen, og kulturlandskap i randsonen rundt byen og strandsonen skal ikke nedbygges, og siktlinjene fra byrommene ut til det nære landskapsrommet og i tilfeller sjøen skal opprettholdes. Ved fortetting oppstår et økt behov for felles uteområder og forutsetter at byens parker videreutvikles for å øke attraktivitet og bruksmulighet. Dette kan ivaretas ved større tilrettelegging og utvidet bruk av eksisterende, sikrede områder, og planlagte fri- og friluftsområder i planen.

Vannbassenget på Varden er i planen avsatt til friområde og vannareal for allment friluftsliv. I barnetråkkregistreringen er området vist som et område barn og unge benytter seg av hele året til forskjellige typer fritidsaktiviteter. I grønnstrukturanalysen ligger området inne som del av en svært viktig grønnstruktur for boligområdene rundt Varden og Signalen. Situasjonen for området i dag er at tett vegetasjon har «tatt kontrollen» og at vannet i dag er av dårlig kvalitet. Området fremstår i dag som svært lite attraktivt og kan til dels være uoversiktlig og farlig. For å øke bruken og allmenn tilgjengelighet av området bør det gjennomgå en opprydding og opparbeidelse av de grønne kvalitetene og for å bedre vannkvaliteten. På denne måten kan området gjenoppstå som et verdifullt område sentralt i et av Staverns største boligområder, Varden og Signalen.



Bildet over viser vannbassenget på Varden.

Lillevikområdet, nord i planområdet, er et viktig område og er avsatt til friområde for å verne om interesser som har med rekreasjon, naturopplevelse, kulturlandskap og biologisk mangfold å gjøre. Området må ikke utvikles på noen som helst måte som kan ødelegge de kvalitetene og verdier området representerer. Sandstranda i Lillevik har de siste årene gjennomgått endringer pga. byggingen av renseanlegget på Lillevik og framstår i dag som en mindre attraktiv badestrand i forhold til det hva situasjonen var før. Skogsområdet nord for fabrikkområdet på Agnes strekker seg til Lillevik og fire skogstyper representerer området; lågurt eikeskog, rik edelløvsog, rik sumpskog og svartor strandskog. Det edleste av Lilleviks kvaliteter er et område med ask- snelleskog. Det er omkring 14 lokaliteter med ask- snelleskog i Norge og er sjelden også ellers i Europa. Colin Archer håndplukket eiketrær i området da han skulle bygge polarskipet «Fram» til Fridtjof Nansens polarekspedisjon i 1893-1896.

Hovedgrep i Kdp Stavern – skole, idrett og grønnstruktur

- Sikrer dagens grønnstruktur mot fortetting og nedbygging.
- Sikrer bynære landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF områder).
- Sikrer grønnstrukturen gjennom kobling til kulturmin-

nevern, både som områder og i tilknytning til enkeltbygg/ eiendommer.

- Forsterker forholdet til sjøen gjennom utformingen av sjønære byområder.
- Sikrer grønnstruktur gjennom bestemmelser i plan- og bygningssaker.
- Sikrer tilstrekkelig med areal til utendørs idrettsanlegg.
- Sikrer sammenhengende grønnstruktur i nord-sør retning på kollene – forhindre fortetting.
- Belyser alternative areal for ny skole i tilknytning til gode rekreasjonsområder.
- Vitaliserer Fredriksvern Verft, Kronprinstomta og Pumpeparken som byparker.
- Setter krav til estetisk og parkmessig opparbeidelse av næringsområder (Fredriksvern Verft / Agnesområdet).
- Setter krav til at nye byom i sentrum følger universell utforming og tilrettelegges spesielt for barn og ungdom (Torget).
- Kakenområdet må ses på i forhold til mulighetene for samlokalisering av alle STAGs idrettsaktiviteter på ett område.
- Risøyakanalen.
- Belyser behovet for utarbeidelse av en skjøtselsplan for å opparbeide og sikre vannbassenget på Varden.

NÆRING, HANDEL & ARBEID

«Byene har blitt de viktigste økonomiske og kulturelle aktørene i samfunnsutviklingen. Nye arbeidsplasser handler om høy utdanning, realfagkompetanse, risikovillig kapital og gründere som er villige til å bli nerder.» (Erling Fossen) Det finnes mange eksempler på at bykulturen vinner frem, og at spesielt unge med høy utdanning velger å bo i byer. Det er også rimelig stor enighet om at kultur og opplevelser er en vekstnæring. I Norge er det opplagt at kvalitet på og omfang av offentlige institusjoner i byen er viktig, da disse utgjør en betydelig del av arbeidsmarkedet. Denne tilnærmingen til næring og arbeidsplasser medfører at grenser mellom frivillig sektor, offentlig virksomhet og privat næringsliv gradvis viskes ut, og at partnerskap og samarbeid mellom slike aktører blir en viktig arbeidsform.

Det er viktig for Stavern:

- At kompetansemiljø etablerer seg i området og videreutvikles.
- At Fredriksvern verft, JKØ og Agnesområdet utvikles videre.
- Å opprettholde og videreutvikle de gode kulturelle og næringsrettede foreningene og tiltakene/ innslagene med målsetting om å gjelde hele året. Satsing på helårs kulturbasert næringsutvikling, kunst og kystkultur.
- At nye og kreative næringer/ foretak lokaliserer sin virksomhet i planområdet.
- At prosjektet «Branding Larvik» fokuserer på holdninger til utvikling, suksesser og nyskaping.
- At LINK og handels- og næringsliv og organisasjoner i Stavern samarbeider for utvikling av Stavern.
- At kommunale og offentlige tilbud opprettholdes og videreutvikles.

Handel- og servicenæringene må ha økt oppmerksomhet i Stavern, da det er slike typer tjenester som både kan skape en utviklende og sterk bykjerne, kan utgjøre mange arbeidsplasser og som har et stort vekstpotensial i Stavern. Handel er den viktigste fellesfunksjon i et bysentrum og sett i forhold til folketall har Stavern få lokale arbeidsplasser.

Larvik kommune som helhet har positive tall både hva gjelder fødselsoverskudd, innvandring og innflytting. I hovedtrekk er Larvik kommunes innbyggere kompetente på arbeidsmarkedet, noe som bekreftes av høy utpendling og relativt lav arbeidsledighet. Utfordringen er likevel tredelt; å utvikle et godt utdanningstilbud, å etablere nye næringsvirksomheter, og det må tilbys attraktive boligmuligheter. Dette gjelder spesielt for hele kommunen, men også for Stavernsamfunnet.

Rammevilkår for god næringsutvikling omhandler ikke bare næringsareal, men også følgende punkter er spesielt relevante i forhold til Kommunedelplan Stavern

og det å vedlikeholde og utvikle et livskraftig og attraktivt bysentrum:

- Et attraktivt handelsmiljø med et bredt og variert vare- og pristilbud.
- Gode offentlige og private tjenestetilbud.
- Gode bespisnings- og overnattingstilbud.
- Et godt og variert kultur- og fritidstilbud for alle alders- og befolkningsgrupper.
- God tilgjengelighet – universell utforming.

Et tydelig avgrenset og bevisst handelssentrum i Stavern er nødvendig. I Stavern sentrum skal bykjernens avgrensning representere området hvor detaljhandel- og servicefunksjonene i hovedsak skal være lokalisert, i tillegg til byfunksjoner som bolig, offentlige rom, grøntområder og kommunikasjonsårer. Utenfor bykjernen tillates annen type næring som f.eks. plasskrevende varer og næringer som forutsetter behov for bruk av kjøretøy.

Kdp Stavern legger opp til at det i hovedsak skal være havnerelatert næring i områdene langs sjøen i Stavern sentrum. Dette gjelder for området fra Dampskipsbrygga, bort til Losen/ Sjøtekanalen og videre utover på sørsiden av Risøya samt område 4 på arealplankartet. De aktuelle områdene er på arealplankartet avsatt til forretning, blandet sentrumsformål og erverv. Havnerelatert næring kan være overnatting og servering, handel rettet mot båt- og fiskeaktiviteter og servicefunksjoner for havna.

Hovedgrep i planen - næringsliv

- Tillater ikke kjøpesenter i Stavern sentrum.
- Setter krav til estetisk utforming av alle næringsbygg og næringsområder, inklusive uteområdene.
- Tillater ikke bruksendring fra plasskrevende varer til detaljhandel.
- Tilrettelegger for transformasjon av Agnesområdet.
- Fredriksvern Verft reguleres til allmenntilgjengelig og offentlig formål og tillater næringsutvikling, men skal ikke være en konkurrent til Stavern sentrum på detaljhandel.
- Sikrer fleksibilitet for nye næringer gjennom blandet sentrumsformål i sentrumskjernen.
- Tilrettelegger for etablering av golfbane og kystkultursenter.
- Betrakter temaene helse og velvære som et utviklingspotensial i sammenheng med Staverns attraktivitet, beliggenhet, natur, turisme, næringsliv og visjonen «Stavern hele året».
- Tilrettelegger for havnerelatert næring langs sjøfronten i Stavern sentrum.



Boliger og grønstruktur, Solstad/ Varden

BOLIGER & FRITIDSBEBYGGELSE

Eksisterende kommuneplan skisserer et utbyggingsmønster som legger til rette for fortetting i deler av eksisterende boligområder. Dette er i tråd med vedtaket om å følge retningslinjene for Lokal Agenda 21 (LA21) om bærekraftig utvikling. I kommuneplan for Larvik kommune 2003-2015 er målet at det skal bygges 250 boliger per år hvorav 80 er innenfor eksisterende bebygde områder i kommunen. I deler av eksisterende boligområder tilates det ikke fortetting hvor intensjonen er å bevare viktig grønstruktur i planområdet.

Nye boligområder bør ha høy utnyttelse, med kort avstand og god tilgjengelighet til mange funksjoner. Slik utvikling av planlagte boligområder gir muligheten for levende og mangfoldig samfunn og bomiljø med en allsidig sammensetning av boliger, tjenester og byliv. Økonomiske hensyn tilsier at det bør bygges slik at tilgjengelig kapasitet innenfor teknisk og sosial infrastruktur og offentlige tjenestetilbud utnyttes best mulig. Det må derfor stilles høye krav til utforming av bebyggelsen og uteområdene. Sentralt i en slik strategi er tilgjengelighet for alle (universell utforming), ungdomsboliger, sårbare grupper og fleksibilitet og variasjon i utforming av bygninger.

I Kdp Stavern legges det til rette for utbygging av over 400 boenheter og de største områdene avsatt til framtidig boligutbygginger innenfor planområdet er Agnesområdet (TR1), Enigheten (B1), Risøya (B3) og

området nord for tennisanlegget (B5). Totalt er arealet med framtidig boligformål stort nok til at det samlet vil dekke behovet for boligutbygging i Stavern i lang tid. Hvor lang tid avhenger av en rekke faktorer, bla. befolkningsvekst, næringsutvikling, attraktivitet m.m. Utbyggingsstruktur, altså typer boliger for de enkelte områdene, bestemmes gjennom byggesøknad eller reguleringsplan.



Bildet over viser fritidsbebyggelse og allmenn tilgjengelighet i kystsonen på Rakke.

Hytteturistene utgjør et vesentlig antall mennesker i Stavernsamfunnet, spesielt i sommermånedene, og er med på å sette sitt preg på Stavern. Turister har en vesentlig betydning i forhold til handel, kulturarrangement, byliv og i bruken av Staverns naturgitte kvaliteter. I planen ligger området Jahrehagen- Hauskau med formål byggeområde for fritidsbebyggelse, framtidig, merket med F. (Området omtales nærmere under kapittelet Hovedgrep i planområdet – delområder.). Området er i gjeldende kommuneplans arealdel avsatt med formål LNF- område.

Campingturister er en annen type turister som også har en stor betydning for den sørlige delen av Larvik kommune. Solplassen camping ligger rett sør for Stavern by, og er en attraktiv plass med funksjoner tilrettelagt for brukerne. I Kdp Stavern tilrettelegges det ikke for nye områder som kan benyttes som campingplass.

Hovedgrep i planen – boliger & fritidsbebyggelse

- I Kdp Stavern ligger det 7 planlagte boligområder som til sammen kan utgjøre over 400 boenheter. (Inklusive Agnesområdet)
- Sikrer infrastruktur i forhold til boligutbygging.
- Sikrer bokvalitet i sentrumsområdet gjennom krav til boliger og uteområder.
- Legger til rette for høy tetthet i boligbebyggelsen innen planområdet uten at det skal gå på bekostning av grønnstrukturen. (I områder med grønn vertikal struktur anbefales det ikke fortetting.)
- Sikrer grønne verdier som gir gode uterom for barn og unge i tilknytning til de nye boligområdene.
- Sikrer beboere og besøkende attraktive og sjønære frilufts- og friområder uten at dette sjenerer allmennhetens tilgjengelighet med sterk bebyggelse og privatiserende tiltak.
- Legger til rette for en balansert sammensetting av befolkningen.



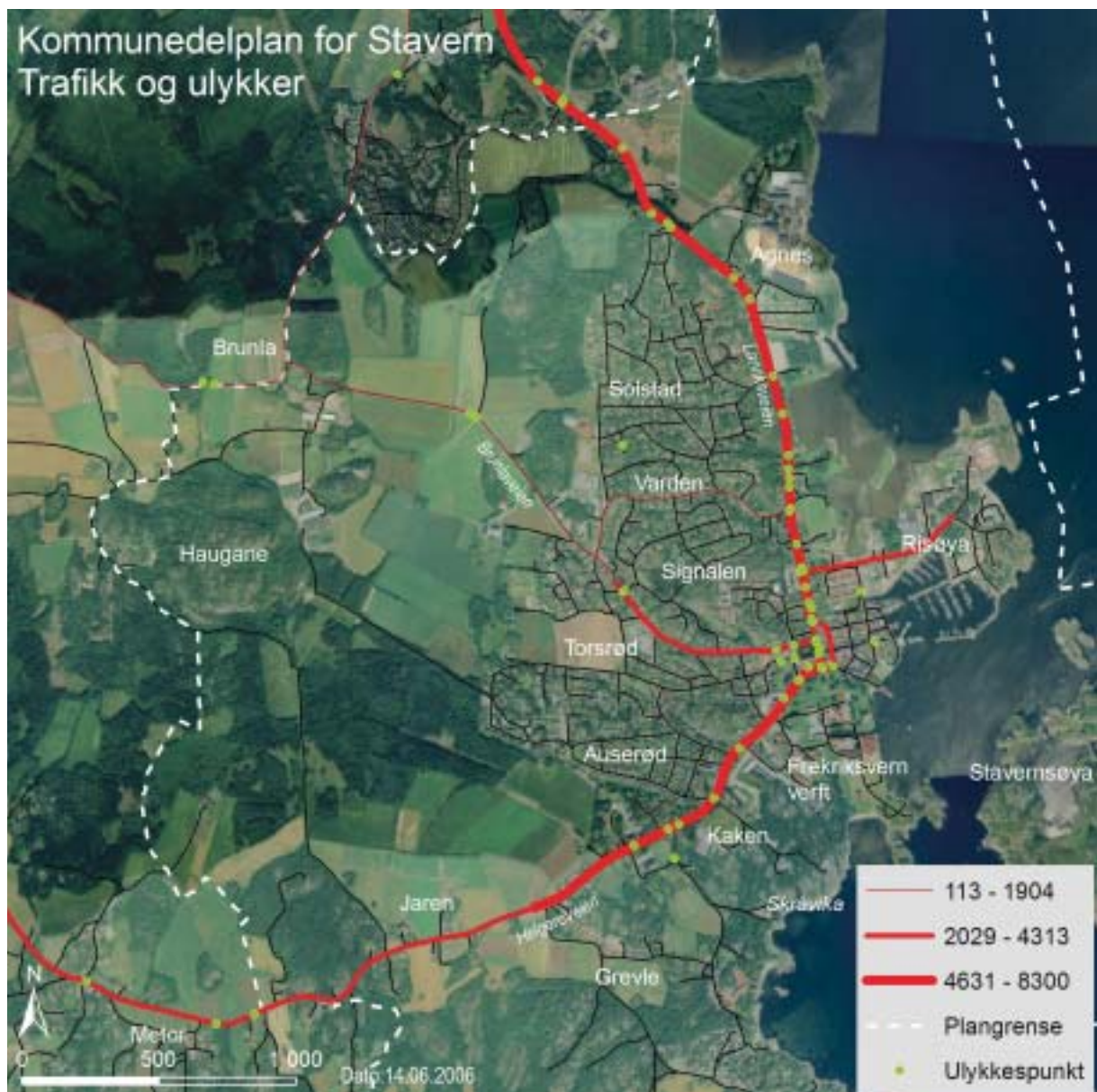
Skjærgårdsaktivitet ved Stavernsøya.

TRAFIKKSYSTEM

Trafikksystemet i Stavern preges hovedsakelig av en forholdsvis trafikkert hovedvei gjennom hele planområdet med Rv 301. Denne strekningen har de største trafikkutfordringene i planområdet når det gjelder antall kjørte kjøretøy og registrerte trafikkulykker. Ut fra Rv 301 fordeles trafikken inn til sentrum og ut til boligområdene som ligger rundt Stavern sentrum. Sentrum bør ha en fartsgrense på maks 30 km/t slik at mange trafikanter kan bevege seg med minimal usikkerhet og risiko og syklister kan oppholde seg i veibanen sammen med bilene. Lavere fart bidrar også til mindre støy, mindre bilbruk og dermed et bedre miljø. De sentrumsnære boområdene bør innlemmes i området med 30 km/t. Dette er områ-

der som har høy trafikk tetthet nettopp fordi de er sentrumsnære. Dette er også områder med stor tetthet av mange trafikanter.

Biltrafikkens hastighet i sentrumskjernen reduseres til 30 km/t for å bedre sikkerheten til alle trafikkantgrupper og for å redusere behovet for fysiske tiltak som er øremerket gående og syklende. I sentrumskjernen legges det opp til at syklister og biler benytter gaten og fotgjengere benytter fortauet. I sentrums ytre områder legges opp til at syklister får egne sykkelfelt i gaten, og at fotgjengere fortsatt benytter fortauet (i stedet for tradisjonell gang- og sykkelvei). Aktuelle veier er større samleveier som: Larviksveien og Helgeroveien. Gang- og sykkelvei langs



Kartforklaring:

- Punktene er lokaliseringer i veisystemet hvor det i perioden 1990-2005 var alvorlige ulykker med personskader. Gjelder for kombinasjonen kjøretøy-kjøretøy og kjøretøy-mange trafikanter.
- Røde linjer som viser gradering av årsdøgntrafikk (ÅDT), verdier for deler av hovedveisystemet. ÅDT verdiene er gjennomsnittstrafikken for en strekning i begge kjøreretninger i løpet av et år.

bilvei er mest aktuelt der det er høy trafikk (ÅDT over 15 000), fartsgrense på 60 km/t, eller der man spesielt ønsker å beskytte skolebarn eller eldre.

For å trygge bomiljøene er et viktig tiltak å utvikle et godt hovedveisystem der størsteparten av gjennomgangstrafikken ledes utenom de større boligområdene. I gjeldende kommuneplans arealdel for Larvik kommune (2003-2015) ligger det vest for Stavern by planlagt en omkjøringsvei. Denne veien er også med i Kdp Stavern og er ment som avlastning for Stavern by slik at trafikk som ikke skal til sentrum får muligheten til å kjøre utenom. Dette vil gi mulighet for bedret trafiksikkerhet og miljøforhold langs Larviksveien, Helgeroveien og Brunlaveien.

Parkeringskapasiteten i Stavern sentrum ser ut til å være god over året, men kan være for liten i sommerseongen. Tiltak som legger forholdene til rette for bruk av kollektivtransport, for sykkelbruk og for fotgjengere må drøftes parallelt med parkeringstiltak. I planen legges det til rette for en bedre parkeringsplass ved Snipevika, helt sør i Bukta. Dette området benyttes i dag som parkeringsplass, men har ingen god standard. Området opparbeides estetisk og funksjonelt i forhold til omkringliggende frilufts- og naturområder, i forhold til universell utforming og i forhold til område BS1 på kartet.

Det er et mål å øke kollektivbruken. Men den økte kollektivtrafikkbruken må komme fra reduisering av antall bilister, og ikke fra myke trafikanter. For å hente brukere fra bilismen er det mange tiltak som kan tenkes, som for

eksempel redusert takst, økt frekvens, bybusser med økt komfort, etc.

Trafikkseparering er viktig, særlig i sentrumsområdene, slik at gående og syklende får prioritet i gatebildet. Eksisterende politikk på fartsgrense i boligområder til 30 km/t skaper trygghet for myke trafikanter og opprettholdes. Det skal være en sammenheng i gang- og sykkelnettet, og sikkerheten for gående og syklende skal bedres. For å bedre forholdene for gående og syklende i Stavern, anbefales endringer i tilretteleggingen for gang- og sykkeltrafikken i planområdet. En vellykket planlegging for økt gang- og sykkelbruk krever at man i større grad må skille mellom gående og syklende og at tiltak for å bedre forholdene for disse også vil ramme biltrafikken.

Forskning og spørreundersøkelser viser større likheter mellom biler og syklistene enn mellom syklistene og fotgjengere. Særlig gjelder dette syklistene som holder høy hastighet, og bør dermed som en hovedregel ikke sykle på gang-/ sykkelveier med betydelig innslag av fotgjengere. Sannsynligheten for at syklistene sykler på en fotgjenger er langt større på gang-/ sykkelveier, enn at syklisten blir påkjørt av bil ved sykling på vei (Trafiksikkerhet 2005-2008, KOU, 2005, Larvik kommune). I planen legges det opp til økt bruk av kombinasjonen separat gangfelt og separat sykkelfelt på hovedveiene i planområdet, som et alternativ til bruk av kombinasjonen samlet gang- og sykkelfelt.

Det foreslås opparbeidelse av gang-/ sykkelvei/ sykkelfelt langs begge sider av Rv 301; langs hele



Brua i Stavern båthavn.

Larviksveien innenfor planområdet og deler av Helgeroveien fram til Fredtun folkehøgskole. Fra folkehøgskolen fortsetter den videre på nordsiden av Helgeroveien vestover. Gang-/ sykkevei/ sykkelfelt foreslås på sør sida av Rv 301 fra Stavern torg til Kaken for sikker adkomst til idretts-, fri- og rekreasjonsområder.

Det foreslås gang-/ sykkevei/ sykkelfelt på nord-/ nordøstsiden av fylkesvei 45 Brunlaveien fra Brunla gård og til Stavern sentrum for sikker atkomst til og fra Brunla ungdomsskole, og videre til og fra Stavern sentrum, helt ned til Pumpeparken. Kobles der på gang-/ sykkevei/ sykkelfelt langs Rv. 301.

Det foreslås gang-/ sykkevei/ sykkelfelt på en side av veien som går fra Rv 301 og ned til Kysthospitalet og opp igjen til Rv 301 forbi Grevle sykehjem. Dette for å sikre forholdene for de beboerne som ferdes langs veien til og fra sykehjem, rehabiliteringssenter, campingplass, naturområder og boliger. Denne gang-/ sykkevei/ sykkelfelt kobles på gang-/ sykkevei/ sykkelfelt som går langs Rv 301, Helgeroveien.

Det foreslås sykkelfelt rundt Stavern sentrum, i tillegg til eksisterende gangfelt/ fortau, i gatene Tollbodgata, Havnegata, Prinsegata og opp Risøyaveien til Rv. 301, Larviksveien. I de store boligområdene (f.eks. Solstad, Varden, Fjerdings) er det gjennomgående fartsgrense 30 km/t og det anses dermed ikke som nødvendig å ha gang-/ sykkevei/ sykkelfelt i tillegg.

Det foreslås fortau i Vardeveien for sikker atkomst til og fra Brunla ungdomsskole, og til og fra Larviksveien fra boligområdene Varden og Solstad. Det foreslås fortau i «Solstadbakken» for sikker atkomst til og fra Larviksveien fra boligområdet Solstad.

Kdp Stavern oppfordrer Statens Vegvesen til:

- Å bygge gang-/sykkelvei/sykkelfelt langs fylkes- og riksveiene innenfor planområdet.
- Å etablere bedre og sikrere på- og avkjøringer til Rv 301. Spesielt ved Vardeveien og Solstadbakken.
- Å etablere sikre krysningpunkter.
- Å etablere rundkjøringer i kryss som f.eks. Larviksveien – Risøyaveien for bedret trafikkavvikling.

Ved etablering av kanalen på Risøya må det konstrueres bru for Risøyaveien slik at trafikk på land kan krysse kanalen og for at trafikk i kanalen kan passere under veien. Det etableres en bru i liknende stil som brua i Stavern småbåthavn, med en minimumshøyde på 3 meter mellom bru og høyvann.

Hovedgrep i planen – transportsystemet

- Tilrettelegger for fleksibel kollektivtrafikk/ ruter, nærtrafikk og tilpasning til omkringliggende områder/byer.
- Etablerer trafikk- og miljø sikkerhetstiltak både på kommunale veier og fylkesveier.
- Etablerer sikre gode kommunikasjonsårer for myke trafikanter.
- Vedtar formingsveiledere for gater og byrom.
- Opparbeider parkeringsarealet på Risøya – Snipevika.
- Oppfordrer trafikanter til å vise sikker og god trafikkatferd innenfor planområdet.
- Foreslår gang-/sykkelvei – sykkelfelt i vei på en rekke veistrekninger innenfor planområdet.

SAMFUNNSSIKKERHET

Larvik kommune er lokal regulerende myndighet og skal etter plan- og bygningsloven bla. «sikre en forsvarlig bruk og vern av arealer og bygninger innen kommunens grenser». Risikoområder eller områder som potensielt kan utsettes for fare må gis en spesiell vurdering i planleggingen av kommunen. Planområdet Kdp Stavern utgjør et samfunn, en by, og dette kapittelet bygger på følgende definisjon av samfunnssikkerhet: «Den evne samfunnet som sådan har til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta borgernes liv, helse og grunnleggende behov under ulike former for påkjenninger.» Samfunnssikkerhet knyttes mot uønskede hendelser som på en eller flere måter kan påføre skade og negative konsekvenser på følgende fire sentrale samfunnsfaktorer; menneskers liv og helse, miljø, kritiske samfunnsfunksjoner, økonomiske og materielle verdier. Samfunnet skal være i stand til å håndtere uønskede hendelser og kriser/ krig på best mulig måte for i størst mulig grad å redusere konsekvensene av uønskede hendelser. Samfunns-

sikkerhet og beredskapsmessige hensyn er sentralt i all kommunal planlegging, utbygging og drift.

Det foreligger en Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS- analyse) som omhandler status og utfordringer knyttet til samfunnssikkerheten for hele Larvik kommune. ROS- analysen er fra 1996 og omhandler status og utfordringer knyttet til samfunnssikkerheten for hele kommunen på et overordnet nivå. Analysen vurderer sannsynligheten og konsekvensene ved uønskede hendelser. Flere av disse er relevante innenfor planområdet. Analysen belyser også hvilke tiltak som kan iverksettes for å redusere sannsynlighet for hendelsen og/eller konsekvensene av hendelsen. Kommunestyret i Larvik kommune har vedtatt at det skal tas nødvendige beredskapsmessige hensyn ved all kommunal planlegging, utbygging og drift. Risikoreduserende tiltak mot miljøskader skal prioriteres.

Dersom uønskede hendelser inntreffer har kommunen kriseplaner som ivaretar håndtering av slike hen-

delser. I tillegg til den sentrale kriseplanen, foreligger det underliggende planer på fagområder, blant annet for temaene forurensning, havn, helse og sosial og vannforsyning.

Det er en rekke institusjoner som mange mennesker oppholder seg i innenfor planområdet. Eksempel på slike institusjoner er barnehager, skoler, aldershjem, pleiehjem, sykehjem, rehabiliteringssenter, hotell, idrettsanlegg og større undervisnings-, handels- og næringslokaler. Det forutsettes at slike institusjoner og bygg følger gjeldende regel- og lovverk i forhold til brann/ eksplosjon, evakuering, eventuelle kriser o.l.

Larvik kommune er ansvarlig for tjenestene vannforsyning og avløpshåndtering. Sikker vannforsyning til området er en kritisk samfunnsoppgave og ivaretas ved sikker og ren drikkevannsforsyning fra Farrisvannet, samt å ha gode nødløsninger for iverksettelse dersom noe skulle skje med drikkevannsforsyningen. Larvik kommune ivaretar dette gjennom en egen «Kriseplan for vannforsyning». Vedlikehold og utskifting av rørledninger gjøres dersom slitasjen er høy og dersom rørledningene er «gått ut på dato».

Stavern og Brunlanes ligger i enden av kraftforsyningen til Stavern fra Bergeløkka ved Bøkeskogen i Larvik. Dette betyr at området ikke har annen kraftforsyning enn inn fra Bergeløkka som ender like vest for Brunla skole, Dolven. Stavern forsynes primært via luftnett og oppstår den situasjonen at begge disse parallellinjene brytes samtidig kobles strømforsyningen relativt raskt (noen timer, avhengig av tid på døgnet situasjonen inntreffer) over til forsyning fra Bergeløkka via bakkenettet. Bakkenettet fungerer som reservestruktur og er under oppgradering. Den relativt største faren for langvarig strømstans i Stavern er dersom transformatorstasjonen vest for Brunla skole/ Dolven bryter sammen. Skagerak Nett som er ansvarlig operatør operer med en sannsynlighet for at dette kan skje er 1 gang per 50-100 år. Dersom en slik situasjon oppstår, avhengig av skadeomfang, regnes 4-5 dager på det mest kritiske for å komme tilbake til normal status. Mest aktuell årsak for at transformatorstasjonen går ut av drift er brann. Historien tilsier at situasjoner med strømstans over lang tid ikke er noe stort problem. Skagerak Nett har ingen registrerte situasjoner av slik kritisk linjefeil i Larvik kommune (mars 2006). Slike situasjoner som at Stavern vil være uten strømforsyning over lengre tid (flere dager) anses som svært lite sannsynlig. Forebyggende tiltak er likevel utbygging/ forbedring og vedlikehold av dagens strømforsyning og at samfunnsviktige institusjoner og tjenester har tilgang til nødstrøm (nødstrømsaggregat).

Planområdet og Stavern sentrum består hovedsakelig av trehusbebyggelse. I Stavern sentrum, gamle Stavern, er det en betydelig tetthet av eldre verneverdig trehusbebyggelse. Brann i kulturminneverdig trehusbebyggelse vil være kritisk i forhold til de funksjoner husene har i form av å være kulturminner, men også i forhold til å være boliger,

butikker, kontor o.l. Slik bebyggelse har et stort potensial til hurtig brannspredning, og kan medføre tap av menneskelige, miljømessige og historiske verdier, og kan påvirke Staverns karakter og identitet ved mulig tap av den historiske trehusbebyggelsen. Faren for spredning av brann er relativt stor siden tettheten er høy. Selv om de sentrale myndighetene har et stort ansvar for å sikre vår kulturarv, må sikringen av de enkelte bygninger og bygningsmiljøer være lokalt forankret. På lokalt nivå bør det utarbeides brannsikringsplaner med konkrete tiltak som reduserer risikoen for brann og spredning av brann. Å sikre disse eldre trebebyggelsene er en stor oppgave, som krever at ulike aktører samarbeider om å finne langsiktige løsninger for å hindre områdebranner. Eier har ansvar for å sikre sin egen bygning. Utfordringen er å få fellesskapet til å tenke på brannsikring i et mer utvidet perspektiv enn det man er vant til. Brannsikkerheten til det enkelte hus i tett trehusbebyggelse avhenger i relativt stor grad av hvor brannsikker resten av bebyggelsen i området er, og denne gjensidige avhengigheten er et viktig poeng. Tiltakene må ikke bare rette seg mot objekter av uerstattelig nasjonal verdi, men også mot bygninger som har kulturhistorisk betydning for nærmiljøet. Kulturminneverdig trehusbebyggelse bør sikres med brannverntiltak for i størst mulig grad å forebygge brann, og for å verne om verdiene de utgjør. Både som enkeltbygg og som deler av kulturminnemiljø. Ved innarbeidelse av brannforebyggende tiltak vil også risikoen for tap av menneskeliv så vel som kulturminner ved brann også reduseres.

Et annet fokus i forhold til brann er mulighetene for eksplosjonsfare. Innenfor planområdet er det 3 drivstoffanlegg – to bensinstasjoner og ett tankanlegg i Stavern havn rett ved gjestehavna og brygga til redningsskøyta. Disse har sentral beliggenhet i Stavern sentrum og kan påføre området store konsekvenser dersom en uønsket situasjon oppstår. Det er ikke gunstig at potensielt farlige objekter er lokalisert nært institusjoner med mange mennesker, boligområder eller områder der det daglig ferdes mange mennesker. For slike tankanlegg forutsettes det selvsagt at regler og forskrifter for sikker drift følges. Et mer konkret forebyggende inngrep for å sikre menneskers dagligliv og for å minske risikoen for eksplosjon og spredning av brann er å vurdere en relokalisering.

Brannstasjonen i Larvik kommune ligger på Elveveien i Larvik by og Stavern har et lokalt brannvesen ved Fredriksvern verft som bemannes av frivillige ved behov. Larvik brannvesen har en utrykningstid til Stavern på ca. 10 minutter. Kysta- bukta er strandingsområde i forhold til oljevernberedskap til sjøs.

Det er utarbeidet kart over forekomster av kvikkleire for hele Larvik kommune. Innen planområdet er det påvist ett område med kvikkleire, men stabiliteten er ikke vurdert. Grunnforholdene er gjennomgående ikke godt nok kartlagt i planområdet, og konsekvenser av utglidninger/ ras kan være store. Det er derfor viktig at grunnforhold kartlegges og vurderes før ny utbygging tillates.



Kartet over viser hovedsakelig tre ting:

- 1 – Forholdet mellom bygninger og flom/ høy vannstand. Høydekotene 1m, 2m og 3m viser at det er først med vannstand over 2 meter at det blir kritisk for bygninger innenfor planområdet. Dette gjelder i hovedsak områdene Fredriksvern Verft, mindre deler av Risøya, deler av Stavern sentrum nord, og deler av Agnesområdet.
- 2 – Innenfor planområdet er det i nord påvist et område med kvikkleire, men hvor stabiliteten ikke er vurdert.
- 3 – Kritisk område i forhold til brann i kulturminneverdig trehusbebyggelse ligger hovedsakelig i sentrum av Stavern, i Fredriksvern Verft og rett øst for Stavern sentrum.

Kartet viser at det kun er de planlagte boligområdene på Risøya og Agnes som kan bli påvirket av høy vannstand/ stormflo over 2 meters koten.

Hensyn til stormflo må vektlegges ved planlegging og bygging langs sjøfronten innenfor planområdet, eksempelvis Agnesområdet og Risøya.

Norge er et av de landene i verden som har de høyeste radonkonsentrasjonene i inneluft, og dette skyldes bl.a. geologiske forhold, klima og måten vi bygger boliger på. De høyeste radonkonsentrasjonene finnes i områder med store forekomster av alunskifer, uranrike granitter eller løsmasser/ morenegrunn. Radon er et datterprodukt som dannes ved radioaktiv nedbrytning av uran. Hvis transportmulighetene opp til jordoverflaten er gode kan radongassen trenge inn gjennom utettheter i grunnmurskonstruksjon og føre til forhøyde konsentrasjoner i inneluft

ten i bygninger. Stor temperaturforskjell mellom inne- og uteluft, særlig om vinteren, kan skape et undertrykk, som kan bidra til økt innstrømning av radon. Utettheter i flater som er i kontakt med byggegrunnen vil kunne øke innstrømningen av radonholdig jordluft, som vil blande seg med inneluften. Måling av radonkonsentrasjonen i en bolig gjøres med sporfilm og måleenheten er becquerel per kubikkmeter inneluft (Bq/m^3). Ved høy konsentrasjon over lengre tid i bolighus, skoler etc., kan radon gi helsemessige skadevirkninger. Det er anslått at radon i innemiljøet er årsak til mellom 100 og 300 tilfeller av lungekreft i den norske befolkning årlig. Radon og datterproduktene av radon avgir alfastråler som kan skade levende celler slik

at de utvikles til kreftceller. Verdens Helseorganisasjon (WHO) har konkludert med at radon er den nest viktigste årsaken til lungekreft, og bare røyking representerer en større lungekreft risiko i Norge. Alfastrålene trenger ikke gjennom hudoverflaten og de eneste delene av kroppen som får stråledoser av betydning er luftveiene - bronkiene og lungene. Mange individuelle forhold er avgjørende, men risikoen for lungekreft vil i alle tilfeller øke både med konsentrasjonen av radon og hvor lenge man oppholder seg i lokaler med høye radonforekomster i inneluften.

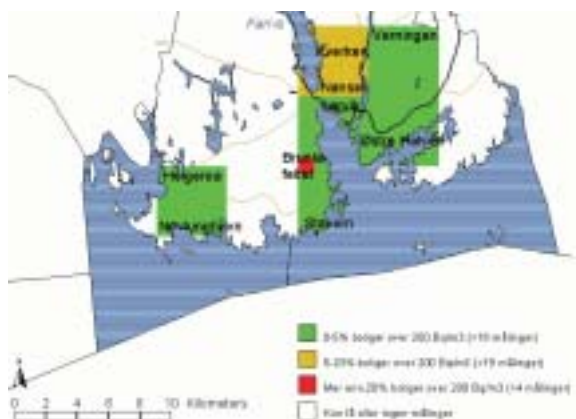
Tiltak i eksisterende bygg:

- Innvendig tetting mot luftlekkasjer i gulv og grunnmur.
- Bedre og balansert ventilasjon av inneluft.
- Trykkendring og ventilerings av byggegrunn.

Tiltak før og under bygging:

- Byggegrunnsundersøkelser
- Sikre tett såle mot grunn, og grunnmur

I 2000-2001 ble det foretatt radonmålinger i 514 boliger i Larvik kommune påvist et gjennomsnitt på 65 Bq/m³ og en andel på 4,5% boliger som hadde verdier over 200 Bq/m³ (anbefalt tiltaksgrense for enkle tiltak). Høyeste målte radonverdi i Larvik var 810 Bq/m³. Økningen i Larvik de siste 20 årene var på 14%.



Kartet over er fra Statens Strålevern, rapport om radon i Larvik kommune, 2000/01. De røde og grønne områdene er de mest radonutsatte områdene i forhold til denne undersøkelsen.

Som kartet over viser ligger hele planområdet i et område hvor det er påvist at mellom 0 og 5% av bygningene i området har radonverdier hvor det anbefales enkle forebyggende tiltak. Slike tiltak bør allerhelst gjøres før bygging, men kan også gjøres i eksisterende. Det anbefales derfor at radonmålinger gjøres ved nye byggetiltak i planområdet.

Forurensing fremstår som viktig spesielt i forhold til bærekraft perspektivet og i den sammenheng er det sentralt at områder ikke forurenses slik at naturen kan opprettholdes for kommende generasjoner. Det er lite eller ingen svært forurensende industri i planområdet. Men der det ligger forurensende masser i grunnen er det vik-

tig at man rygger opp i «gamle synder» før man etablerer nye strukturer. Å blande farlig industri/ farlige objekter med f.eks. bolig og publikumsinstitusjoner øker sannsynligheten for større menneskelige, miljømessige og økonomiske konsekvenser ved en uønsket hendelse.

Leieforholdet av skytebanen på Thorsrød mellom Forsvaret og grunneier går ut i slutten av 2006. Skifte Eiendom Øst engasjerte i 2005 Multiconsult til å utføre en miljøteknisk undersøkelse av skytebanen. Miljøkartleggingen påviste forurenset grunn etter skytebanevirksomhet og Skifte Eiendom Øst har som målsetting å rydde opp i forurenset grunn innen utløp av 2006. Skytebanen er i planen lagt med LNF-F formål.

Samfunnssikkerhet går i stor grad også ut på enkeltmenneskets følelse av trygghet i det samfunnet de bor og ferdes i. Å føle seg trygg i et lokalmiljø/ -samfunn er viktig for innbyggere og besøkende i alle aldre, og er viktig for aktivitet og attraktivitet for planområdet. Forutsetningen for at folk skal være aktive deltakere i det offentlige rom, på gater og plasser, er at de føler seg trygge. Uansett avstand skal man tørre å ferdes til fots uansett tid av døgnet. Kjennetegn for et trygt samfunn og sentrum er at det er mennesker der som tar del i et bredt spekter av aktiviteter. Flere boliger i og nær sentrum, bedre kollektivtransport, samt vakre og velholdte byrom, øker «sosial kontroll» i gatene. Kort sagt, gode byer og god sentrumsutvikling er kjennetegn ved trygge sentrumsmiljøer.

Hovedgrep i planen – samfunnssikkerhet og beredskap

- All kommunal planlegging, herunder arealplaner, reguleringsplaner, bebyggelsesplaner og lignende, skal vurderes i forhold til samfunnssikkerhet og beredskapsmessige hensyn. (Krav om at ROS-analyse skal følge planarbeid på detaljplannivå.)
- Krever at minste tillatt byggehøyde skal fastsettes i regulerings- og bebyggelsesplaner for sikring mot flom og springflo.
- Stiller krav til grunnundersøkelser før utbygging av nye områder og transformasjon av eksisterende områder.
- Skaper en tettere bystruktur hvor en unngår tomme plasser og områder.
- Stiller kvalitetskrav til gater og byrom.
- Styrker den sosiale kontrollen i sentrum ved blanding av sentrumsfunksjoner.
- Krever å belyse ivaretagelse av samfunnssikkerhet, inklusiv kriminalitetsforebyggende tiltak, ved utarbeidelse av større reguleringsplaner innen planområdet.
- Utarbeidelse av brannsikringsplaner med konkrete tiltak som reduserer risikoen for brann i områder med trehusbebyggelse.
- Oppfordrer og tar initiativ til at privateide kulturminner sikres.
- Vurderer relokalisering av bensinstasjoner og tankanlegg med hensyn til omgivelsene.

Hovedgrep i planen – delområder

I Kdp Stavern er det med noen unntak stor grad av likhet i forhold til gjeldende detaljplaner og gjeldende kommuneplans arealdel (2003-2014). Unntak er for eksempel transformasjons-områdene TR1 og TR2. I dette kapittelet beskrives de geografiske delområdene i planen hvor det er formålsendringer i forhold til gjeldende planer og formål. For de enkelte delområdene beskrives utviklingstrekk, problemstillinger, intensjoner og tiltak i forhold til gjeldende formål. Delområdene i dette kapittelet er gjenstand for endring, trenger et spesielt fokus, eller en kombinasjon av begge deler for den videre utviklingen og framtiden i Stavern.

Kdp Stavern legger føringer for utvikling ut fra en serie tematiske hovedgrep. De geografiske analysene som er lagt til grunn er ikke alle teoretisk ideelle, men

legger til grunn og visualiserer en del av problemstillingene og utviklingsmulighetene Stavern faktisk har. Som en mer teoretisk målestokk for byen, vurderes alle nye tiltak med bakgrunn i følgende fire grunnprinsipper:

- **FUNKSJONALITET** – byens bygninger, rom og innretninger skal fungere hensiktsmessig for alle – universell utforming.

- **MANGFOLD og VITALITET** – bymiljøet skal stimulere et bredt spekter av aktiviteter og opplevelser hele året.

- **IDENTITET** – samvirket mellom bybildet og byliv skal styrke følelsesmessig forankring, også i områdene rundt sentrumskjernen.

- **TILGJENGELIGHET** – de ulike steder og tjenester skal fysisk og visuelt kunne oppleves av alle – universell utforming.

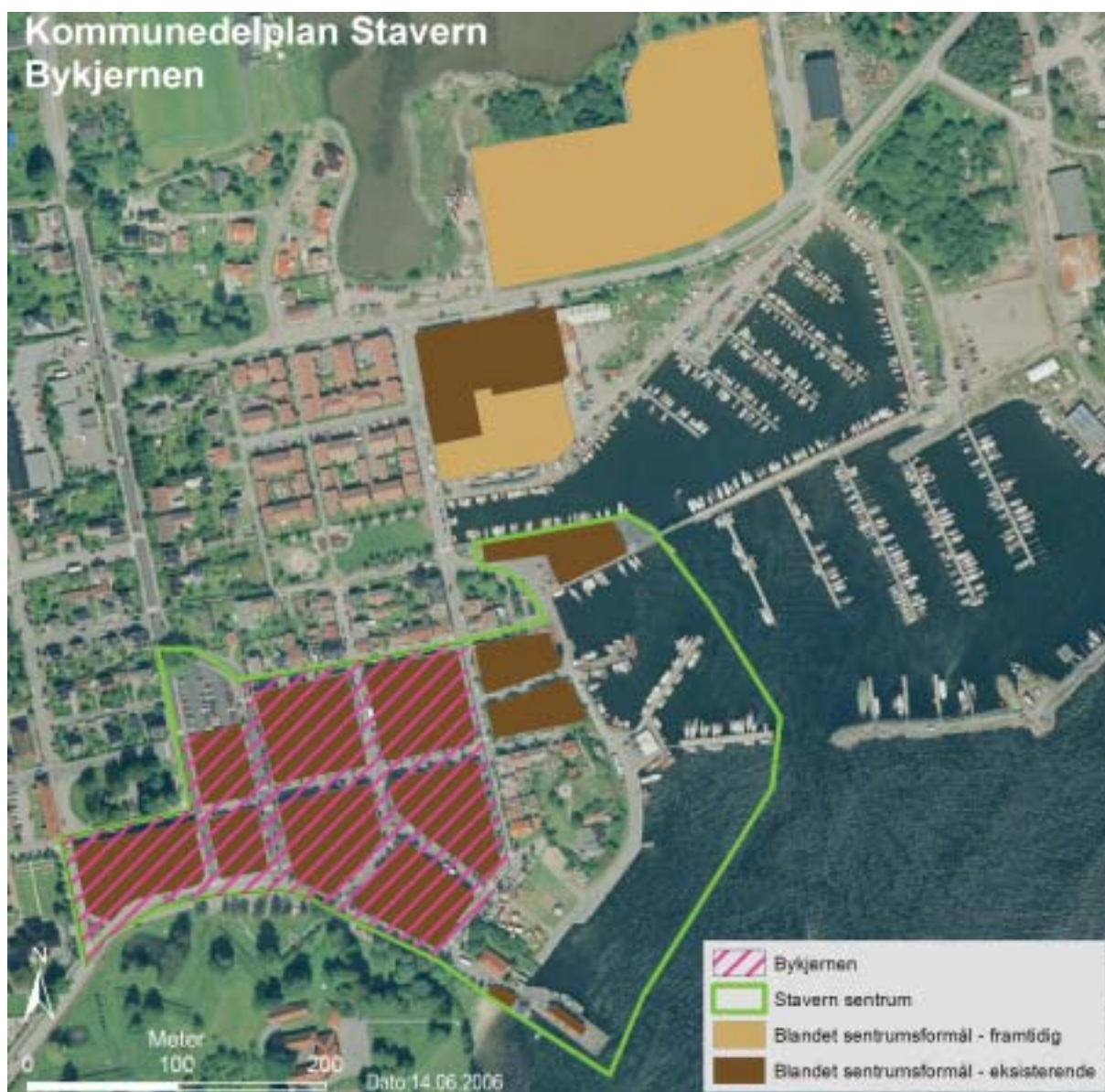


SENTRUM

Sentrumsområdet i Stavern by er avsatt til blandet sentrumsformål for å legge til rette for en dynamisk utvikling i forhold til næringsutvikling, handel og boliger. Det er laget egne bestemmelser og retningslinjer om bevaring for deler av sentrumsområdet for å ta vare på bevaringsverdige bygninger og bygningsmiljø. Bestemmelsene og retningslinjen skal sikre at eksisterende bebyggelsesstruktur med kvartaler og bebyggelse som definerer gater og byrom beholdes. Planen legger til rette for en transformasjon i sentrum både i forhold til funksjoner og fysiske struktur. I områdene med bevaringsverdig bebyggelse og bygningsmiljø åpnes det for en endring av funksjoner, mens det i øvrige områder også åpnes for en endring av både funksjoner og bebyggelsesstrukturen. Blanding av funksjoner i sentrumsområdet vil stille store krav til

utforming av bebyggelsen med boliger og andre funksjoner hvor miljøkvalitetene er viktige. Byrommene i sentrumsområdet er viktige uteområder og det er gitt egne bestemmelser og retningslinjer om utforming av disse. Lokalisering av spesifikke prosjekter og funksjoner tas stilling til gjennom utarbeidelse av byggesøknad, bebyggelsesplan eller reguleringsplan.

I planen foreslås det bevaring av områder rundt det sentrale sentrum med et spesialområde med formål bevaring i forhold til plan- og bygningslovens §20-4, 2. ledd bokstav b. Dette spesialområdet vises på arealplankartet med blå skravur. Planen tar også for seg større, overordnede utviklingstrekk, og peker på områder med stort potensial hvor tiltak og initiativ ønskes.

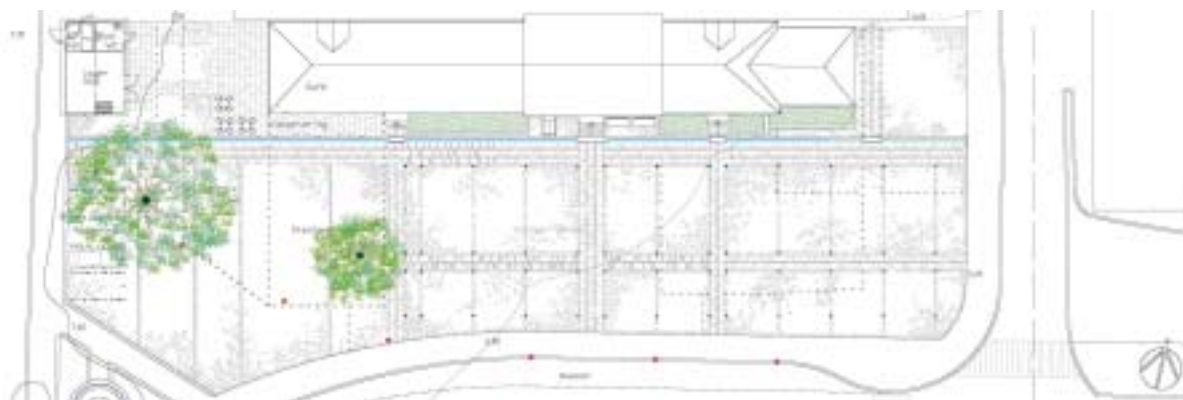


Kartet viser en inndeling av Stavern by i det som anses å være grensene for Stavern sentrum og det som anses å være grensene for bykjernen i Stavern by. Bykjernen er det området av byen hvor størstedelen av handel og næringsvirksomhet er lokalisert og er ønsket lokalisert. Handel og næringsvirksomhet langs sjøfronten og på Risøya skal i hovedsak rettes mot havnerelatert handel og næringsvirksomhet. Bygningene i bykjernen og sentrum utnyttes også til andre formål enn handel og næring, f.eks. bolig.

Torget

For Stavern torg, området mellom Stavern kirke og krysset Kongensgate og Tollbodgate legges det i planen til rette for en bedring av det estetiske og arkitektoniske samt bedre arealutnyttelse av området. Det er i dag mye asfaltareal som med fordel for myke trafikkkanter kunne reduseres og formes til et mer funksjonelt og estetisk

miljø. Området er preget av høy trafikk tetthet og høy ulykkesstatistikk. Det legges opp til at det foretas en arealanalyse av området for å få til en heving av kvaliteten på dette sentrale og viktige området. Området er sentralt som knutepunkt og også sentralt i forhold handel og næring i sentrum.



De to skissene over viser eksempel på hvordan deler av Stavern torg kan opparbeides og forbedres i forhold til atkomst, funksjonalitet og handel. Tiltak i området ses på som verdiskapende i forhold til torgets og Staverns attraktivitet. (Bruk av skissene med tillatelse fra Stiftelsen VGS Kvartal 27.)

RISØYA

Risøya er et område som har vært i konstant utvikling i mange år. Utfylling har ført til at Risøya ikke lenger er en øy. Området ble tidligere sett på som Staverns næringsområde der det var mulighet for utvikling av industri og annen næring. I det siste har boligutbygging blitt et mer aktuelt tema og det har de siste årene blitt opparbeidet boligbygg med relativt høy tomteutnyttelse.

I Kdp Stavern kan boligutbygging utvikles videre i tråd med gjeldende reguleringsplan for Risøya. Dette gjelder for områdene som er øst for den regulerte Risøyakanalen. I Kdp Stavern ligger områdene vest for Risøyakanalen med formål blandet sentrumsformål, framtidig, og tilrettelegger for kombinasjon av næring og boliger. (BS1 på plankartet er det samme som områdene B6 og I3 som vist i gjeldende reguleringsplan nedenfor, avsatt til formål bolig og næring.)



Utsnitt fra gjeldende reguleringsplan for Risøya, 1999.

Intensjonen med tilretteleggingen av et kystkultursenter på Risøya er å gi muligheten til å presentere Stavern slik den assosieres; byen ved havet og for å presentere kystkulturen i området og regionen. Kystkultursentret kan fungere som en sikring for, og et bindeledd mot, tradisjoner langs hele kysten som vi ikke vil se tapt. Den nære beliggenheten til Sjøtekanalen understreker linjene mot dagens kystkultur.

I stikkordsform kan et kystkultursenter eksempelvis inneholde:

- Håndverk, redskap og bøting
- Båtbyggingstradisjoner og håndverk
- Båttutstyr, seil & motor
- Fangst- og fortøyningsmetoder
- Marin historie og funn
- Badeliv

Det finnes i dag mange private og ideelle organisasjoner som med fordel kan få sine interesser og objekter utstilt for publikum, sikret og videreutviklet i et kystkultursenter i en faglig sammenheng, bl.a.:

- Flere store og omfattende fotosamlinger
- Motorsamlinger
- Handel
- Fredriksvern verft
- Marinemuseet i Horten
- Ideelle organisasjoner som f.eks. Kystlaget

Ved en framtidig transformasjon langs Risøyakanalens vestsider er det samtidig lagt inn en hensikt å styre gjestetrafikken inn til området hvor det tilrettelegges for parkeringsplasser. Opplevelsen Stavern kan derfor også ha et utgangspunkt herfra uten at biltrafikken øker i Stavern sentrum. Dette kan gi en trafikkmessig fordel for Stavern, uten å svekke sentrums næringsliv. Næringslivet som i dag er lokalisert på Risøya kan fortsette sin drift som vanlig, men ved evt. omdisponering av formål og bruk, skal reguleringene i Kdp Stavern følges. Området sør på Risøya endres fra formålet industri til formål forretning og industri med fokus rettet mot havnerelatert næring. (E1)

Arealene i strandsonen er i planen gitt formål friområde (nåværende og framtidig) og ivaretas gjennom bruk som allment tilgjengelige friområder. Strandsonen må opparbeides til en attraktiv og aktiv sjøfront. I gjeldende kommuneplans arealdel er vannarealet avsatt til båndlegging etter lov om naturvern, men denne båndleggingen er foreldet og derfor endret til formål naturområde i sjø. Vannarealene i Børrestadbukta (NO) foreslås i Kdp Stavern til naturvernområde i sjø og LNF-N for landarealene for å sikre de naturverdiene som ligger der. Området vernes gjennom bruk, og det legges opp til kyststi gjennom området.

Risøyakanalen er regulert i gjeldende reguleringsplan for Risøya og følger i stor grad traseen til Terneveien tvers over Risøya i nord- sør retning. Hovedformålet med Risøyakanalen er å forbedre vannkvaliteten og biologisk mangfold i vann i Stavern havn og Bukta og gi området bedre estetiske kvaliteter. I årene etter at området mellom fastlandet og Risøya ble fylt igjen, har vannsirkulasjonen både i Børrestadbukta og Stavern havn blitt redusert. Dette søkes løst ved opparbeidelse av en kanal som vist på kart og bilde. I tillegg til miljøfaktoren er attraktivitet en annen viktig faktor. For at området skal ha mulighet til oppnå høy grad av aktivitet og at prosjekter i området skal gi høy interesse er kanalen et viktig element. Vannelement i by og bynære områder er grep som kan være med på å utvikle Staverns attraktivitet og byliv.



Den røde linja viser grovt tegnet der Risøya kanalen er regulert.

Risøyakanalen ligger i planen inne med en bredde på 15 meter og belyser ikke noe mer rundt kanalens utforming, dybde eller tiltak for gjennomføringen av dette når det gjelder det organisatoriske eller økonomiske. Ved en gjennomføring av Risøyakanalen må det dermed utredes

nærmere hvordan denne kanalen kan utføres i forhold til en rekke kriterier, f.eks. eierforhold, økonomi, vedlikehold, grunnforhold, infrastruktur, vei, dybder, mudring mm.

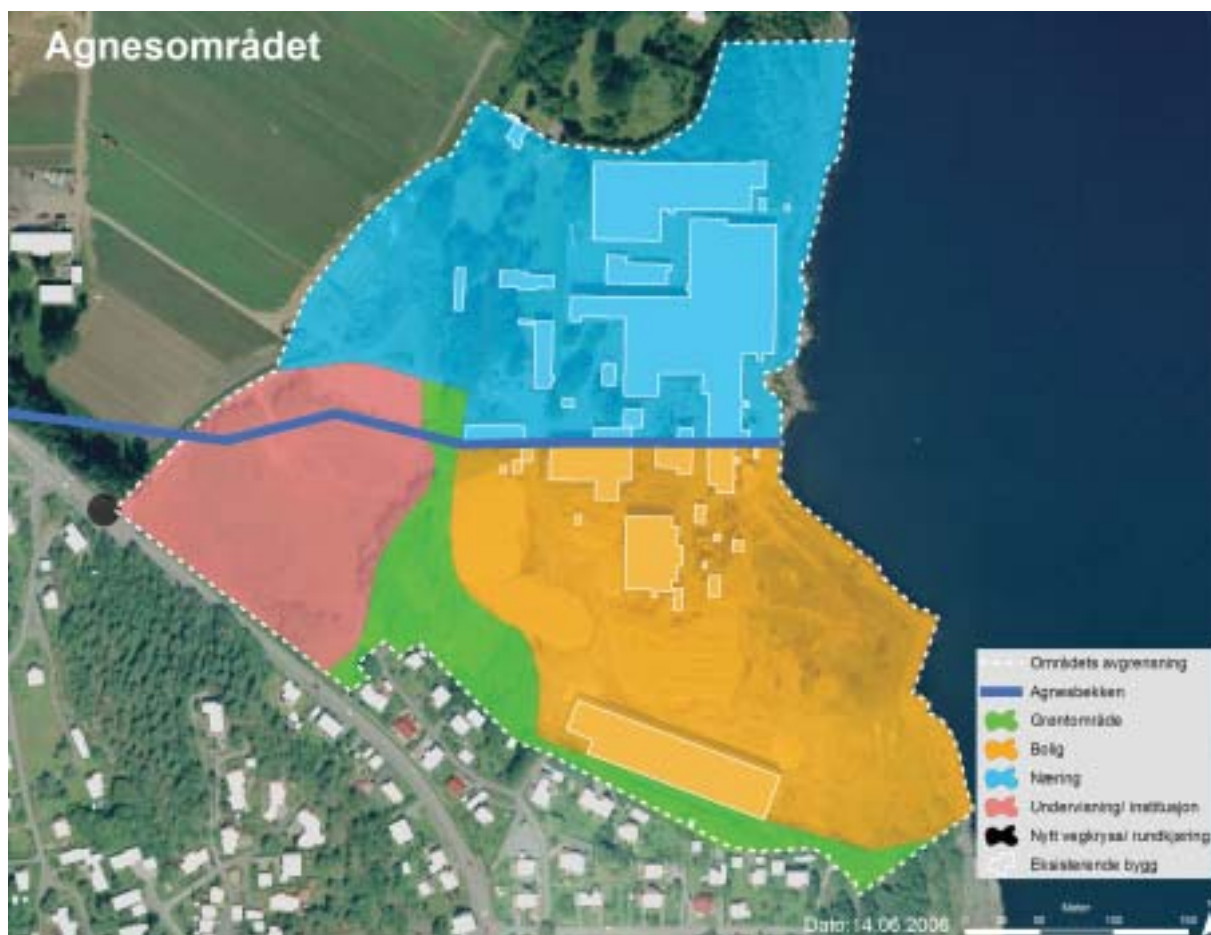
AGNES INDUSTRIOMRÅDE

I gjeldende kommuneplans arealdel ligger Agnesområdet med formål industri. De siste årene er industrien lagt ned og flyttet fra området, og området er nå kjøpt opp med tanke på transformasjon av industriområdet. Området er

i planen avsatt med formål Båndlegging- område som skal reguleres etter Plan- og bygningsloven, framtidig, og utviklingen av området skjer i forhold til påbegynt reguleringsprosess (2006). (TR1 på arealplankartet)



Bildet over viser Agnesområdet tatt fra sørøst. Det avmerkede området viser grovt avgrenset området hvor intensjonen er transformasjon av et tidligere industriområde.



Prinsippskissen over viser mulig arealutvikling av Agnesområdet i samsvar med arkitektkonkurransen som ble avholdt for området i 2005/ 2006.

Kdp Stavern legger til rette for transformasjon og utvikling av området og påpeker spesielt hensynet til en allmenn tilgjengelig strandsone, friområder, grøntområder og Agnesbekken. RPR-strandsonen på arealplankartet

vises som en blå stiplet linje og er for Agnesområdet trukket inn på land til å gjelde 30 meter fra vannkanten. Intensjonen er å sikre en allmenn tilgjengelig strandsone.

AKVAKULTUR

Norwegian Mussel Company AS fikk i 2002 tillatelse av Fiskeridirektoratet til etablering av anlegg for oppdrett av skalldyr på området merket med AK på arealplankartet avsatt med formål område for akvakultur. Akvakulturmrådet ligger vest for Agnes, i Larviksfjorden og akvakulturanlegget ble etablert vinteren/ våren 2006 og er på ca. 500 daa med en sikringssone på 20 meter rundt. Anleggets funksjon og muligheter i form av næringsetablering, kompetanse, utvikling og grunnlag for arbeidsplasser ses på som positivt for Stavernsamfunnet og for Larvik kommune.

Anleggets plassering, utforming og drift må være i samsvar med akvakulturdriftsforskriften og klarert i forhold til gjeldende lover og forskrifter forvaltet av Larvik kommune, havnemyndigheten, Mattilsynet og Fylkesmannen i Vestfold. Det er ikke anledning til å knytte bestemmelser til PBL §20-4 nr. 5, Sjø og vassdrag, og temaet tas dermed inn som en retningslinje at det skal utarbeides reguleringsplan for akvakulturområdet/ nærområdet hvor bl.a farleder for småbåter og miljø- og støyforhold til omgivelsene skal belyses.

OMRÅDER TIDLIGERE REGULERT MED FORMÅL BÅNDLEGGING FOR FORSVARET

I planområdet er det i gjeldende kommuneplans arealdel avsatt noen områder med formål båndlegging for Forsvaret. I de siste årene har det skjedd betydelige endringer i intensjonene for disse områdene. I Kdp Stavern er områdene som tidligere var båndlagt for forsvaret endret til andre formål, og i denne delen forklares det nærmere hvilke områder dette gjelder og hva som er intensjonene for områdene.

Fredriksvern verft

Nasjonale Festningsverk (NFV) har i oppgave å forvalte, bevare og utvikle festningsverk som Forsvaret ikke lenger benytter til tradisjonell forsvarsdrift. Festningsverkene skal i henhold til Stortingets beslutning forbli i statlig eie. NFV gir nytt liv på historisk grunn med en forretningsidé om å bringe festningene inn i en ny tid og bevare deres egenart og historie gjennom å utvikle festningene til lønnsomme og etterspurte arenaer for kompetanse, kultur, næring og opplevelser. Det er årlig omkring 1 250 000 besøkende på alle de nasjonale festningsverkene – i 2005 hadde Fredriksvern verft ca. 180 000 besøkende. NFV skal ikke stå for forretningsmessig drift av tilbud og aktiviteter, men tilrettelegge arenaene for samarbeidspartnere og leietakere som ønsker å være tilstede på festningene. Det er et mål at kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold skal dekkes gjennom NFVs inntekter. Siden juni 2002 har det vært arbeidet med å etablere ny virksomhet på festningene og legge grunnlaget for fremtidig bruk og utvikling. Alle leietakere eller tilbydere av aktiviteter til de nasjonale festningsverkene må fylle kravene til verdig og verdibevarende bruk av festningene. Utfordringen er å finne brukere som kan bidra til å levedegjøre festningsverkene, samtidig som man oppnår en økonomi i balanse. Det er definert 14 nasjonale festningsverk av Stortinget. i St.meld. nr 54 (1992–93), med et samlet bruttoareal på i overkant av 300.000 m².

- Akershus Festning, Oslo
- Austrått Fort, Ørland, Sør Trøndelag
- Bergenhus Festning, Bergen, Hordaland
- Fredrikstad Festning, Fredrikstad, Østfold
- Fredriksten Festning, Halden, Østfold
- **Fredriksvern Verft, Stavern, Vestfold**
- Hegra Festning, Stjørdal, Nord Trøndelag
- Karljohansvern Verft, Horten, Vestfold
- Kongsvinger Festning, Kongsvinger, Hedmark
- Kristiansten Festning, Trondheim, Sør Trøndelag
- Møvik Fort, Kristiansand, Vest-Agder
- Oscarsborg Festning, Drøbak, Akershus

Fredriksvern verft har flere fredete bygninger og er nevnt i St.meld. nr. 54 (1992–93) som et av våre nasjonale festningsverk. Det befestede verftet er et av Norges best

bevarte militære anlegg fra 1700-tallet der de aller fleste elementer fra den opprinnelige utbyggingen er bevart. Vollmurene, graven, de særegne bygningene, sjaluppskuret, de fem galeiskurene og øvrige spor etter verftsdriften gir anlegget stor historisk verdi. Fredriksverns plass i historien som hovedbase for Marinen fra 1750 til 1864 og stedets videre militære bruk, gir etablissementet betydelig militærhistorisk verdi.

NFV har som målsetting å utvikle Fredriksvern verft innen kunnskap og kompetanse, og innen kultur og næring. Området Fredriksvern verft er på plankartet delt i to områder, område O1 og område A. Område O1 er området utenfor vollene og område A er området innenfor vollene. Kunnskaps- og kompetanseinstitusjoner innen tema som sikkerhet, beredskap, helse og miljø er ønsket av Nasjonale Festningsverket i området. Etableringen av Politihøgskolen ved Justissektorens kurs- og øvingssenter (JKØ) i 2003 er en stor og viktig aktør for bruk og utvikling av område O1. Dette er en viktig etablering både for Nasjonale Festningsverk, for Stavernsamfunnet og for Larvik kommune.

JKØ driver et unikt senter med kurs og utdanning for bl.a. Politihøgskolen (PHS) og utrykningspolitiet. Områdene som JKØ opererer på, område O1 på arealplankartet, er i Kdp Stavern avsatt til formål offentlig, framtidig. I dette ligger det at området er i offentlig eie og at området kan utnyttes til offentlige formål. Intensjonen er å gi Nasjonale Festningsverk som eier, muligheten til å utvikle og drifte området i tråd med sine leietakeres ønsker. For tiden er dette JKØ og det legges opp til at denne aktøren skal ha en sentral rolle i området og ha anledning til å drive den driften de har behov for slik at den kunnskap og kompetanse de skal formidle muliggjøres. JKØ har et behov for nærliggende øvingsområder og områder som skjermes for innsyn og skjermes for støy for omkringliggende områder. Slike behov kan dekkes i Fredriksvern verft og med det formålet som Kdp Stavern avsetter området til.

Området av Fredriksvern verft innenfor vollene, området merket med A på arealplankartet, er avsatt til allmennyttig formål. Intensjonen med dette formålet er å sikre allmenn tilgjengelighet til området og å gi muligheten for en utvikling av området mot kultur- og næringsaktiviteter som sikrer vern av områdene gjennom bruk av allmennheten og næringsaktører.

For begge områdene, O1 og A på arealplankartet, ligger det en blå skravur over som er formål spesialområde bevaring etter plan- og bygningslovens §20-4, 2. ledd bokstav b, for å bevare de kulturminner og kulturmiljø som området representerer. Forsvaret holder på med å utarbeide en omfattende verneplan for området. Dette sikrer at kulturminneinteressene ivaretas på et høyt nivå, men gir samtidig mulighet for utvikling av området i forhold til bevaring.

Rakke

Området er i planen lagt ut til formål LNF-F område og er et formål som ivaretar allmennhetens friluftsinnteresser. Samtidig er dette et formål som i stor grad ivaretar de militærhistoriske interessene i området.

Skråvika

Området er i planen lagt ut til formål friområde, framtidig, og sikrer allmenn tilgjengelighet til området og sjøfronten.

Stavernsøya

Området er i planen lagt ut til formål friområde, framtidig, og sikrer allmenn tilgjengelighet til området og sjøfronten. Spesialområde med formål bevaring ligger også over den nordvestlige delen av Stavernsøya, Citadellet.



Bildet over er fra Skråvika.



Fredriksvern verft og Stavernsøya sett fra nordvest.

KAKEN

Idrettsanlegget på Kaken ligger vest for Fredriksvern Verft og har i dag en fotballbane av naturgress og Stavernshallen. Hallen er av håndballbanestørrelse og brukes til ballsport, turning mm. I Kdp Stavern er det sett på muligheten for å samlokalisere idretten i Stavern på ett sted, på idrettsområdet Kaken. Skissen nedenfor viser hvordan området kan utvikles med etablering av to fotballbaner og ny atkomstvei fra vest. Slik utnyttelse av området gir fordeler for idrettsforeningen STAG ved at de kan samlokalisere sine aktiviteter på ett sted. Aktivitetene på Kaken skal ikke gå på bekostning av akti-

vitetene innenfor gjerdet til Fredriksvern verft eller motsatt. Det er derfor viktig at aktørene i området samarbeider om løsninger som er til alles beste og sikrer området høyest mulig verdi for alle som på en eller annen måte skal oppholde seg i området og bruke det til forskjellige aktiviteter.

Området vest for Kaken som i arealplankartet ligger med formål offentlig, framtidig, er Stein gård (O3) som i 2005 ble kjøpt av Larvik kommune. Området er endret fra boligformål til offentlig framtidig.



Skissen over viser en mulig utvikling av idrettsanlegget på Kaken.

JAHREHAGEN- HAUSKAU

Jahrehaben- Hauskau er området som på arealplankartet er merket med F og er avsatt med formål fritidsbebyggelse, framtidig. I gjeldende kommuneplans arealdel er området avsatt til formål LNF. Konseptet om etablering av et område med hytte og fritidsbebyggelse er datert desember 2001 og baseres på følgende prinsipper; nord for Rv 301 viser innsendt skisse 128 tomter (hytter), et serviceanlegg ved hovedinnkjørsel fra Rv 301, en kunstig sjø/ bekker med brygger. Sør for Rv 301 foreslås plass til 20 hytter, rødt område på bildet nedenfor.

Utbyggingen som er skissert fra tiltakshaver kan medføre totalt 148 nye hytter i området. Det er foreslått to alternative løsninger for atkomst fra Rv 301 (Helgeroveien), en rundkjøring eller et kanalisert kryss. Utbyggingen av hytteområdet ses spesielt i sammenheng med en eventuell realisering av golfbanen og vannsportsenter like nord og øst for området. Det er registrert 11 farlige avkjørsler i nærområdet og en eventuell utbygging av gang-/ sykkelveisystemet og ny veiløsning kan tidligst skje 2009 i forhold til kommunens utbyggingstakt for slik utbygging.

Det er viktig å påpeke at utviklingen av området må ses i sammenheng ved viktig grønnstruktur, grøntdragfor-

bindelse og vilttrekk. Området har i dag en funksjon som en sørvestlig avgrensning av Stavern som sted.



Bildet over viser en grov avgrensning av området Jahrehagen- Hauskau som foreslås utbygget til fritidsboliger/ hytter. Det røde området ligger utenfor planområdet til Kdp Stavern

BYGGEOMRÅDER – BOLIG

I tillegg til byggeområdene for boligbygging allerede nevnt for områdene Risøya (B3) og Agnes (TR1) foreslås det i planen 5 områder som er byggeområder for boliger, framtidig.

Område B1 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig. Området er justert mindre i forhold til gjeldende kommuneplans arealdel. Området rundt område B1 avsatt til LNF-F område er utvidet til fordel for byggeområdet.

Området øst for byggeområde B1 er endret fra boligområde, eksisterende, til LNF- område der spredt bebyggelse er tillatt. Dette er gjort for å muliggjøre en for- tetting av området, men samtidig så skal dette gjøres etter hensyn til LNF formålet.

Område B2 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig og følger gjeldende kommuneplans arealdel. Område nordøst for byggeområde B2 er i planen avsatt til friområde, og er i gjeldende kommuneplans arealdel avsatt som parkeringsareal. Endringen i planen er gjort for å beholde grønnstrukturen i området og man anser det ikke nødvendig å bruke dette arealet til parkering.

Område B3 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig og følger gjeldende kommuneplans arealdel og gjeldende reguleringsplan.

Område B4 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig og følger eksisterende reguleringsplan. Mulighet for utbygging av fire tomter.

Område B5 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig og følger gjeldende kommuneplans arealdel.

Område B6 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål boligområde, framtidig og følger eksisterende reguleringsplan.

BYGGEOMRÅDER – OFFENTLIGE BYGNINGER

I planen er det avsatt 4 områder som er byggeområder, offentlige bygninger, framtidig.

Område 01 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål offentlig, framtidig, med intensjonen om at området gis muligheter til å utvikles for offentlige institusjoner, kunnskap og kompetanse. I tråd med den utviklingen som har vært på området siden 2002 med JKØ som en sentral aktør.

Område 02 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål offentlig, framtidig, med intensjonen om å holde av et areal for en framtidig utbygging av ny skole i planområdet. Området er i gjeldende kommuneplans arealdel avsatt til LNF formål. Områdets størrelse må vurderes når en eventuell skole skal bygges. Området må også vurderes til å brukes som

et eventuelt utvidelsesområde for aldershjemmet øst for området.

Område 03 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål offentlig, framtidig. Området heter Stein gård og ble kjøpt av Larvik kommune i 2005. Kdp Stavern legger ingen intensjoner eller føringer for bruken av området utover at det skal brukes til offentlig formål.

Område 04 på arealplankartet

Området er i planen avsatt til formål offentlig, framtidig. Området er i gjeldende kommuneplanens arealdel avsatt til formål offentlig, framtidig. Kdp Stavern legger ingen intensjoner eller føringer for bruken av området utover at det skal brukes til offentlig formål.

BYGGEOMRÅDE – BLANDET SENTRUMSFORMÅL

Område BS1 på arealplankartet

Området er i planen avsatt med formål blandet sentrumsformål, framtidig, og tar opp i seg formålene i gjeldende reguleringsplan på en blandet måte. Intensjonene i formålet er å legge til rette for en utvikling av kombinasjonen næring/handel og bolig.

Område BS2 på arealplankartet

Området er i planen avsatt med formål blandet sentrumsformål, framtidig, og tar opp i seg formålene i gjeldende bebyggelsesplan for området. Intensjonene i formålet er å legge til rette for en utvikling av kombinasjonen næring/handel, bolig og allment ferdselsområde/havneområde.

BÅNDLEGGING - OMRÅDER SOM SKAL REGULERES ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Områdene TR1 og TR2 (TR=transformasjon) er i arealplankartet vist med formålet Båndlegging, reguleres etter plan- og bygningsloven, framtidig. Intensjonene med dette formålet på disse områdene er at områdene er under utvikling og det skal da gjennom konsekvensutredninger og detaljregulering framkomme en anvisning av hva områdene skal benyttes til. Konsekvensutredninger og detaljregulering er tiltakshaver selv ansvarlig for å utarbeide.

Område TR1 på arealplankartet

For område TR1 er intensjonene å transformere området fra tradisjonell industri til bolig, næring og institusjoner.

Område TR2 på arealplankartet

For område TR2 er intensjonene å anlegge en 18 hulls golfbane med tilhørende fasiliteter.

Juridisk bindende bestemmelser og retningslinjer

Utfyllende bestemmelser og retningslinjer til Plankartet «Kommunedelplan for Stavern»

Kommunedelplan Stavern 2006–2018

Lovhjemmel: Planen med tilhørende bestemmelser er utarbeidet med hjemmel i Plan- og bygningsloven (PBL) § 20-4. Juridisk bindende plankart, målestokk 1: 10000, vedtatt 14.06.2006.

Vedtaket baserer seg på tidligere vedtatte Fase 1 av 15.06.05, som gjelder om ikke annet er uttrykt.

Bestemmelser står i fet skrift og retningslinjer står i kursiv.

Innhold

§1. Formål med planen

§2. Fellesbestemmelser og retningslinjer - planforvaltning

- Definisjoner
- Planstatus
- Plankrav og saksbehandling
- Rettsvirkningen av planen
- Dispensasjon

§3. Fellesbestemmelser og retningslinjer – plantema

- Bærekraftig utvikling
- Samfunnssikkerhet
- Allmenntilgjengelighet
- Estetikk og landskapstilpasning
- Kulturminner og byggeskikk
- Grønne verdier
- Rekkefølgebestemmelser
- Fasader mot byrom
- Uregulerte områder og nye planer
- Parkering

§4. Arealbruk – byggeområder (PBL § 20-4 nr.1)

- Blandet sentrumsformål (sentrumskjernen)
- Byggeområder for boliger – lekeplasser
- Byggeområde boliger – utenfor sentrum
- Byggeområde bolig – uteoppholdsareal
- Byggeområde hytter, campingplass og fritidsbebyggelse
- Fritidsbebyggelse i LNF- områdene
- Nye reguleringsplaner for fritidsbebyggelse

- Byggeområde næring
- Områder for offentlig/ allmennyttig formål
- Byggeområder friområder

§5. Landbruks-, natur- og friluftsområder (PBL § 20-4 nr.)

- LNF- L områder
- LNF- N områder
- LNF- F områder
- LNF- områder med spredt bebyggelse

§6. Båndlagte områder (PBL § 20-4 nr.4)

- Båndlagt etter lov om kulturminner
- Båndlegging – reguleres etter PBL
- Båndlegging for Forsvaret

§7. Områder for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag (PBL § 20-4 nr.5)

§8. Viktige ledd i kommunikasjonssystemet (PBL § 20-4 nr.6)

- Gangareal med byromsbruk
- Fotgjengerstandard
- Gatesalg og uteservering

§9. Byform – Bebyggelse

- Byggeområde med formål bevaring jf. PBL §20-4. 2. ledd bokstav b
- Utnyttelse og høyder
- Tilleggsbestemmelser og retningslinjer for enkeltområder
- Verdifull grønnstruktur, spesielt verdifulle parker, hager og gravlunder
- Innretninger for innsamling av avfall

§10. Byform – Historiske byrom i Stavern

- Byrommene i spesialområde bevaring (Byggeområde med formål bevaring jf. PBL §20-4. 2. ledd bokstav b)
- Belysning
- Planlagte og mulige nye byrom
- Spesielt verdifulle parker
- Verdifull grønnstruktur
- Grønnstruktur i villaområder

§1. FORMÅL MED PLANEN

Følgende mål for utviklingen i Stavern skal legges til grunn for alt arbeid etter denne kommunedelplanen:

- A. Stavern skal ta vare på og profilere seg gjennom sin kulturarv.
- B. Det skal brukes fornybare energikilder i alle større utviklingsprosjekter.
- C. Naturkvaliteter og topografisk særpreg skal sikres og fremheves.
- D. Friluft- og friområder skal sikres og gjøres tilgjengelige.
- E. Barn og unge skal oppleve både trygghet og utfordringer.
- F. Rammevilkårene for kultur- og idrett skal sikres.
- G. Kvalitet skal fremmes i stedstilpasset, ny arkitektur og lokal byggeskikk.
- H. Sjøfronten skal utvikles med fokus på estetikk og allmenn tilgjengelighet.

- I. Stavern skal være attraktiv for alle hele året.
- J. Det skal legges til rette for et levende handelsentrum.
- K. Utvikle trafikkløsninger for et godt miljø med fokus på myke trafikkkanter.
- L. Det Nasjonale Festringsverket skal bidra til videreutvikling av byen.
- M. Det skal stimuleres til kunnskap, kompetanse og arbeidsplasser innen kultur, samfunnssikkerhet, miljø og helse.
- N. Det skal legges til rette for et helårs reiselivstilbud.
- O. Det skal legges til rette for en aldersmessig representativ befolkningssammensetning.
- P. Det skal sikres gode areal for offentlige tjenester og institusjoner.

§2. FELLESBESTEMMELSER & RETNINGSLINJER – PLANFORVALTNING

DEFINISJONER

Utfyllende bestemmelser

Som en del av Kdp Stavern gis det utfyllende bestemmelser. Disse er juridisk bindende. Bestemmelsene kommer i tillegg til de forhold som er fastlagt gjennom plankartet.

Retningslinjer

Retningslinjene er ikke juridisk bindende. De beskriver hvordan det faktiske og det rettslige planinnholdet er å forstå, hvordan planbestemmelsene kan påregnes praktisert, og om kommunestyrets instruksjoner til politiske utvalg og administrasjon som skal følge planen, herunder spesifiserte krav til dokumentasjon/ vurderinger av forskjellige tema/forhold som skal belyses i regulerings-/ byggesak.

Intensjonene i retningslinjene skal i størst mulig grad innarbeides ved planlegging av tiltak i planområdet, og skal vektlegges ved utarbeidelse av reguleringsplan og bebyggelsesplaner.

PLANKART – FORHOLD TIL BESTEMMELSER, RETNINGSLINJER OG PLANOPPFØLGING

Plankart: Arealbruk

Vesentlige deler av bebyggelsen og byrommene har fått funksjonsbestemmelser som supplerer eller gjelder foran eksisterende reguleringsbestemmelser dersom det er avvik. I tillegg er det formulert enkelte områdebestemmelser om formål og lokalisering. Plankartet viser også tiltak og prosjekter som skal følges opp etter at planen er vedtatt. Dette gjelder i all hovedsak innspill til planlagte prosesser for hovedveisystemet. Det er kun gitt retningslinjer for dette, med henvisning til eget temakart.

For bebyggelsen er det utformet bestemmelser om utnyttelse og form, spesielt i områder med bevaringsverdig verdi. Denne kommunedelplanen utfyller og supplerer de eldre reguleringsplaner/-bestemmelser.

Viktige områder med hensyn til bevaring og styrking av eksisterende grønnstruktur er angitt på plankartet. Det er gitt bestemmelser for utforming av byrommene.

Det er gitt bestemmelser om plankrav og reguleringsplaner som fortsatt skal gjelde, samt forholdet mellom eksisterende reguleringsplaner og kommunedelplanen.

Planstatus

I planprosessen er det gjort en gjennomgang og vurdering av gjeldende eksisterende detaljplaner (reguleringsplaner og bebyggelsesplaner) i planområdet. Tabellen nedenfor viser en oversikt over detaljplanene i planområdet.

Følgende detaljplaner skal fortsatt gjelde:

Reguleringsplaner

Plannavn	PlanID
Presteløkka	2002.04.01
Agnes, gang-/sykkelvei	1992.06.01
Stavern skole	1999.05.01
Stavern, Sjømannshjemmet	1999.01.01
Lia mellom Varden og J. Ohlsensgate	239.01
Floeskjærveien	1993.07.02/05
Bokeløkka–Steingardveien, gang-/sykkelvei	144.01
Bokeløkka	117.01B
Børrestad	141.01
Søndre Torsrød	215.02
Rv. 301 vest for Stavern parsell fra Solli til Brunlaveien	1.01
Vardeveien 2–43	211.01
Holmejordet syd–Lillevik	1993.08.01
Busekallen	146.01
Torsrød gravlund	139.01
Ohlselia	216.03
Del av Risøya	1993.07.01
Stag	118.01
Ohlselia	216.01
Risøya Kronprisen og ny molo	1999.04.04
Jordemarka	224.01
Storemåsen Østre	84.01
Bukta, Kvartal III	227.06
Tennisbanetomten Stavern	236.01
Rv. 301 Stavern kirke–Grevle	45.01
Grevle søndre	1996.09.01
Kaken Idrettsanlegg	4.01
Bukta, Stavern	206.01
Stavern, Kommandørgården	2000.07.01
Wassliloeffkvartalet	14.01
Rv. 301 Stavern–Grevle, gang-/sykkelvei	143.01
Strandstua	2003.01.01
Hollenderen 11	1999.02.01
Kvartal B, Bukta	227.04
D/S Kaien–Jacobsens brygge	24.01
Rv. 301 Solli–Agnes, gang-/sykkelvei	1.02
Torsrød	215.01
Risøya felt F09 og B8C	1999.04.02
Grevle Nordre	135.01
Risøya–Stavern Havn	1999.04.01

Bebyggelsesplaner i Kdp Stavern

Plannavn	PlanID
Måkeveien 3	1999.04.06
Børrestad område 4	141.06
Søndre Torsrød	215.03
Kysthospitalet	1995.09.01
Søndre Torsrød	215.03
Agnes	225.04
Knausen	2002.05.01
Risøya Felt F08	1999.04.07
Børrestad del av område 2	141.07
Ospelundveien	2002.06.01
Børrestad område 3	141.05
Grevle–Rakkestuene	1993.01.01
Børrestad–Skaufaret	141.09
Floeskjærveien 5	1993.07.05
Kanalen, del av Risøya	1999.04.03
Børrestad del av område 3 og 4	141.08
Børrestad område 1	141.03
Børrestad område 2	141.04
Auserød, Stavern, lekeplass	27.01A
Ohlselia felt B	216.02
Lillevik Felt S1	1993.08.02

Retningslinjer

- 2.5 *Reguleringsplan bør utarbeides for hvert enkelt felt/kvartal, eller for flere felt under ett. Avgrensning av reguleringsplaner fastsettes av Planutvalget.*
- 2.6 *I alle regulerings- og bebyggelsesplaner skal alle aktuelle grenser være koordinatfestet før planen tas opp til behandling.*
- 2.7 *Ved tiltak etter PBL §93, 1 og 2. ledd skal det utarbeides utomhusplan som skal godkjennes av kommunen som del av søknad om tillatelse til tiltak.*
- 2.8 *Ved søknad om riving av bygninger som på plankart er vist som bygning/område med antikvarisk verdi etter PBL §20-4, skal området vurderes regulert.*
- 2.9 *Reguleringsplaner/bebyggelsesplaner som settes til side skal vurderes opphevet i forbindelse med ny regulering av området.*
- 2.10 *Reguleringsplaner for byggeområder skal gis en avgrensning slik at viktige sammenhenger avklares. Kommunen vil i hvert enkelt tilfelle vurdere hvor stort område reguleringsplanen skal omfatte. Reguleringsplan for hovedveier skal også omfatte øvrig veisystem som må endres, og i nødvendig grad tilliggende arealer.*
- 2.11 *Ved melding om oppstart av privat eller offentlig bebyggelses-, regulerings- eller kommunedelplan, skal tiltakshaver utarbeide et program som redegjør for planarbeidets rammer og intensjoner. Meldingen skal sendes Planutvalget i kommunen.*
Meldingen skal beskrive og begrunne valg av arkitektonisk uttrykk, bygningsstruktur, form, utnyttelse og forholdet til omgivelsene.
- 2.12 *I større prosjekter skal kommunen og private aktører på et tidlig stadium i prosessen utarbeide en avtale hvor en klarlegger rollefordeling mellom aktørene samt andre vesentlige premiser for arbeidet.*
- 2.13 *I særskilte tilfeller kan kommunen anmode om at det utarbeides parallelle oppdrag, eventuelt avholdes arkitektkonkurranse.*
- 2.14 *Det kan godkjennes utarbeidet enkel flatereguleringsplan der det ønskes gjennomført arkitektkonkurranse før detaljregulering/ byggesak.*
- 2.15 *Ved endring av arealbruk fra industri/næring kreves miljøteknisk vurdering/ grunnundersøkelse.*
- 2.16 *Det skal utarbeides mulighetsanalyse for bruk av alternative energikilder ved boligprosjekter med flere enn 6 boenheter og for alle nærings- og industribygg.*
- 2.17 *Det kreves at plan-/ byggesøknaden inneholder perspektiv, fasadeoppriss, illustrasjonsplan, fotomontasje og/eller modell som illustrerer forslaget sett fra viktige ståsted i gatene og bylandskapet før og etter endring.*
- 2.18 *Ved søknad om tilbakeføring, tilbygg eller istandsetting av verneverdig bygning, anlegg eller miljø stiller kommunen krav om dokumentasjon og eventuelt undersøkelse av bygningsdeler, materialer, overflater m.m.*
- 2.19 *Det skal i alle større plan- og byggesaker utarbeides utbyggingsavtaler for gjennomføring av tiltaket. Utbyggingsavtaler skal være undertegnet seinest til 2. gangs behandling i planutvalget.*
- 2.20 *All søknadsdokumentasjon som sendes kommunen i elektronisk form skal følge NOARK-standard.*

Rettsvirkningen av planen

Bestemmelser

- 2.21 **Arealbruk og bestemmelser i denne kommunedelplanen gjelder foran eldre godkjente arealplaner dersom det er avvik i arealbruksformål, bestemmelser/retningslinjer, jfr. PBL §20-6, 3. ledd. Arealer avsatt til friområde, lek, idrett og annen grønnstruktur i gjeldende reguleringsplan eller bebyggelsesplan skal fortsatt gjelde foran denne kommunedelplanen.**

Dispensasjon

Retningslinjer

- 2.22 *Behandlingen av dispensasjoner skal følge retningslinjene i «Vestfolds lille grønne» (retningslinjer for saksgangen) og kommuneplanavtalen mellom regionale/statlige myndigheter og Larvik kommune.*
- 2.23 *I dispensasjonssaker skal søker dokumentere eventuelle målkonflikter med formålet med kommunedelplanen. Avbøtende tiltak, tidsbegrensninger og andre vilkår for dispensasjon kan anføres der det etter kommunens skjønn er nødvendig.*

§3. FELLESBESTEMMELSER & RETNINGSLINJER – PLANTEMA

Bærekraftig utvikling

Retningslinjer

- 3.1 *I alle plan- og byggesaker skal det velges løsninger som styrker en bærekraftig utvikling av Stavernsamfunnet.*
- 3.2 *I plan- og større byggesaker (over 1000m² og hovedombygninger jfr. PBL §93, §87-2a og d), skal det installeres vannbåren varme. Kommunale eiendommer skal ved nybygg og hovedombygginger ha vannbåren varme. Ved salg av kommunale bygg skal det etableres klausul om slik oppvarmingsmåte.*

Samfunnssikkerhet

Bestemmelser

- 3.3 Det skal utarbeides egen ROS-analyse tilknyttet den enkelte reguleringsplan som fremmes til politisk behandling før planen sendes på høring. I analysen skal det legges særlig vekt på forhold som ustabile masser, skredfare, ras, flomfare, forurenset grunn og kartlegge farer for omgivelsene.
- 3.4 Det skal ikke bygges i nærhet til eller på områder som det er tilknyttet samfunnssikkerhetsmessig risiko uten at det har vært vurdert og godkjent avbøtende tiltak.
- 3.5 Gjennom fremtidige reguleringer skal det søkes å fjerne virksomhet som kan være til fare eller sje-nanse for omkringliggende boligområder.
- 3.6 I støyutsatte områder skal støynivå dokumenteres og støydempende tiltak utformes med utgangspunkt i NS 8175. Støydempende glass bør benyttes i områder som er støyutsatt, eller som kan bli det i fremtiden.
- 3.7 Før utbyggingsprosjekter kan igangsettes skal det utarbeides grunnundersøkelser og nødvendige avbøtende og sikrende tiltak skal iverksettes/ innarbeides dersom det er nødvendig for sikring av utbyggingen.

Allmenn tilgjengelighet

Bestemmelser

- 3.8 Ved utbygging og gjennomføring av tiltak i skal det sikres god tilgjengelighet for alle gjennom universell utforming, jf. rundskriv T-5/99 MD.

Estetikk og landskapstilpasning

Bestemmelser

- 3.9 Nye bygninger og anlegg, samt endringer av eksisterende, skal utformes i samspill med omgi-velsenes karakter og form. Bebyggelsen under-ordner seg områdets topografiske særpreg, ha en helhetlig form- og volumoppbygging, og fremme gode gate- og uterom.
- 3.10 For alle tiltak, spesielt mot hovedgater, parker og offentlige plasser, skal det legges særlig vekt på tiltakets/bygningens volum, form, rytme, bygge-linjer, siktlinjer, fasade og materialvalg, slik at tilgrensende gate- og/eller plassrom blir under-streket og forsterket.

Kulturminner og byggeskikk

Bestemmelser

- 3.11 Tiltak etter PBL § 93, 1. og 2. ledd, inklusive inngrep i grunnen, som vil berøre fredete kultur-minner, kan ikke finne sted før antikvarisk myn-dighet har fått melding om tiltaket og vedkom-mende myndighet har gitt dispensasjon eller til-latelse på annen måte, jfr. kulturminnelovens §§ 8, 15, 15a, 19 og 20.
- 3.12 Tekniske installasjoner for bl.a. ventilasjon og varme skal integreres i bygningsvolumet på en arkitektonisk god måte. Utvendig plassering på tak eller vegg skal ikke tillates. Installasjonene skal støydempes mot offentlige arealer og nabo-er.
- 3.13 For bygg og anlegg med antikvarisk verdi, skal de samme bestemmelser gjelde som for Bygeområde formål spesialområde.

Retningslinjer

- 3.14 *Den antikvariske verdien av bygninger og anlegg skal vurderes forbindelse med plan- og byggesa-ker.*
- 3.15 *Ved revidering av reguleringsplaner for områder avsatt til spesialområde bevaring skal geografisk avgrensing og bestemmelser vurderes.*
- 3.16 *Det skal søkes mangfold og kvalitet i arkitekto-nisk form og uttrykk gjennom bruk av arkitekt-konkurranser i større prosjekter.*

Grønne verdier

Bestemmelser

- 3.17 Alle leke- og rekreasjonsområder skal ha trafikk-sikker atkomst og ha universell utforming. Leke- og flerbruksområder bør legges i tilknytning til turdrag eller andre større grøntområder.

Retningslinjer

- 3.18 Ved tiltak etter PBL § 93, 1. og 2. ledd skal hensynet til landskap, sammenhengende grøntdrag, turveier, biologisk mangfold, lek og rekreasjon, være vurdert, dokumentert og søkt ivaretatt.
- 3.19 Byggevirksomhet skal i minst mulig grad skade eksisterende vegetasjon. Store trær og annen vegetasjon som må fjernes eller blir skadet av anleggs- og byggevirksomheten skal erstattes med ny vegetasjon.
- 3.20 I områder uten egnet og sikret areal for lek og rekreasjon skal det, før det tillates videre utbygging, avsettes og sikres nødvendig areal i henhold til egnethet, arealstørrelser og avstandskriterier anbefalt i denne kommunedelplanen.
- 3.21 Ved omdisponering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal, friområde eller uteområde til skoler og barnehager, som brukes til eller er egnet for lek, skal det gjennomføres en totalvurdering av lekeplassituasjonen og skaffes fullverdig erstatning. Erstatning skal også skaffes ved utbygging eller omdisponering av uregulert areal som barn bruker som lekeareal.
- 3.22 Tilgjengelige barnetråkkregistreringer skal brukes som kunnskapsgrunnlag ved vurdering av plan- og byggetiltak.

Rekkefølgebestemmelser

- 3.23 Nye boligområder skal ikke etableres før det finnes trafikk-sikker atkomst til skole og nærliggende friområder.
- 3.24 Gjennom regulering av det enkelte område skal det nedfelles rekkefølgebestemmelser for utbyggingen.
- 3.25 Rekkefølgebestemmelser skal sikre at trafikk-sikker atkomst og infrastruktur er ivaretatt før byggestart.

Fasader mot byrom

Bestemmelser

- 3.26 Det stilles høye arkitektoniske og estetiske krav til ny bebyggelse mot offentlige byrom. Lukkede sokkeletasjer eller tildekking av store vindusflater tillates ikke. Markiser, installasjoner og innretninger i tilknytning til salg og servering langs fasadene må være underordnet og tilpasset bygningens og nabobebyggelsens arkitektoniske utforming, proporsjoner, materialer og farger.

Fasader mot offentlig byrom skal tilpasses terrengfall og naturlige ganglinjer i gaterommet. Innskjæringer i terreng og inntrukne fortau tillates ikke.

Uregulerte områder og nye planer

Bestemmelser

- 3.27 I områder uten reguleringsbestemmelser og bevaringskategori, og ved utarbeiding av nye reguleringsplaner og bebyggelsesplaner gjelder følgende:
- Total byggehøyde tilpasses eksisterende strøkskarakter og topografi.
 - Ny bebyggelse skal ta hensyn til og eventuelt forsterke områdets landskapskarakter, terrengform, og sjøtilknytning.
 - Nye bygg med viktige allmenntilgjengelige funksjoner skal få plassering og størrelse som markerer og harmoniserer med viktige landskapstrekk.
 - Eksisterende kvartalsstruktur, dvs. byggelinjer mot gategrunn, bygninger og annet areal åpent for allmenn ferdsel skal opprettholdes.
 - Der hvor bygningsstrukturen i strøket er slik at hele fasaden fyller tomten fra eiendomsgrænse til grænse mot vei behøves ikke dispensasjon fra pbl. §70.
 - For ny bebyggelse i området Blandet sentrumsformål, inkludert bykjernen, skal bebyggelsen sikres en variert fasadeinndeling gjennom bebyggelsesstruktur, materialvalg m.v.

Parkering

Bestemmelser

- 3.28 Ved utbygging til næringsformål tillates kun en begrenset andel av tomtearealet benyttet til utendørs parkering. Denne andelen er:
- 15% for kontor, undervisning og forskningsvirksomhet
 - 25% for handels- og servicevirksomhet

Kravet gjelder ikke for etablering av mindre enkeltbedrifter med behov for inntil 10 parkeringsplasser.

Manøvrering i tilknytning til parkeringsareal skal skje på egen grunn.

3.29 I plan- og byggesaker innenfor området avsatt til blandet sentrumsformål skal sikring av parkeringsbehovet dokumenteres. Etablering av tilfredsstillende parkeringsdekning skal skje gjennom utbyggingsavtaler

3.30 Lokalisering av større parkeringsanlegg skal fortrinnsvis skje i nær tilknytning til hovedveinettet. Plasser for spesielle behov som varelevering og taxi kan tillates på gategrunn.

3.31 Parkering på tak tillates ikke.

3.32 Innenfor område avsatt til blandet sentrumsformål skal det avsettes 1 parkeringsplass pr. 100m² BRA uavhengig av arealbruksformål/ virksomhetstype, jmf. PBL§69.

3.33 For leiligheter i boligområder skal det avsettes minimum 1 parkeringsplass pr. boenhet og minimum 2 parkeringsplasser pr. 5 boenheter til felles parkering.

For rekkehus og eneboliger avsettes skal det avsettes areal til 2 parkeringsplasser per boenhet.

§4. AREALBRUK – BYGGEOMRÅDER (PBL § 20-4 NR.1)

Blandet sentrumsformål

Bestemmelser

4.1 I området som på plankartet er vist med blandet sentrumsformål skal det både innen enkelte bygninger, i kvartaler og i området som helhet legges til rette for en blanding av funksjoner.

4.2 For kvartal 1 tillates ikke detaljhandel.

Retningslinjer

4.3 Første etasje skal ha publikumsrettede funksjoner.

4.4 For kvartalene 2, 3 og 4 tillates ikke boliger.

4.5 Hovedprinsippet for funksjonsblanding er publikumsrettede (handels-, service-, offentlige og allmennyttige funksjoner) virksomheter på gateplan, kontor- arbeidsplasser i mellometasjene og boliger i de øverste etasjene.

– Utbygging krever omdisponering eller omregulering av arealer som i planer er avsatt til fellesareal eller friområde.

– Utbygging eller omdisponering krever uregulerte arealer som barn bruker som lekeareal.

– Utbygging krever omdisponering av arealer egnet for lek slik at dagens krav til lekeareal ikke kan oppfylles.

4.8 Egnet naturtomt kan likestilles med opparbeidet lekeareal.

Byggeområde boliger – utenfor sentrum

Bestemmelser

4.9 Nye byggeområder for boliger som skal ha en høy utnyttelse, jmf. §4.10.

Nye byggeområder, bolig, er følgende områder:

– Område merket med B1 på arealplankartet, Enigheten

– Område merket med B2 på arealplankartet, ved Kysthospitalet.

– Område merket med B3 på arealplankartet, Risøya

– Område merket med B5 på arealplankartet, nord for tennisanlegget.

– Område merket med TR1, Agnesområdet. Området sør og øst for den historisk linje markert som Agnesbekken jmf. prinsippskisse over Agnesområdet i planbeskrivelsen.

Retningslinjer

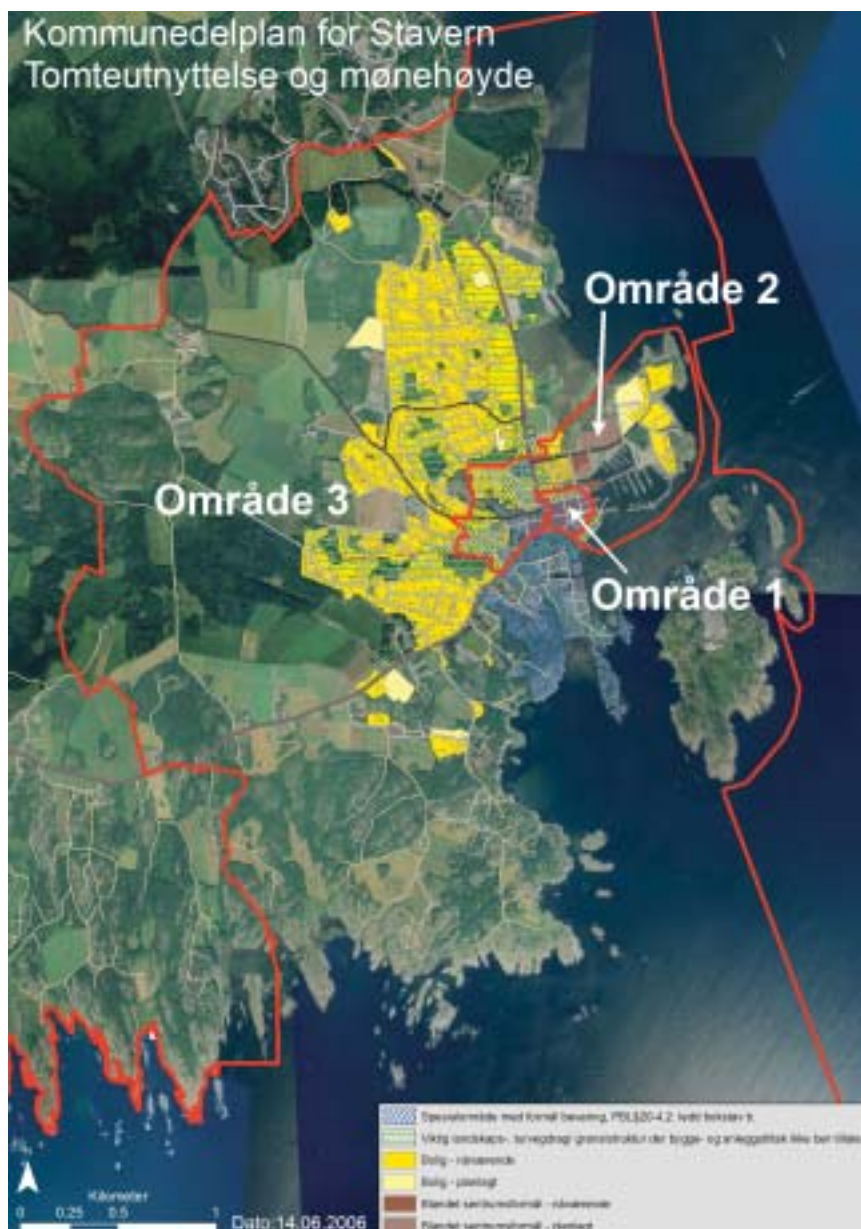
4.10 Tomteutnyttelse (TU), mønehøyde og uteoppholdsareal. (jmf. §§ 4.12 og 4.14)

Byggeområder for boliger - Lekeplasser

Bestemmelser

4.6 I områder avsatt til byggeområde boliger, eksisterende og planlagte, skal bestemmelsene vedrørende barn og unges interesser nedenfor legges til grunn med hensyn til areal- og funksjonskrav. Lekeplasser kan være del av fellesareal. I større planer og prosjekter skal barn og unge trekkes aktivt med i planprosessen.

4.7 Fullverdig erstatning for arealer brukt eller egnet for lek skal skaffes dersom følgende inntreffer:



Kartet viser inndelingen av planområdet som henviser til retningslinjer for tomteutnyttelse (TU), gesims- og mønehøyde og minstekrav til uteoppholdsareal for de tre områdene. Område 1 er Stavern sentrum, område 2 er de omkringliggende, nærmeste arealene til Stavern sentrum (unntatt Fredriksvern verft) og område 3 er resten av planområdet. Retningslinjene gjelder kun for byggeområde bolig.

Område 1:

- TU= 100%
- Mønehøyde= 8.5 meter
- Minste uteoppholdsareal 20 m² per boenhet.

Område 2:

- TU= 70%
- Mønehøyde= 8.5 meter
- Minste uteoppholdsareal 75 m² per boenhet

Område 3:

- TU= 40%
- Mønehøyde= 8.5 meter
- Minste uteoppholdsareal 150 m² per boenhet

Verdiene for TU, gesims- og mønehøyder er retningsgivende maksimumsverdier.

I sone 3 bør byggegrensen legges minst 5 meter fra veilegget.

4.11 Det faste utvalg for plansaker kan i regulerings-/bebyggelsesplaner og ved enkeltsaksbehandling, sette krav til lekeplassarealenes kvalitet og innhold.

Byggeområder for boliger – Uteoppholdsareal

Bestemmelser

4.12 I eksisterende boligbebyggelse skal det avsettes minimum 20 m² uteoppholdsareal pr. boenhet. I områder avsatt til blandet sentrumsformål og sentrumsformål skal de avsettes minimum 20 m² uteoppholdsareal pr. boenhet. Minimum 10 m² skal etableres som et privat uteoppholdsareal for den enkelte boenhet. Arealet skal ha god orientering i forhold til sol og lysinn-

fall og være skjermet for innsyn.

Resterende uteoppholdsareal skal etableres som felles uteareal på markplan. Arealet skal etableres på egen tomt.

4.13 Uteoppholdsarealene skal tilrettelegges for opphold og lek. Arealene skal ha trafiksikker atkomst og best mulig solforhold. Uteoppholdsarealer bør ha universell utforming.

4.14 For områder avsatt til enebolig- og rekkehusbebyggelse skal det avsettes minimum 150 m² uteoppholdsareal pr. boenhet, hvorav en del av arealet skal minst være 75 m². Felles oppholdsareal skal ligge i umiddelbar tilknytning til boenhetene. Alle uteoppholdsareal skal opparbeides og ferdigstilles før innflytting, jmf. PBL §67 a.

Byggeområde hytter, campingplass og fritidsbebyggelse

Bestemmelser

4.15 Ny og eksisterende fritidsbebyggelse tillates bygget/utvidet til 120m² bruksareal (BRA) inkl. alle uthus/anneks. I særlige tilfelle kan myndighetene i reguleringsplan lempe eller skjerpe på kravene til bruksareal. I vurderingene skal en legge særlig vekt på landskapets topografi, vegetasjon og beliggenhet i forhold til friluft- og naturområder. Maksimal tillatt gesimshøyde er 3,5 meter og maksimal tillatt mønehøyde er 4,5 meter.

Plattinger og terrasser tillates i tilknytning til hytta. Maksimal tillatt størrelse på platting/terrasse er 30 m².

Bruksendring til fritidsbolig fra naust, uthus, garbu og lignende tillates ikke.

4.16 Jettegryter, svaberg og andre naturelementer skal bevares.

4.17 Nye brygger tillates ikke i planområdet.

4.18 Stengsler og andre innretninger som kan virke begrensende på ferdsel, eller skjemmende i kultur- eller naturlandskapet tillates ikke

Fritidsbebyggelse i LNF-områdene

Retningslinjer

4.19 Ved fortetting skal det utarbeides reguleringsplan.

4.20 Jettegryter, svaberg og andre naturelementer skal i størst mulig grad bevares.

4.21 Plattinger og terrasser tillates i tilknytning til hytten. Maksimal tillatt størrelse på platting/terrasse er 30 m². Der det er fysisk umulig å plassere platting eller terrasse i tilknytning til hytta kan annen plassering tillates.

4.22 Stengsler og andre innretninger som kan virke begrensende på ferdsel, eller skjemmende i kultur- eller naturlandskapet tillates ikke.

4.23 Bruksendring til fritidsbolig fra naust, uthus, garbu og lignende tillates ikke.

4.24 Fritidsbebyggelse som ligger i RPR- strandsonen langs sjøen er det tillatt å foreta utvidelser av eksisterende fritidsbebyggelse inntil 70 m² (BRA),

inkl. alle uthus/anneks. Maksimal tillatt gesimshøyde er 3,5 meter og maksimal tillatt mønehøyde er 4,5 meter.

4.25 Ny og eksisterende fritidsbebyggelse forøvrig som ligger i LNF- område tillates bygget/utvidet til 120 m² bruksareal (BRA) inkl. alle uthus/anneks. I særlige tilfelle kan myndighetene i reguleringsplan lempe eller skjerpe på kravene til bruksareal. I vurderingene skal en legge særlig vekt på landskapets topografi, vegetasjon og beliggenhet i forhold til friluft- og naturområder. Maksimal tillatt gesimshøyde er 3,5 meter og maksimal tillatt mønehøyde er 4,5 meter.

Nye reguleringsplaner for fritidsbebyggelse

Retningslinjer

4.26 Områder som ønskes regulert til fritidsbebyggelse, skal fortrinnsvis etableres i tilknytning til helårs veg og/eller samlokaliseres med eksisterende bebyggelse. Før detaljplanlegging igangsettes, skal området klareres ut fra egnethetskriterier, så som:

- Egnethet for bebyggelse
- Atkomst, vann, avløp og strøm-/energiforsyning
- Trafikksikkerhet
- Nærings- og samfunnsmessig betydning
- Vassdrag
- Natur-, vilt- og miljøfaglige tema
- Friluftinteresser
- Kulturminner
- Jordvern, drifts- og miljømessige forhold for landbruket

4.27 Berørte sektormyndigheter og – interesser skal gis mulighet til uttalelse/innsigelse.

4.28 Foruten de generelle reglene for utforming av regulerings- og bebyggelsesplaner for fritidsbebyggelse, skal nye planer minimum i nødvendig utstrekning vise/beskrive:

- Avkjørsel, atkomst, parkering og eventuelt vegnett i området.
- Strøm-, vann- og avløpsordning
- Tomter og tomteinndeling (punktteste, festeareal, selveiertomt)
- Angi regler for antall, størrelse og utforming av bygg pr. tomt.

4.29 Reguleringsplaner for fritidsbebyggelse skal ikke brukes som verktøy for etablering av spredt fritidsbebyggelse.

Byggeområde næring

Bestemmelser

4.30 I næringsområder tillates en høy arealutnyttelse. Utnyttelsen skal beregnes på grunnlag av Teknisk forskrift, kapittel III.

4.31 I områder avsatt til industri tillates også lager og engrosvirksomhet. Det tillates ikke kontor-, varehus, salg av plasskrevende varer eller andre service- eller forretningsfunksjoner/ detaljhandel. Engro – eller produksjons-/ håndverksbedrifter kan tillates salg av egne produkter på maks 100 m² salgsflate.

4.32 For å regulere type handelsvirksomhet settes det krav til søknad om bruksendring dersom område regulert til plasskrevende varer ønskes omdisponert til detaljvareomsetning.

Retningslinjer

4.33 Ved regulering av nye næringsområder bør det i detaljplanene gis bestemmelser om en minste TU på 150%.

4.34 For all næringsbebyggelse skal det legges særlig vekt på bygningenes og uteområdenes estetiske utforming. Det skal utarbeides utomhusplan for alle nye tiltak, og områdene rundt virksomheten skal opparbeides parkmessig og ferdigstilles senest 6 mnd etter innflytting. Det skal særskilt vurderes innarbeidet gang/sykkelveier og buffer-soner mot omkringliggende bolig og friområder.

4.35 Det skal gjennom arealplanleggingen legges til rette for at forurensende og/eller trafikkgenererende bedrifter flyttes bort fra sentrumsområdet og boligområder.

4.36 Arbeids- og/eller besøksintensive virksomheter skal lokaliseres i områder med god tilgjengelighet for fotgjengere og kollektivtrafikanter.

Virksomheter med lav arbeidsplassintensitet og lav besøksintensitet skal lokaliseres nær hovedveinettet.

4.37 Ved etablering av bedrifter eller annen virksomhet som lokaliseres slik at boligbebyggelse kan bli utsatt for lokal luftforurensning eller støy, skal dokumentasjon av forventet forurensningsnivå i forhold til gjeldende forskrifter og veiledere fremlegges i forbindelse med regulerings- eller bebyggelsesplan.

4.38 For områder utenfor områder avsatt til blandet sentrumsformål, som skal reguleres til forretning, service og plasskrevende varer skal det i sammenheng med utarbeidelse av utbyggingsavtale tinglyses begrensninger i tillatt vareutsalg tilsvarende definisjonen for plasskrevende varer. Plasskrevende varegrupper defineres tilsvarende som i rikspolitisk bestemmelse: salg av biler og motorkjøretøy, landbruksmaskiner/ anleggsmaskiner, trelast og andre byggevarer, salg fra planteskole/hagesentre med delvis egen produksjon, samt salg av fritidsbåter.

Områder for offentlig/allmennnyttig formål

Bestemmelser

4.39 Større bygge- og anleggstiltak krever reguleringsplan, jmf. PBL §23.

Byggeområder friområder

Bestemmelser

4.40 Offentlige parkområder skal bevares og videreutvikles som sammenhengende attraktive og trygge rekreasjonsområder med universell utforming. Viktige gangveier gjennom parkområder skal ha god belysning. Aktivitetsområder for barn og unge skal prioriteres. Parkering i områder avsatt til friområder tillates ikke med mindre dette er avsatt i reguleringsplan.

§5. LANDBRUKS-, NATUR- & FRILUFTSOMRÅDER (PBL § 20-4)

Retningslinjer

5.1 L-områder er LNF- områder hvor landbruk i hovedsak er dominerende bruksinteresse.

5.2 N-områder er LNF-områder hvor naturvern er den dominerende brukerinteressen. Samtidig har områdene spesielle natur- og landskapskvaliteter og/eller stor verdi for tur- og friluftsliv. Forholdet mellom disse interessene blir regulert gjennom jordloven, skogbruksloven, naturvernloven og friluftsløven.

5.3 F-områder er LNF- områder hvor friluftsliv og/eller natur-/landskapsvern er en svært viktig bruksinteresse i tillegg til landbruk. Forholdet mellom disse interessene blir regulert gjennom jordloven, skogbruksloven, naturvernloven og friluftsløven.

Bestemmelser

5.4 LNF- område hvor spredt boligbebyggelse kan tillates. Bebyggelse kan bare plasseres der er mulighet for tilfredsstillende atkomst, vannforsyning og for godkjent avløpsordning. Innenfor LNF- område med spredt boligbebyggelse tillates å bygge inntil 3 boliger. (PBL §20-4, 2. ledd bokstav c)

§6. BÅNDLAGTE OMRÅDER (PBL § 20-4 NR.4)

Båndlagt etter lov om kulturminner

Kulturminner: Plankartet viser områder som er vernet i medhold av kulturminneloven.

Retningslinjer

- 6.1 *Utover tiltak godkjent av Riksantikvaren er inngrep i vedtaksfredete bygg og anlegg ikke tillatt.*
- 6.2 *Det er ikke tillatt med inngrep i automatisk fredede kulturminner. Kjente automatisk fredete kulturminner er merket med «rune-K» på kartet.*

Agnes området:

- a) *Krav til tiltakshaver om regulering og konsekvensutredning ved transformasjon av området.*
- b) *Tillat formål for området: næring, bolig, institusjoner.*
- 6.4 *Golfbanen (TR2) – dagens LNF- område ønskes transformert fra tradisjonelt landbruksareal til golfbane med nødvendige fasiliteter. Området kreves regulert og konsekvensutredet av tiltakshaver.*

Båndlegging – reguleres etter PBL

Retningslinjer

- 6.3 *Agnesområdet (TR1) ønskes transformert fra tradisjonell industrivirksomhet til annen arealbruk, primært boliger eller virksomhet som ikke forurenser eller skaper mye biltrafikk. Blanding av boliger og industri/forurensende virksomhet tillates ikke.*

Båndlegging for Forsvaret

Retningslinjer

- 6.5 *Skytebanen på Thorsrød som i gjeldende kommuneplans arealdel 2003 er båndlagt til Forsvaret tilbakeføres i Kdp Stavern til LNF-F formål etter gjennomførte tiltak i samsvar med tiltaksplan utarbeidet av Skifte Eiendom Øst innen gangen av 2006.*

§7. OMRÅDER FOR SÆRSKILT BRUK ELLER VERN AV SJØ OG VASSDRAG (PBL § 20-4 NR.5)

Retningslinjer

- 7.1 *I områder avsatt til friluftsområde i sjø er det viktig å sikre allmennhetens frie ferdsel. Etablering av brygger, moloer, gjerder og andre innretninger må ikke anlegges på en slik måte at de hindrer fri ferdsel etter friluftsløven.*

- 7.2 *Tillatelse til mudring og dumping skal gis gjennom ordinær byggesaksbehandling.*

§8. VIKTIGE LEDD I KOMMUNIKASJONSSYSTEMET (PBL § 20-4 NR.6)

Retningslinjer

- 8.1 *Ved anleggelse eller omlegging av veier skal fare og risiko for omkringliggende boligbebyggelse og offentlige formål vurderes. Det skal iverksettes avbøtende tiltak der dette er nødvendig.*
- 8.2 *Kollektivtransport skal prioriteres i byen og i videre arbeid med gatebruksplan for sentrum. Holdeplasser skal ha universell utforming og høy kvalitet i utformingen. Busslinjer, turistbusser og rutebåt skal ha høy prioritet i tilretteleggingen av byrommene med tanke på fordeling av stoppesteder og traseer. Parkeringsanlegg for rutebusser og turistbusser*

bør legges i utkanten av bykjernen, eller i større felles parkeringsanlegg.

- 8.3 *Hovedgatene for kjøretrafikk skal sikres god funksjonsdyktighet, samtidig som hastighetsnivå skal søkes redusert for hele sentrumsområdet. Kjøretraseene skal ha bymessig utforming med kurvatur og gateprofil. Opphøyde fotgjengerkryssinger skal vurderes der det er nødvendig for å sikre de myke trafikantene.*
- 8.4 *Det skal etableres et oversiktlig kjøremønster med lavt fartsnivå for betjening av lokale soner i sentrumskjernen og langs sjøfronten. Før veier*

stenges skal nødvendige avlastningstiltak være etablert for å sikre gjennomgangstrafikkens fremkommelighet.

- 8.5 I boligområder og langs trafikkerte veier som fungerer som skolevei skal det avsettes tilstrekkelig areal til gang/sykkelvei eller fortau (trafikkseparering).
- 8.6 I boligområder skal det i veisystemet skilles mellom intern trafikk i området og gjennomgangstrafikk (trafikkdifferensiering).

Gangareal med byromsbruk

Retningslinjer

- 8.7 Ved endring og opparbeidelse av gangareal med byromsbruk, skal utformingen ta hensyn til byrommenes funksjon som sosial og kulturell arena, handelsareal og oppholdsrom. Arealet i byrommene skal i størst mulig grad utformes for integrert gatebruk med alle trafikanter, og det er et mål å etablere et lav fartsnivå og et hensynsfullt adferdsmønster i sentrum. Akseptabel fremkommelighet for utrykningskjøretøy, kollektivtrafikk, varelevering, taxikjøring, nødvendig atkomst, syklist og fotgjenger skal sikres.
- 8.8 Arealer til overflateparkering skal reduseres.
- 8.9 Utfylling eller endringer i strandlinjen skal ha høy kvalitet i utformingen.

Fotgjengerstandard

Retningslinjer

- 8.10 Det skal være tilstrekkelig fri bredde for fotgjengere på torg, i gågater og på fortau, minimum 2 meter der dette fysisk og funksjonelt kan gjennomføres. Ganglinjer skal fortrinnsvis videreføres uten sideforskyvning der gangfelt krysser kjøreareal.
- 8.11 Todelt kryssing via refuge (trafikkøy) skal unngås. Trafikklys bør unngås. Gangfelt bør være opphøyet. Alle fortau bør utføres i kjøresterkt dekke.

- 8.12 Innkjørsler over fortau skal være i plan med fortauet og bør ha samme materiale. Renner for takvann, lyskasser og andre inngrep i fortausdekket skal ikke redusere fremkommeligheten for gående. Pullerter, skilt, parkometer og installasjoner som ikke retter seg mot fotgjengerne bør ikke plasseres på fortau, og uansett ikke i ganglinjene. Sykkelstativ må vurderes arealmessig og estetisk i forhold til fotgjengerarealene.

Gatesalg og uteservering

Bestemmelser

- 8.13 I området langs havneområdet og sjøfronten i sentrum tillates ikke etablering av salgsboder.

Retningslinjer

- 8.14 Butikker og serveringssteder gis mulighet for gatesalg og uteservering i inntil 1 meters bredde langs fasade dersom krav om fri fotgjengerarealbredde på minimum 2 meter, og eventuelt areal for holdeplass, varelevering og andre prioriterte aktiviteter er ivarettatt. Andre løsninger kan vurderes i hvert enkelt tilfelle, for eksempel når gatene er reservert for gående i sommermånedene.
- 8.15 Frittstående gatesalg og større serveringsareal skal ta hensyn til fotgjengerbredde, salgsareal langs fasade, sykkelareal, kollektivtraseer og holdeplasser, varelevering, bilfremkommelighet, utrykning og nødvendig parkering, lokalt oppholdsareal og viktige visuelle og kulturhistoriske sammenhenger.
- 8.16 All møblering skal fortrinnsvis plasseres direkte på bygulvet. Oppbygde plattinger, faste overbygninger eller rammeverk, balkonger eller lignende tillates ikke. Markiser og andre innretningsutrustninger ut mot offentlig gate eller plass skal ikke vanskeliggjøre ferdsel til fots eller på sykkel.
- 8.17 Egne planer for sanering av parkeringsplasser på gategrunn og tilrettelegging for ny bruk skal legges frem og godkjennes samtidig med behandling av nye parkeringsanlegg. Opparbeidelse av frigitt gategrunn bør samordnes med ferdigstillelse av parkeringsanlegg.

§9. BYFORM – BEBYGGELSEN

Bygeområde med formål bevaring jfr. PBL §20-4. 2. ledd bokstav b.

Bestemmelser

- 9.1 Bygninger og anlegg av antikvarisk verdi skal bevares og tillates ikke revet. Fasadelinjen på eksisterende gateløp skal opprettholdes.
- 9.2 Deling av eiendommer, sammenføring av eiendommer og fradeling av bebygde tomter innenfor område avsatt til kulturmiljø tillattes ikke.
- 9.3 Ved regulering i tilstøtende områder skal verneverdige eller fredete enkeltbygninger og/eller anlegg vurderes innlemmet i området og avsettes til spesialområde bevaring.
- 9.4 Ved utbedring og reparasjon skal bygningenes karakter, dvs. form, materialebruk og detaljering, opprettholdes eller tilbakeføres til tidligere tilstand.
- 9.5 Tilbygg og påbygg kan tillates dersom de ikke strider mot målsetningene i denne planen. Størrelse, proporsjoner og utseende skal harmonere med den bevaringsverdige bebyggelsen.
- 9.6 Det er ikke tillatt med inngrep i automatisk fredede kulturminner. Kjente automatisk fredete kulturminner er merket med «rune-K» på kartet.
- 9.7 I den tradisjonelle trehusbebyggelsen tillates ikke fremspringende balkonger over offentlige gater eller plasser.
- 9.8 Nye bygninger skal harmonere med og underordnes den bevaringsverdige bebyggelsen i dimensjon, høyde, volum, form og materialbruk.
- 9.9 Utforming av bakgårdsbebyggelse skal baseres på sikkert dokumentert grunnlag, eller på historisk parallell dersom historisk dokumentasjon ikke finnes.
- 9.10 Ved brann eller annen større skade på bevaringsverdig bebyggelse skal nye bygninger ha samme plassering og volum som tidligere bebyggelse. Bebyggelsens høyde, form og fasade skal tilpasses det bevaringsverdige miljøet og gis arkitektonisk høy kvalitet.
- 9.11 Utover tiltak godkjent av Riksantikvaren er inngrep i vedtaksfredete bygg og anlegg ikke tillatt.

Retningslinjer

- 9.12 Eventuell tilbakeføring forutsettes gjort på et sikkert dokumentert grunnlag, og bare dersom det ikke medfører at eksisterende bygningsselementer med høy bevaringsverdi fjernes.
- 9.13 Offentlige byrom, som gater og plasser, skal bevares i den form og med de detaljer de har pr. i dag eller tilbakeføres til tidligere utforming.
- 9.14 Vedlikehold og istandsetting skal ta hensyn til bygningens egenart og på en måte som ikke reduserer de bygnings- og kulturhistoriske verdiene.
- 9.15 Verandaer, balkonger, altaner og terrasser skal ikke etableres mot offentlige gater eller plasser
- 9.16 Dobbeltgarasjer bør unngås.

Utnyttelse og høyder

Bestemmelser

- 9.17 Tomteutnyttelse (TU): Bruksareal iflg. NS 3940 med endringer fastlagt i §3-5 er det største tillatte bruksareal i prosent av tomtearealet (TU). Underetasje/ kjeller skal ikke regnes med i grad av utnytting.
- 9.18 I reguleringsplaner skal bygningers høyde angis med kotetall.

Tilleggsbestemmelser og retningslinjer for enkeltområder

Gjelder for områder med blå skravur på plankartet, Spesialområde med formål bevaring.

9.19 Spesialområde formål bevaring

Følgende fire områder reguleres til spesialområde med formål bevaring etter PBL § 20-4, 2. ledd bokstav b:

- Fredriksvern Verft (Samme område som i Forsvarets verneplan)
- Fjerdings
- Sentrumsområdet
- Parkområdet

Områdene er merket med blå skravur i arealplankartet.

- 9.20 Viktige siktakser og ganglinjer mot sentrum og sjøfronten skal ivaretas.

9.21 Bebyggelsens takflater skal tilfredsstillende rimelige skjønnhetshensyn, jmf. PBL §74.2.

9.22 Ved planlegging og tiltak i området skal gateløp, grøntområder og bebyggelses-struktur bevares for å tydeliggjøre de historiske sammenhengene som viktige kvaliteter for byens videre utvikling.

Retningslinjer

9.23 Kulturminneverdiene i områder skal ivaretas. Tiltak i området skal bidra til å tydeliggjøre kulturminneverdiene.

9.24 Parkering i form av overflateparkering på mark-plan skal minimeres.

Verdifull grønnstruktur, spesielt verdifulle parker, hager og gravlunder

Bestemmelser

9.25 Friområdene skal fungere både som uteopp-holds- og rekreasjonsareal for bolig-bebyggelsen og for allmennheten generelt.

Retningslinjer

9.26 Hage og uteanlegg med plen, annen vegetasjon, gjerder, porter, trapper, murer etc. bør bevares. Tilbakeføring bør gjøres på et sikkert dokumentert grunnlag og ikke fjerne eller ødelegge eksisterende elementer med høy bevaringsverdi.

Innretninger for innsamling av avfall

Bestemmelser

9.29 Plassering og utforming av anlegg for innsamling av avfall (miljøstasjoner) skal ha en god estetisk utforming og gis en underordnet plassering.

§10. BYFORM – HISTORISKE BYROM I STAVERN

Byrommene i spesialområde bevaring (PBL §20-4, bokstav b)

Bestemmelser

10.1 For områdene avsatt til blandet sentrumsformål i bykjernen skal byrommene utformes som et sammenhengende bygulv med områdevis variasjoner.

10.2 Bygulvet skal uttrykke god forbindelse mellom byens offentlige rom på alle nivåer; plass, torg, allmenning, gate, gangveier; også kalt byromsnett. Formgivning og materialkvalitet skal ha et langsiktig perspektiv. Det skal legges vekt på uteopphold generelt. Bygulvet skal ha god terrengtilpasning og skal fremstå som en åpen felles flate. Utkraving av terrasser og balkonger ut over egen eiendomsgrense eller offentlig gategrunn/offentlig plass tillates ikke.

10.3 En større andel av de sentrale byrommene skal utformes for aktiviteter for barn og unge.

10.4 Viktige handelsstrøk og rekreasjonsforbindelser mellom parker og grøntdrag skal ha tydelig sammenheng, romslighet for gående, universell utforming og kvalitet i materialbruk.

Retningslinjer

10.5 Byrommenes historiefortellende egenskaper som byplanelement og som forbindelse mellom viktige byfunksjoner skal legges til grunn ved opparbeidingen. Viktige historiske detaljer bør bevares, rekonstrueres eller nytolkes.

10.6 Eventuelle tilbakeføringer til tidligere tilstand forutsettes gjort på et sikkert dokumentert grunnlag, og bare dersom det ikke medfører at eksisterende elementer med høy bevaringsverdi fjernes.

10.7 Ved gjennomføring av tiltak i området skal murer, gjerder, gatemøbler og -belegg og annet utstyr gis en utforming som harmonerer med omgivelsene.

Belysning

Retningslinjer

10.8 Belysning i byrommene skal understreke områdets særpreg og historiske karakter. Det bør legges vekt på god lyskvalitet, variert og tilstrekkelig, men med begrenset belysningsnivå. Plassering av belysningen bør knyttes til brukerbehov og understreking av byrommenes egenskaper.

Nye byrom

Bestemmelser

- 10.9** Utforming av utstyr og bygulvsdetaljer skal fremheve byrommenes lokale egenart, historiske bakgrunn og særegne kvaliteter.

Retningslinjer

- 10.10* Variasjon mellom byrommene skal tilstrebes, gjennom lokal helhetlig utforming der beplantning, benker, søplekasser, bussskur, blomsterurner, skilt, belysning og tekniske installasjoner er integrert. Historiske tema skal kombineres med tidstypisk formspråk.

Spesielt verdifulle parker

Bestemmelser

- 10.11** Det skal tas spesielt hensyn til parkenes egenart og landskapssammenheng ved utforming av

detaljløsninger for dekker, beplantning, utstyr og installasjoner. Det skal legges særlig vekt på å opprettholde områdenes åpne karakter og utsiktslinjer som gir opplevelse og forståelse av byen og landskapet.

Verdifull grønnstruktur

Retningslinjer

- 10.12* Hensynet til eksisterende grønnstruktur skal veie tungt ved nye plan-, anleggs og byggetiltak. Områdene skal ved regulering vurderes sikret som friområde, friluftsområde eller lignende.

Grønnstruktur i villaområder

Retningslinjer

- 10.13* I alle plan og byggesaker innenfor området skal enkelttrær og grønne lunger søkes bevart.

Handlingsprogram

Prioriteringen av punktene i handlingsprogrammet skjer gjennom den årlige rulleringen av kommunens temaplaner.

1. BÆREKRAFT

- 1.1 Ved rulling av skolebruksplanen skal det velges fler- og sambruksløsninger mellom skoler og idrettsanlegg, og søkes lokalisering som gir god tilgang til naturområder.
- 1.2 Utarbeide kriterier for vurdering av bærekraft i planer/prosjekter.
- 1.3 Avklare muligheten for realisering av ett eller flere fjern-/nærvarmeanlegg. Kommunal vedtekt for tilrettelegging for fjernvarme utredes.
- 1.4 Prioritere godt vedlikehold av kommunale bygg og anlegg.
- 1.5 Gjennom «Minnefinner-prosjekt» skape områdebevissthet.
- 1.6 Sosial kontroll i sentrum styrkes ved å utvikle et attraktivt kulturtilbud til alle grupper.
- 1.7 Årlig ungdomskonferanse drøfter oppfølging av Kommunedelplan Stavern.
- 1.8 Oppfølging av Kommunedelplan Staverns handlingsdel ved forpliktende avtale mellom kommunen, næringslivet og foreningslivet.
- 1.9 Utarbeide program for universell utforming av alle offentlige byrom.

2. BOLIG

- 2.1 Utrede boligprosjekter i byen spesielt rettet mot studenter/ungdom.
- 2.2 Utarbeide program for fortetting i boligområdene.
- 2.3 Ta initiativ til et pilotprosjekt i bærekraftig boligbygging på Enigheten.
- 2.4 Utrede ordning for «Kunst i boområder».
- 2.5 Boligsosial handlingsplan brukes som redskap for å sikre variasjon i boligtilbud.

3. GRØNNSTRUKTUR

- 3.1 Etablere prosjekt «Grønn ringvei» (markagrense), oppgradere og videreutvikle kyststien langs sjøfronten.
- 3.2 Gjennomføre tiltak i grønnstrukturplan; Sikring av nye friområder; Nye stier; Sikre viktige forbindelseslinjer; Nye treplantinger
- 3.3 Lage kart over grønnstruktur i byen m/forbindelser ut til større naturområder. Utvikle grønn plakater etter modell fra Porsgrunn kommune.
- 3.4 Det opprettes et selskap, en organisasjon, for bygging av Risøyakanalen med tanke på kontakt i forhold samarbeidspartnere, private interessenter, Larvik kommune, økonomi og prosjektgjennomføring.

- 3.5 Sikre at Forsvaret rydder Rakke på land og i sjøen på en forsvarlig måte før det avgis.
- 3.6 Utarbeide skjøtselsplan for vannbassenget ved Varden.
- 3.7 Utrede muligheten for å etablere en gang- og sykkelbru fra Risøya over bukta til Agnesområdet.

4. BYGGESKIKK, ARKITEKTUR OG ESTETIKK

- 4.1 Utarbeide formingsveileder «Byrom og bebyggelse» for Stavern sentrum
- 4.2 Utrede ordning for «Kunst i offentlige byrom».
- 4.3 Utgi bok; «Kvaliteter i byen». Skal synliggjøre arkitektur, historie, siktlinjer, topografi etc.
- 4.4 Utarbeide formidlingsplan for «Kvaliteter i byen», beregnet på skoler, arkitekter, foreninger.
- 4.5 Utrede organisasjons- og finansieringsmodell for opprustning av gater og byrom.
- 4.6 Gjennomføre arkitektkonkurranse for sjøfronten i sentrum og havna. Områdets avgrensning fastsettes ved utarbeidelse av programmet for arkitektkonkurransen.
- 4.7 Det må settes spesielt fokus på Kaken idrettsområdet og realiseringen av reguleringsplanen som vil sikre kommunestyrets vedtak i Fase 1 i forbindelse med etableringen av to fullverdige fotballbaner og nødvendig infrastruktur.
- 4.8 Risøya kanalen utredes med konsekvensanalyser og kostnadsoverslag og fremmes som en egen sak i kommunestyret innen første halvdel av 2007.

5. TRAFIKK

- 5.1 Utarbeide gatebruksplan m/handlingsprogram for sentrum. (Kjøremønster, trafiksikkerhet og parkering).
- 5.2 Utarbeide prosessplan for avklaring av hovedveisystemet i planområdet.
- 5.3 Utarbeide plan for trafiksikkerhetstiltak innen planområdet.
- 5.4 Vestviken kollektivtrafikk forbedrer kollektivtilbudet, pendelbussruter.
- 5.5 Fremme sak om parkeringsvedtekter for sentrum, bolig og næringsområder.
- 5.6 Utarbeide program for gjennomføring av miljøgater.
- 5.7 Statens Vegvesen forbedrer trafiksikkerheten på fylkesveiene i planområdet.
- 5.8 Statens Vegvesen forbedrer av- og påkjørsel til fylkesveiene i planområdet.
- 5.9 Larvik kommune forbedrer trafiksikkerheten og veistandarden på kommunale veier i planområdet.

6. BYLIV

- 6.1 Utarbeide program for barns vinter – og sommeraktiviteter i byen.
- 6.2 Utrede etablering av flere kulturinstitusjoner ved sjøfronten. (Kystkultursenter på Risøya)
- 6.3 Utarbeide aktivitetsprogram for prioriterte plasser/byrom.
- 6.4 Tilrettelegge for utvidet kompetansemiljø. (Fredriksvern Verft og Agnesområdet)
- 6.5 Orlogsbriggen i Fredriksvern Verft.

7. KULTURMINNEVERN

- 7.1 Utrede og behandle bruks- og utviklingsplan for sentrale kommunale og nasjonale kulturminner; Fredriksvern kirke, Pumpeparken, Minnehallen, Blokkhusene, Citadellet og maritime kulturminner. Nasjonale Festningsverk utarbeider verneplan for Fredriksvern Verft i samarbeid med Riksantikvaren.
- 7.2 Utarbeide skjøtelsesplaner for kommunens kirkegårder som ivaretar kirkegårdens historie, kulturverdier og særegne plante- og dyreliv.
- 7.3 Utarbeide et informasjonshefte «Kulturminner i byen». Deles ut gratis til alle barnehager, skoler, institusjoner og næringsdrivende.
- 7.4 Videreutvikle og styrke kulturminnegrunnlaget.
- 7.5 Skilte kulturminner (bygninger, plasser og gater).
- 7.6 Utvikle kunnskaps- og opplevelsestiltak for barn og unge (Minnefinner).
- 7.7 Larvik kommune skal i partnerskap med Vestfold fylkeskommune og Nasjonale Festningsverk ta initiativ til prosjektene «Kulturminner som grunnlag for verdiskaping» og «Fredriksvern Verft».
- 7.8 Kartlegging av kulturminner i planområdet (oppdatere Larvik kommunes oversikt over kulturminner i planområdet.)
- 7.9 Initiere samarbeid om etablering av et kystkultursenter på Risøya.

8. OFFENTLIGE INSTITUSJONER/ ALLMENNYTTIGE FORMÅL

- 8.1 Larvik kommune skal være med på å tilrettelegge for videre utvikling av kompetansemiljø i Fredriksvern Verft i forhold til de etablerte institusjonene.
- 8.2 Agnesområdet – undervisningsinstitusjon.
- 8.3 Larvik kommune skal legge til rette for etablering og videreutvikling av offentlige institusjoner og tjenester. (Eksempelvis barnehage, skole, bibliotek, institusjoner tilknyttet temaet helse, m.m.)
- 8.4 Spesialsykehuset for Rehabilitering (SSR), Kysthospitalet gis muligheter for videre utvikling av drift og tilbud.

9. NÆRING

- 9.1 Samarbeid mellom Larvik kommune, Nasjonale Festningsverk og JKØ for å videreutvikle konseptet «Kultur, kompetanse og næring».

- 9.2 Mulighetene for etablering av vannsportsenter lokalisert i tilknytning til Stavern Golfbane utredes i privat regi.
- 9.3 Strategier for «Stavern i regionen» utredes av LINK.
- 9.4 Tilrettelegge for transformasjon og utvikling av Agnesområdet.
- 9.5 Det arrangeres erfaringsseminar med grunneiere og tiltakshavere for å drøfte Kommunedelplan Stavern som styringsdokument.
- 9.6 Årlig evaluering av planen ved Stavern Næringsdrivendes Forening (SNF), Forum for Næringsutvikling i Larvik (FNL) og LINK.

10. BRANDING LARVIK

- 10.1 Utarbeide tiltaksprogram for utvikling av «Stavern hele året».
- 10.2 Utarbeide plan for estetikk på innfartsveiene til Stavern. Belyse mulig markedsføring av historie, byliv, natur og kultur. Det utarbeides «Visuell signatur for Stavern».
- 10.3 Etablere konkurranse om «Beste tiltak i oppfølging av Kommunedelplan Stavern».
- 10.4 Støtte tiltak for opprettelse av sommersesongbasert rutebåtforbindelse i kommunen.

11. KOMPETANSE

- 11.1 Utarbeide et kompetanseprogram for bygningsvern.
- 11.2 Etablere en rådgivningstjeneste (arkitektbistand) for eiere av bygg og anlegg i områder som omfattes av særskilte bestemmelser for kulturminner og -miljøer.
- 11.3 Kulturarvkompetanse sikres i kommunens fagmiljø for samfunnsplanlegging og behandling av byggesaker.
- 11.4 Utarbeide kommunal veileder for prosess i plansaker.
- 11.5 Utarbeide kommunal veileder for prosess i byggesaker.
- 11.6 Utarbeide veileder for utbyggingsavtaler.
- 11.8 Etablere ordning med «Startpakke», hvor tiltakshavere/grunneiere ved oppstart av plan- eller byggesakprosess automatisk får tilsendt nødvendig plangrunnlag og relevant veileder.
- 11.9 Utarbeide veileder for etablering av partnerskap mellom kommunen og tiltakshavere i større utviklings- og utbyggingsprosjekt.
- 11.10 Utarbeide veileder for gjennomføring av arkitektkonkurranser som grunnlag for plan og byggeprosjekter.
- 11.11 Utarbeide veileder for prosess ved konsekvensutredning (KU).
- 11.12 Etablere et forum for byggeskikk og arkitektur i byen. En arena for utveksling av kunnskap og kompetanse mellom arkitekter og kommunens fagmiljø.

Planmodell

PLANGRUNNLAG

Utarbeides løpende

Statlige og regionale føringer, lovverk og forskrifter, forventningsbrev, NOU, stortingsmeldinger, fylkesplaner, kommunestyrets tidligere vedtak, kommunale offentlige utredninger (KOU), sammenligninger, utredninger, innspill fra brukerdiallog, målinger og analyser.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Innhold:

- Bærekraft
- Samfunnsplanlegging
- Mål og strategier for Samfunns-, areal- og tjenesteutvikling

Tidsperspektiv: Generasjonsperspektiv

Rullering: Hvert fjerde år – ved oppstart av nytt kommunestyre

AREALPLAN

Innhold: Plan for disponering av areal

Tidsperspektiv: 12 år

Rullering: Hvert 4. år

TEMAPLANER

Innhold: Planer for samfunns- og tjenesteutvikling

Tidsperspektiv: 1 og 4 år

Rullering: Årlig

STYRINGSMÅL

Innhold: Mål for retning på samfunns- og tjenesteutvikling

Tidsperspektiv: 4 år

Rullering: Årlig

UTFORDRINGSDOKUMENT

Innhold: Forventninger fra kommunen til:

- Statlige og regionale institusjoner
- Frivillige organisasjoner
- Partene i næringslivet
- Borgere
- Tjenestemottagere
- Media

Tidsperspektiv: 12 år

Rullering: Hvert fjerde år

UTFORDRINGSDOKUMENT

Innhold: Forventninger fra kommunen til:

- Statlige og regionale institusjoner
- Frivillige organisasjoner
- Partene i næringslivet
- Borgere
- Tjenestemottagere
- Media

Tidsperspektiv: 4 år

Rullering: Årlig

ORGANISASJON OG ØKONOMI

Innhold:

- Organisasjonsmodell, organisering (internt og med eksterne parter?)
- Økonomiplan og årsbudsjett

Tidsperspektiv: 4 år (økonomiplan) og 1 år (årsbudsjett)

Rullering: Årlig

TJENESTEBESKRIVELSE OG BRUKERGARANTIER

Innhold: Forpliktelse mellom kommunen og borgere/brukere

Tidsperspektiv: 1 år

Rullering: Årlig

VIRKSOMHETSPLANER

Innhold: Plan for oppfølging av politiske og administrative vedtak i den enkelte resultatenhhet

Tidsperspektiv: 1 år

Rullering: Årlig

Mer informasjon om Kommunedelplan Stavern 2006–2018 er tilgjengelig på www.larvik.kommune.no

